

YARATILIŞ

¹ Başlangıçta Tanrı gökleri ve yeri yarattı. ² Yer biçimsiz ve boştu. Derinliğin yüzeyinde karanlık vardı. Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde süzülüyordu.

³ Tanrı, "Işık olsun" dedi ve ışık oldu. ⁴ Tanrı ışığın iyi olduğunu gördü. Tanrı ışığı karanlıktan ayırdı. ⁵ Işığa "gündüz", karanlığa "gece" adını verdi. Akşam oldu ve sabah oldu, ilk gün.

⁶ Tanrı, "Suların ortasında boşluk olsun ve suları sulardan ayırsın" dedi. ⁷ Tanrı boşluğu yarattı ve boşluğun altındaki suları, boşluğun üstündeki sulardan ayırdı; ve öyle oldu. ⁸ Tanrı boşluğa "gökyüzü" adını verdi. Akşam oldu ve sabah oldu, ikinci gün.

⁹ Tanrı, "Gökyüzünün altındaki sular bir yere toplansın, kuru toprak görünsün" dedi ve öyle oldu. ¹⁰ Tanrı kuru toprağa "kara", toplanan sulara "denizler" adını verdi. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. ¹¹ Tanrı, "Yer ot, tohum veren bitki ve türlerine göre tohumu meyvesinde bulunan meyve ağaçları üretsin" dedi ve öyle oldu. ¹² Yer ot, türlerine göre tohum veren bitki ve tohumu meyvesinden bulunan meyve ağaçları verdi; ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. ¹³ Akşam oldu ve sabah oldu, üçüncü gün.

¹⁴ Tanrı, "Gökyüzündeki boşlukta ışıklar olsun, gündüzü geceden ayırsın, mevsimleri, günleri ve yılları belirleyen işaretler olsun, ¹⁵ yeryüzünü aydınlatsın" dedi ve öyle oldu. ¹⁶ Tanrı iki büyük ışığı yarattı: Büyüğü gündüze, küçüğü geceye hükmedecekti. Tanrı ayrıca yıldızları da yarattı.

17-18 Tanrı, yeryüzüne ışık vermesi, gündüze ve geceye hükmetmesi, ışığı karanlıktan ayırması için onları gökyüzündeki boşluğa yerleştirdi. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. ¹⁹ Akşam oldu ve sabah oldu, dördüncü gün.

²⁰ Tanrı, “Sular canlı yaratıklarla dolup taşsın ve yerin üzerinde, gökyüzündeki boşlukta kuşlar uçsun” dedi. ²¹ Tanrı büyük deniz canavarlarını ve suların içinde kaynaşan canlıları ve kanatlı her kuşu kendi türüne göre yarattı. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. ²² Tanrı, “Verimli olun, çoğalın, denizlerdeki suları doldurun ve karada kuşlar çoğalsın” diyerek onları kutsadı. ²³ Akşam oldu ve sabah oldu, beşinci gün.

²⁴ Tanrı, “Yeryüzü türlerine göre canlılar, evcil ve yabanıl hayvanlar, sürüngenler ve türlerine göre canlılar üretsın” dedi ve öyle oldu. ²⁵ Tanrı türüne göre çeşit çeşit yabanıl hayvanı, evcil hayvanı, sürüngenleri yaptı. Tanrı bunun iyi olduğunu gördü.

²⁶ Tanrı, “Bizim suretimizde, kendimize benzer insan yapalım” dedi. “Denizin balıklarına, gökyüzünün kuşlarına, evcil hayvanlara, tüm yeryüzüne ve yerde sürünen her şeye hükmedsinler.” ²⁷ Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. Onu Tanrı suretinde yarattı; onları erkek ve dişi olarak yarattı. ²⁸ Tanrı onları kutsadı. Tanrı onlara, “Verimli olun, çoğalın, yeryüzünü doldurun ve onu denetimimize alın” dedi. “Denizin balıklarına, göklerin kuşlarına ve yerde hareket eden her canlıya hükmedin.” ²⁹ Tanrı şöyle dedi: “İşte, yeryüzünde bulunup tohum veren her bitkiyi

ve tohumu meyvesinde bulunan her meyve ağacını size verdim. Bunlar sizin yiyeceğiniz olacak. ³⁰ Yeryüzündeki hayvanlara, gökteki kuşlara, sürüngenlere, içinde yaşam olan her şeye yeşil otları yiyecek olarak verdim.” ve öyle oldu.

³¹ Tanrı yapmış olduğu her şeyi gördü ve işte çok iyiydi. Akşam oldu ve sabah oldu, altıncı gün.

2

¹ Gökler ve yer, onların tüm uçsuz bucaksız düzeni tamamlandı. ² Yedinci güne geldiğinde Tanrı yapmakta olduğu bütün işi bitirdi; ve yaptığı işten yedinci günde dinlendi. ³ Tanrı yedinci günü kutsadı ve onu kutsal kıldı. Çünkü Tanrı yaptığı tüm yaratılış işini tamamlayıp o gün dinlendi.

⁴ Bu, Yahve Tanrı'nın yeri ve gökleri yaptığı günde, göklerin ve yerin yaratılış hikayesidir. ⁵ Henüz yerin toprağında yabancı bir bitki, bir ot bile yoktu. Çünkü Yahve Tanrı yeryüzüne henüz yağmur yağdırmamıştı. Toprağı işleyecek adam da yoktu. ⁶ Yerden yükselen buhar yerin bütün yüzeyini suluyordu. ⁷ Yahve Tanrı yerin toprağından Adem'e şekil verdi ve onun burnuna yaşam soluğunu üfledi; ve Adem yaşayan bir can oldu. ⁸ Yahve Tanrı doğuya doğru, Aden'de bir bahçe dikti ve biçim vermiş olduğu Adem'i oraya koydu. ⁹ Yahve Tanrı görünüşü güzel ve yemek için iyi olan her ağacı, bahçenin ortasındaki yaşam ağacını ve iyiyle kötüyü bilme ağacını yerden bitirdi. ¹⁰ Bahçeyi sulamak için Aden'den bir ırmak çıktı; oradan bölünüp dört ırmağın kaynağı oldu. ¹¹ İlkinin adı Pişon'dur. Altın bulunan bütün Havila

diyarından akar. ¹² O diyarın altını iyidir. Orada reçine ve oniks de vardır. ¹³ İkinci ırmağın adı Gihon'dur. Tüm Kûş ülkesinde akan bu ırmaktır. ¹⁴ Üçüncü ırmağın adı Dicle'dir. Asur'un önünden akan budur. Dördüncü ırmak Fırat'tır. ¹⁵ Yahve Tanrı Adem'i aldı ve yetiştirmesi ve bakması için onu Aden bahçesine koydu. ¹⁶ Yahve Tanrı Adem'e, "Bahçenin her ağacından özgürce yiyebilirsin" diye buyurdu. ¹⁷ "Ama iyiyle kötüyü bilme ağacından yemeyeceksin. Çünkü ondan yediğin gün kesinlikle ölürsün."

¹⁸ Yahve Tanrı "Adem'in yalnız kalması iyi değil. Ona denk bir yardımcı yapacağım" dedi. ¹⁹ Yahve Tanrı, kırdaki her hayvanı ve gökteki her kuşu topraktan yarattı ve onlara ne ad vereceğini görmek için Adem'e getirdi. Adem her birinin adını ne koyduysa, adı o oldu. ²⁰ Adem bütün evcil hayvanlara, göklerin kuşlarına ve kırdaki her hayvana ad koydu. Ama Adem için ona denk bir yardımcı bulunamadı. ²¹ Yahve Tanrı Adem'e derin bir uyku verdi. Adem uyurken kaburga kemiğinden birini aldı ve yerini etle kapladı. ²² Yahve Tanrı Adem'den aldığı kaburga kemiğinden bir kadın yaptı ve onu Adem'e getirdi. ²³ Adem, "İşte, bu benim kemiklerimden kemik ve etimden ettir" dedi. İnsandan alındığı için ona 'kadın' denecek." ²⁴ Bu nedenle insan babasını annesini bırakıp karısına bağlanacak ve tek beden olacaklar. ²⁵ Adem de karısı da çıplaktı ve utançları yoktu.

3

¹ Yahve Tanrı'nın yarattığı kır hayvanlarının en kurnazı yıldı. Yılan kadına, "Tanrı gerçekten,

‘Bahçenin hiçbir ağacından yemeyin’ dedi mi?” diye sordu.

² Kadın yılanı, “Bahçedeki ağaçların meyvesinden yiyebiliriz” dedi, ³ “Ama bahçenin ortasındaki ağacın meyvesi hakkında Tanrı, ‘Ondan yemeyin, ona dokunmayın; yoksa ölürsünüz’ dedi.”

⁴ Yılan kadına, “Gerçekten ölmezsiniz” dedi, ⁵ “Çünkü Tanrı biliyor ki, ondan yediğiniz gün gözleriniz açılacak, iyiyi ve kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız.”

⁶ Kadın, ağacın yemek için iyi, göze hoş, insanı bilge kılmak için çekici olduğunu gördü. Meyvesinden biraz aldı ve yedi. Ardından yanındaki kocasına da biraz verdi, o da yedi. ⁷ Gözleri açıldı ve ikisi de çıplak olduklarını bildiler. İncir yapraklarını dikip kendilerine örtü yaptılar. ⁸ Günün serinliğinde bahçede yürüyen Yahve Tanrı'nın sesini duydu- lar. Adamlar karısı Yahve Tanrı'nın huzurundan bahçedeki ağaçların arasına saklandılar.

⁹ Yahve Tanrı adama, “Neredesin?” diye seslendi.

¹⁰ Adam, “Bahçede sesini duydum ve korktum, çünkü çıplaktım” dedi. “Bu nedenle saklandım.”

¹¹ Tanrı, “Çıplak olduğunu sana kim söyledi? Sana yememeni buyurduğum ağaçtan mı yedin?” dedi.

¹² Adam, “Yanıma verdiğin kadın ağacın meyvesinden bana verdi, ben de yedim” dedi.

¹³ Yahve Tanrı kadına, “Ne yaptın?” dedi. Kadın, “Yılan beni aldattı, ben de yedim” dedi.

¹⁴ Yahve Tanrı yılanı şöyle dedi:
“Bunu yaptığın için,

Tüm evcil ve kır hayvanlarının
En lanetlisi sen olacaksın.

- Karnının üstünde sürünecek,
Ömrünün bütün günlerinde toprak yiyeceksin.
- 15 Seninle kadının, onun soyuyla senin soyunun
arasına düşmanlık koyacağım.
O senin başını ezecek.
Sen onun topuğunu yaralayacaksın.” 16 Kadına
şöyle dedi:
“Çocuk doğururken acını katlanarak artıracam.
Ağrı içinde doğum yapacaksın.
Arzun kocan için olacak,
Ve o sana hükmedecek.” 17 Adem'e şöyle dedi:
“Karnının sesine kulak verdiğin ve sana,
Meyvesini yememeni buyurduğum ağaçtan
yediğin için
Toprak senin yüzünden lanetlendi.
Hayatının bütün günlerinde büyük emekle ondan
yiyeceksin.
- 18 Sana dikenler ve çalılar verecek;
ve kır otunu yiyeceksin.
- 19 Toprağa dönünceye dek alın teriyle ekmek yiyeceksin,
Çünkü topraktan çıkarıldın.
Çünkü toz topraksın,
Ve yine toz toprağa döneceksin.” 20 Adam bütün
yaşayanların annesi olacağı için karısına
Havva adını verdi. 21 Yahve Tanrı Adem'le
karısı için hayvan derisinden giysiler yaptı,
onları giydirdi.
- 22 Yahve Tanrı şöyle dedi: “İşte, adam iyiyi ve
kötüyü bilmekle bizden biri gibi oldu. Şimdi, elini
uzatıp yaşam ağacından almasın, yiyip sonsuza dek
yaşamamasın.” 23 Bu nedenle Yahve Tanrı, içinden
alındığı toprağı işlemesi için onu Aden bahçesinden

gönderdi. ²⁴ Böylece adamı kovdu; ve yaşam ağacına giden yolu korumak için Aden bahçesinin doğusuna Keruvlar ve her yöne dönen alevli bir kılıç koydu.

4

¹ Adem karısı Havva'yı bildi; ve gebe kalıp Kain'i doğurdu. “Yahve'nin yardımıyla bir adam kazandım” dedi. ² Yeniden doğum yaptı ve Kain'in kardeşi Habel'i dünyaya getirdi. Habel koyun çobanı oldu, ama Kain çiftçi oldu. ³ Bir süre sonra, Kain toprağın ürününden Yahve'ye sunu getirdi. ⁴ Habel de sürüsünün ilk doğanlarından ve yağından getirdi. Yahve Habel'i ve onun sunusunu takdir etti. ⁵ Ama Kain'i ve onun sunusunu takdir etmedi. Kain çok öfkeleni ve suratını astı. ⁶ Yahve Kain'e, “Niçin öfkeleni? Niçin suratını astı? ⁷ Doğrusunu yaparsan, seninki de yükseltilmeyecek mi? Doğrusunu yapmazsan, günah kapıda pusuya yatmış durumda; onun istediği sensin, ama sen ona üstün gel.” ⁸ Kain, kardeşi Habel'e, “Haydi, tarlaya gidelim” dedi. Tarlada birlikteyken, Kain kardeşi Habel'e saldırdı ve onu öldürdü.

⁹ Yahve Kain'e, “Kardeşin Habel nerede?” dedi. O, “Bilmiyorum. Ben kardeşimin bekçisi miyim?” dedi.

¹⁰ Yahve, “Ne yaptın? Kardeşinin kanının sesi topraktan bana haykırıyor. ¹¹ Artık kardeşinin kanını senden almak için ağzını açan toprağın laneti altındasın. ¹² Bundan böyle işlediğin toprak gücünü sana vermeyecek. Yeryüzünde kaçak ve göçebe olacaksın.” dedi.

¹³ Kain, Yahve'ye, “Cezam dayanamayacağım kadar ağır” dedi, ¹⁴ “İşte, bugün beni toprağın

üstünden kovdun. Senin huzurundan ayrı kalacağım, yeryüzünde bir kaçak ve gezgin olacağım. Beni kim bulursa öldürecek.”

¹⁵ Yahve ona, “Bunun üzerine, Kain'i kim öldürürse, ondan yedi kez öç alınacak” dedi. Yahve, Kain'in üzerine bir işaret koydu, öyle ki, onu bulan kimse ona vurmasın.

¹⁶ Kain Yahve'nin huzurundan ayrıлып Aden'in doğusundaki Nod diyarına yerleşti. ¹⁷ Kain karısını bildi. Gebe kalıp Hanok'u doğurdu. Bir kent kurdu ve kente oğlu Hanok'un adını verdi.

¹⁸ Hanok'tan İrad oldu. İrad, Mehuyael'in babası oldu. Mehuyael, Metuşael'in babası oldu. Metuşael Lamek'in babası oldu. ¹⁹ Lemek iki kadın aldı. İlkinin adı Ada, ikincisinin adı Tsilla'ydı. ²⁰ Ada, çadırlarda yaşayan ve hayvan besleyenlerin atası olan Yabal'ı doğurdu. ²¹ Kardeşinin adı Yubal'dı. O, çenk ve kaval çalan herkesin atasıydı. ²² Tsilla, her türlü tunç ve demirden kesici aletler yapan Tuval Kain'i de doğurdu. Tuval Kain'in kız kardeşi Naama'ydı. ²³ Lamek karılarına şöyle dedi:

“Ey Ada ve Tsilla, sesime kulak verin.

Lamek'in karıları, sözümü dinleyin,
Beni yaraladığı için bir adamı,
Beni hırpaladığı için genci öldürdüm.

²⁴ Kain'in intikamı yedi kez alınacaksa, Lamek'in yetmiş yedi kez alınacaktır.” ²⁵ Adem karısını yeniden bildi. Bir oğul doğurdu ve “Tanrı bana Habel yerine başka bir çocuk verdi, çünkü onu Kain öldürdü” diyerek ona Şit adını verdi. ²⁶ Şit'in de bir oğlu oldu, adını Enoş koydu. O zaman insanlar Yahve'yi adıyla çağırmaya başladılar.

5

¹ Bu, Adem soylarının kitabıdır. Tanrı insanı yarattığı gün, onu Tanrı'nın benzerliğinde yarattı.

² Onları erkek ve dişi olarak yarattı ve onları kutsadı. Yaratıldıkları gün onlara Adam adını verdi.

³ Adem yüz otuz yaşında, kendi benzerliğinde, kendi suretinde bir oğul babası oldu ve ona Şit adını koydu. ⁴ Adem Şit'in babası olduktan sonra sekiz yüz yıl yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu. ⁵ Adem toplam dokuz yüz otuz yıl yaşadıktan sonra öldü.

⁶ Şit yüz beş yaşında Enoş'un babası oldu. ⁷ Şit, Enoş'un babası olduktan sonra sekiz yüz yedi yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu. ⁸ Şit toplam dokuz yüz on iki yıl yaşadıktan sonra öldü.

⁹ Enoş doksan yaşındayken Kenan'ın babası oldu. ¹⁰ Enoş, Kenan'ın babası olduktan sonra sekiz yüz on beş yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu. ¹¹ Enoş toplam dokuz yüz beş yıl yaşadıktan sonra öldü.

¹² Kenan yetmiş yaşındayken Mahalalel'in babası oldu. ¹³ Kenan, Mahalalel'in babası olduktan sonra sekiz yüz kırk yıl yaşadı, başka oğullar ve kızlar babası oldu. ¹⁴ Kenan toplam dokuz yüz on yıl yaşadıktan sonra öldü.

¹⁵ Mahalalel altmış beş yaşındayken Yeret'in babası oldu. ¹⁶ Mahalalel, Yeret'in babası olduktan sonra sekiz yüz otuz yıl daha yaşadı ve başka oğulları ve kızları oldu. ¹⁷ Mahalalel toplam sekiz yüz doksan beş yıl yaşadıktan sonra öldü.

¹⁸ Yeret yüz altmış iki yaşındayken Hanok'un babası oldu. ¹⁹ Yeret, Hanok'un babası olduktan

sonra sekiz yüz yıl daha yaşadı ve başka oğulları ve kızları oldu. ²⁰ Yeret toplam dokuz yüz altmış iki yıl yaşadıktan sonra öldü.

²¹ Hanok altmış beş yaşındayken Metuşelah'ın babası oldu. ²² Metuşelah'ın doğumundan sonra Hanok üç yüz yıl Tanrı'yla yürüdü ve başka oğullar ve kızlar babası oldu. ²³ Hanok'un tüm günleri üç yüz altmış beş yıldır. ²⁴ Hanok Tanrı'yla yürüdü ve bulunamadı, çünkü Tanrı onu aldı.

²⁵ Metuşelah yüz seksen yedi yaşındayken Lamek'in babası oldu. ²⁶ Metuşelah, Lamek'in babası olduktan sonra yedi yüz seksen iki yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu. ²⁷ Metuşelah toplam dokuz yüz altmış dokuz yıl yaşadıktan sonra öldü.

²⁸ Lamek yüz seksen iki yaşındayken bir oğul babası oldu. ²⁹ “İşimizden ve Yahve'nin lanetlediği toprak yüzünden çektiğimiz zahmetten, bu bizi rahatlatacak” diyerek çocuğa Noah adını verdi. ³⁰ Lamek, Noah'ın babası olduktan sonra beş yüz doksan beş yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu. ³¹ Lamek toplam yedi yüz yetmiş yedi yıl yaşadıktan sonra öldü.

³² Noah beş yüz yaşındaydı. Noah Sam'ın, Ham'ın ve Yafet'in babası oldu.

6

¹ Yeryüzünde insanlar çoğalmaya başladı, kızları doğdu. ² Tanrı oğulları insan kızlarının güzel olduğunu gördüler ve dilediklerini kendilerine eş olarak aldılar. ³ Yahve, “Ruhum insanla sonsuza dek çekişmeyecek” dedi, “Çünkü o et ve kemiktir; onun günleri yüz yirmi yıl olacaktır.”

⁴ Tanrı oğullarının insan kızlarına gelerek onlardan çocuk sahibi oldukları günlerde ve sonrasında yeryüzünde Nefilim vardı. Bunlar kudretli ve ünlü eski çağ adamlarıydı.

⁵ Yahve yeryüzünde insanın kötülüğünün çokluğunu ve insanın yüreğindeki düşüncelerindeki her hayalinin sürekli yalnızca kötülük olduğunu gördü. ⁶ Yahve yeryüzünde insanı yarattığına üzüldü ve yüreği kederlendi. ⁷ Yahve, “Yarattığım insanı, hayvanları, sürüngenleri, göğün kuşlarını yerin yüzeyinden yok edeceğim” dedi, “Çünkü onları yarattığıma üzüldüm.” ⁸ Ama Noah Yahve'nin gözünde lütuf buldu.

⁹ Bu, Noah soylarının tarihidir: Noah doğru bir adamdı, kendi kuşağının arasında kusursuz biriydi. Noah Tanrı'yla yürüdü. ¹⁰ Noah'un üç oğlu oldu: Sam, Ham ve Yafet. ¹¹ Yeryüzü Tanrı'nın önünde bozulmuştu ve yeryüzü zorbalıkla doluydu. ¹² Tanrı yeryüzünü gördü ve işte bozulmuştu. Yeryüzünde yaşayanların tümü yollarını bozmuştu.

¹³ Tanrı Noah'a, “Tüm yaşayanların sonunu getireceğim” dedi, “Çünkü onların yüzünden yeryüzü zorbalıkla doldu. İşte, onları da yeryüzünü de yok edeceğim. ¹⁴ Gofere ağacından bir gemi yap. Gemide odalar yapacaksın, içini ve dışını ziftle kaplayacaksın. ¹⁵ Onu şöyle yapacaksın: Geminin uzunluğu üç yüz arşın, genişliği elli arşın ve yüksekliği otuz arşın olacak. ¹⁶ Gemide pencere de yapacaksın ve onu yukarıya doğru bir arşına tamamlayacaksın. Geminin kapısını yanına koyacaksın. Alt, ikinci ve üçüncü katlı seviyeler yapacaksın.

17 Gökyüzünün altından yaşam soluğu taşıyan bütün canlıları yok etmek için yeryüzüne tufan getireceğim. Yeryüzündeki her şey ölecek. 18 Ama seninle antlaşmamı kuracağım. Sen, oğulların, karın ve oğullarının karıları seninle birlikte gemiye gireceksiniz. 19 Yanınızda yaşamaları için her türden canlıdan ikişer ikişer gemiye getireceksiniz. Erkek ve dişi olacaklar. 20 Cinsine göre kuşlardan, cinsine göre davarlardan, cinsine göre topraktaki her sürüngenden, her cinsten ikişer sağ kalmak üzere sana gelecekler. 21 Yenilen tüm yiyeceklerden yanına al ve kendiniz için toplayın; ve size ve onlara yiyecek olacaklar.” 22 Noah böyle yaptı. Tanrı'nın kendisine buyurduğu her şeyi yerine getirdi.

7

1 Yahve Noah'a, “Bütün ev halkıyla birlikte gemiye gir” dedi, “Çünkü bu kuşak içinde yalnız seni önümde doğru gördüm. 2 Tüm yeryüzü üzerinde bulunan tohumlarının hayatta kalması için, yanına her temiz hayvandan, erkek ve dişi olmak üzere yedişer çift, temiz olmayan hayvanlardan erkek ve dişi olmak üzere birer çift, 3 gökyüzünün kuşlarından da erkek ve dişi olmak üzere yedişer çift al. 4 Yedi gün sonra yeryüzüne kırk gün kırk gece yağmur yağdıracağım. Yapmış olduğum her canlıyı yeryüzünden yok edeceğim.”

5 Noah Yahve'nin kendisine buyurduğu her şeyi yaptı.

6 Yeryüzüne tufan geldiğinde Noah altı yüz yaşındaydı. 7 Noah tufan sularından ötürü oğulları, karısı ve oğullarının karılarıyla birlikte gemiye

bindi. ⁸ Temiz hayvanlar, kirli hayvanlar, kuşlar ve toprak üzerinde sürünenlerin hepsi ⁹ Tanrı'nın Noah'a buyurduğu gibi, erkek ve dişi olarak ikişer ikişer gemiye gelip Noah'ın yanına girdiler. ¹⁰ Yedi gün sonra yeryüzü sularla kaplandı. ¹¹ Noah altı yüz yaşındayken, ikinci ayın on yedinci günü, büyük derinliğin bütün kaynakları fışkırdı, gökyüzünün pencereleri açıldı. ¹² Yeryüzüne kırk gün kırk gece yağmur yağdı.

¹³ Tam o gün Noah, Noah'un oğulları Sam, Ham, Yafet, karısı ve oğullarının üç karısıyla birlikte gemiye girdiler. ¹⁴ Cinsine göre hayvanlar, cinsine göre bütün evcil hayvanlar, cinsine göre toprak üzerinde sürünenlerin hepsi, cinsine göre her kuş, uçan yaratıkların her cinsi gemiye girdi. ¹⁵ İçlerinde yaşam soluğu bulunan her canlıdan ikişer ikişer gemiye Noah'un yanına geldiler. ¹⁶ İçeri girenler, Tanrı'nın kendisine buyurduğu gibi, her hayvandan erkek ve dişi olarak girdiler. ¹⁷ Yeryüzünde kırk gün tufan oldu. Sular çoğaldı, gemiyi kaldırdı ve yerin üstüne çıktı. ¹⁸ Yeryüzünde sular yükseldi, çoğaldıkça çoğaldı; ve gemi suların yüzeyinde yüzmeye başladı. ¹⁹ Yeryüzünde sular pek çok yükseldi. Tüm gökyüzünün altında bulunan bütün yüksek dağlar örtüldüler. ²⁰ Örtülen dağları sular on beş arşın aştı. ²¹ Kuşlar, evcil ve yabani hayvanlar, yeryüzünde sürünen her canlı ve insan, yeryüzünde yaşayan tüm canlılar öldü. ²² Karada olup burunlarında yaşam ruhunun soluşunu taşıyanların hepsi öldü. ²³ Yerin yüzeyindeki her canlı, insan, evcil hayvanlar, sürüngenler ve gökte uçan kuşlar yok oldu. Yeryüzünden yok edildiler.

Geride yalnızca Noah ve onunla birlikte gemide bulunanlar kalmıştı. ²⁴Sular yüz elli gün boyunca yeryüzünü kapladı.

8

¹ Tanrı Noah'ı, onunla birlikte gemide bulunan bütün evcil ve yabanıl hayvanları, hatırladı. Tanrı yeryüzünün üzerinden rüzgar estirdi. Sular çekildi. ² Derinliğin kaynakları ve gökyüzünün pencereleri de durduruldu, gökten yağın yağmur kesildi. ³ Sular gittikçe yerden çekildi. Yüz elli günün sonunda sular azaldı. ⁴ Gemi yedinci ayın on yedinci günü, Ararat dağlarının üzerine oturdu. ⁵ Sular onuncu aya kadar sürekli çekildi. Onuncu ayın birinci günü dağların dorukları görüldü.

⁶ Kırk gün sonra Noah yapmış olduğu geminin penceresini açtı. ⁷ Bir kuzgun gönderdi. Kuzgun sular yeryüzünden kuruyana dek öteye beriye gitti. ⁸ Noah'ın kendisi yerin yüzeyindeki suların çekilip çekilmediğini görmek için bir güvercin gönderdi. ⁹ Güvercin ayağını koyup dinlenebileceği bir yer bulamayınca gemiye, Noah'a geri döndü. Çünkü yeryüzünün tümü sularla kaplıydı. Elini uzatıp onu tuttu ve kendi yanına gemiye aldı. ¹⁰ Yedi gün daha bekledi; ve yine güvercini gemiden gönderdi. ¹¹ Güvercin akşam üstü ona geri geldi ve işte, ağzında yeni koparılmış bir zeytin yaprağı vardı. Böylece Noah, suların yeryüzünden çekildiğini bildi. ¹² Yedi gün daha bekleyip güvercini gönderdi. Artık güvercin ona geri dönmedi.

¹³ Altı yüz birinci yılının birinci ayında, ayın birinci gününde sular kurudu. Noah geminin örtüsünü kaldırdı ve baktı. Toprağın yüzünün kuru

olduğunu gördü. ¹⁴ İkinci ayın yirmi yedinci günü toprak kurudu.

¹⁵ Tanrı Noah'a şöyle dedi: ¹⁶ “Sen, karın, oğullarınız ve oğullarınızın karılarıyla birlikte gemiden çıkın. ¹⁷ Kuşları, evcil hayvanları ve yerde sürünen sürüngenleri, yanınızda olan her canlıyı çıkarın ki, yeryüzünde bol bol üresinler ve verimli olup yeryüzünde çoğalsınlar.”

¹⁸ Noah, oğulları, karısı ve oğullarının karılarıyla birlikte çıktı. ¹⁹ Yeryüzünde yaşayan her hayvan, her sürüngen, her kuş, familyalarına göre gemiden çıktılar.

²⁰ Noah Yahve'ye bir sunak yaptı, her temiz hayvandan, her temiz kuştan aldı ve sunakta yakmalık sunular sundu. ²¹ Yahve hoş kokuyu kokladı. Yahve yüreğinde şöyle dedi: “Artık insan yüzünden toprağı yeniden lanetlemeyeceğim, çünkü insanın yüreğinin hayalleri gençliğinden beri kötüdür. Daha önce yaptığım gibi her canlıya bir daha asla vurmayacağım. ²² Dünya durdukça, tohum ve hasat zamanı, soğuk ve sıcak, yaz ve kış, gündüz ve gece son bulmayacak.”

9

¹ Tanrı Noah'ı ve oğullarını kutsadı ve onlara, “Verimli olun, çoğalın ve yeryüzünü doldurun” dedi. ² “Yerdeki hayvanların, gökyüzündeki kuşların hepsi sizden korkup ürkecek. Toprağın üzerinde hareket edenlerin tümü, denizdeki bütün balıklar elinize teslim edildiler. ³ Hareket eden her canlı size yiyecek olacaktır. Size verdiğim yeşil bitkiler gibi, hepsini size veriyorum. ⁴ Ama

eti, onun yaşamı olan, kanıyla birlikte yemeyeceksiniz. ⁵ Sizin de kanınızın hesabını mutlaka soracağım. Her hayvanın elinden bunu soracağım. Her insanın elinden, hatta her insanın kardeşinin elinden, insan yaşamının hesabını soracağım. ⁶ Kim insan kanı dökerse, onun kanı insan tarafından dökülecektir. Çünkü Tanrı insanı kendi suretinde yarattı. ⁷ Verimli olun ve çoğalın. Yeryüzünde üreyin ve çoğaltın.”

⁸ Tanrı Noah'a ve oğullarına şöyle dedi: ⁹ “İşte ben, sizinle ve sonraki kuşaklarınızla, ¹⁰ sizinle birlikte olan her canlıyla, kuşlarla, evcil hayvanlarla ve sizinle birlikte olan yerini bütün hayvanlarıyla, gemiden çıkanların hepsiyle, hatta yeryüzünün bütün hayvanlarıyla ¹¹ antlaşmamı kuracağım. Tufan suları artık hiçbir canlıyı yok etmeyecek. Bir daha yeryüzünü yok edecek bir tufan olmayacak.” ¹² Tanrı şöyle dedi: “Sizinle ve sizinle birlikte olan bütün canlılarla sonsuza dek sürecek antlaşmamın işareti şudur: ¹³ Gökkuşağımı buluta yerleştirdim, benimle yerin arasında bir antlaşma işareti olacaktır. ¹⁴ Yeryüzünün üzerine bulut getirdiğim zaman, gökkuşağı da görünecektir ¹⁵ ve böylece benimle ve sizinle ve tüm canlı varlıklarla aramızda olan antlaşmamı hatırlayacağım ve tüm canlıları yok etmek için artık sular tufan olmayacaktır. ¹⁶ Gökkuşağı bulutta olacaktır. Tanrı'yla yeryüzünde yaşayan her canlı yaratık arasındaki sonsuz antlaşmayı hatırlamak için ona bakacağım.” ¹⁷ Tanrı Noah'a, “Bu, benimle yeryüzündeki bütün canlılar arasında kurduğum antlaşmanın işaretidir” dedi.

¹⁸ Gemiden çıkan Noah'ın oğulları: Sam, Ham

ve Yafet idiler. Ham, Kenan'ın babasıdır. ¹⁹ Bu üçü Noah'ın oğullarıydı ve bütün yeryüzündekiler onlardan çoğaldı.

²⁰ Noah çiftçiliğe başladı ve bir bağ dikti.

²¹ Şarap içip sarhoş oldu. Çadırının içinde çıplaktı.

²² Kenan'ın babası Ham, babasının çıplaklığını görünce dışarıdaki iki kardeşine söyledi. ²³ Sam'la Yafet bir giysi alıp omuzlarına attılar, geri geri gidip babalarının çıplaklığını örttüler. Yüzleri geriye dönüktü ve babalarının çıplaklığını görmediler.

²⁴ Noah ayılınca küçük oğlunun kendisine ne yaptığını bildi. ²⁵ Ve şöyle dedi:

Kenan lanetlendi.

Kardeşlerine hizmetkârlar hizmetkârı olacak.”

²⁶ “Sam'ın Tanrısı Yahve'ye övgüler olsun.

Kenan onun hizmetkârı olsun.

²⁷ Tanrı Yafet'e bolluk versin,

Sam'ın çadırlarında yaşasın.

Kenan onun hizmetkârı olsun.” ²⁸ Noah tufandan sonra üç yüz elli yıl yaşadı.

²⁹ Noah'ın bütün günleri dokuz yüz elli yıldır ve sonra öldü.

10

¹ Noah'ın oğulları ile Sam'ın, Ham'ın ve Yafet'in soylarının öyküsü bunlardır. Tufandan sonra onlara oğullar doğdu.

² Yafet'in oğulları: Gomer, Magog, Meday, Yavan, Tubal, Meşek, Tiras. ³ Gomer'in oğulları: Aşkenaz, Rifat, Togarma. ⁴ Yavan'ın oğulları: Elişa, Tarşış, Kittim, Rodanim. ⁵ Ülkelerinde her biri kendi diline göre, ailelerine göre, uluslarına göre ulusların adaları bunlardan bölündü.

⁶ Ham'ın oğulları: Kuş, Misraim, Put ve Kenan.
⁷ Kuş'un oğulları: Seva, Havila, Sevta, Raama, Savteka. Raama'nın oğulları: Şeva ve Dedan.
⁸ Kuş Nimrod'un babası oldu. Yeryüzünde kudretli biri olmaya başladı. ⁹ Yahve'nin önünde güçlü bir avcıydı. Bu nedenle, "Yahve'nin önünde Nimrod gibi güçlü bir avcı" denir. ¹⁰ Onun krallığının başlangıcı Şinar diyarında Babil, Ereğ, Akkad ve Kalne idi. ¹¹ Bu topraklardan Asur'a gitti ve Nineve ile büyük Kala kenti arasında Nineve, Rehovot-İr, Kalah ¹² ve Resen'i kurdu. ¹³ Misraim, Ludiler'in, Anamiler'in, Lehaberiler'in, Naftuhiler'in, ¹⁴ Patrusiler'in, Kasluhiler'in (Filitiler bunlardan geldi) ve Kaftorinler'in atası oldu.

¹⁵ Kenan ilk oğlu Sidon, Het'in, ¹⁶ Yevuslular'ın, Amurlular'ın, Girgaşlılar'ın, ¹⁷ Hivliler'in, Arklılar'ın, Sinliler'in, ¹⁸ Arvadlılar'ın, Semarlılar'ın ve Hamatiler'in atası oldu. Daha sonra Kenanlı soyları yayıldı. ¹⁹ Kenanlılar'ın sınırı Sayda'dan Gerar, Gazze, Sodom, Gomora, Adma ve Sevoyim'e doğru Laşa'ya kadar uzanıyordu. ²⁰ Ülkelerinde ve uluslarında dillerine göre boylarına göre Ham'ın oğulları bunlardır.

²¹ Eber'in bütün çocuklarının atası olan Sam'ın da (Yafet'in ağabeyi) çocukları oldu. ²² Sam'ın oğulları: Elam, Asur, Arpakşad, Lud, Aram. ²³ Aram'ın oğulları: Uz, Hul, Geter, Maş. ²⁴ Arpakşat Şelah'ın babası oldu. Şelah, Eber'in babası oldu. ²⁵ Eber'in iki oğlu oldu. Birinin adı Pelek'di, çünkü onun günlerinde yeryüzü bölünmüştü. Erkek kardeşinin adı Yoktan'dı. ²⁶ Yoktan, Almodad, Şelef, Hatsarmavet, Yerah, ²⁷ Hadoram, Uzal, Dikla,

²⁸ Obal, Abimael, Şeba, ²⁹ Ofir, Havila ve Yoba'nın babası oldu. Bunların hepsi Yoktan'ın oğullarıydı.

³⁰ Doğuda, Meşa'dan Sefar'a uzanan dağlık bölgeye yerleşmişlerdi.

³¹ Ülkelerinde uluslarına göre, dillerine göre, boylarına göre Sam'ın oğulları bunlardır.

³² Uluslarına göre soylarına göre Noah'ın oğullarının aileleri bunlardır. Tufandan sonra yeryüzünde uluslar bunlardan bölündü.

11

¹ Bütün dünyanın dili ve sözü birdi. ² Doğuya göçerlerken Şinar diyarında bir ova bulup orada yaşadılar. ³ Birbirlerine, “Gelin, tuğla yapıp iyice pişirelim” dediler. Taş yerine tuğla ve harç yerine zift kullandılar. ⁴ “Gelin, kendimize bir kent, başı gökyüzüne erişecek bir kule yapalım, ün salıp yeryüzüne dağılmayalım” dediler.

⁵ Yahve Ademoğulları'nın yaptığı kenti ve kuleyi görmek için aşağıya indi. ⁶ Yahve, “İşte, onlar bir halk ve hepsinin bir dili var” dedi, “Yapmaya başladıkları şey budur. Artık yapmaya niyetlendikleri şeyden onları hiçbir şey alıkoyamayacaktır. ⁷ Gelin, aşağı inelim ve birbirlerinin konuşmalarını anlamasınlar diye orada dillerini karıştıralım.” ⁸ Böylece Yahve onları oradan tüm yeryüzüne dağıttı. Kenti inşa etmeyi bıraktılar. ⁹ Bu nedenle kentin adına Babil adı verildi. Çünkü Yahve bütün yeryüzünün dilini orada karıştırdı. Yahve oradan onları bütün yeryüzüne dağıttı.

¹⁰ Sam'ın soylarının öyküsü bunlardır: Tufandan iki yıl sonra Arpakşad'ın babası olduğunda Sam yüz

yaşındaydı. ¹¹ Sam, Arpakşad'ın babası olduktan sonra beş yüz yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

¹² Arpakşad otuz beş yaşındayken Şelah'ın babası oldu. ¹³ Arpakşat Şelah'ın doğumundan sonra dört yüz üç yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

¹⁴ Şelah otuz yaşındayken Ever'in babası oldu. ¹⁵ Şelah, Ever'in babası olduktan sonra dört yüz üç yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

¹⁶ Ever otuz dört yaşındayken ve Pelek'in babası oldu. ¹⁷ Ever, Pelek'in babası olduktan sonra dört yüz otuz yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

¹⁸ Pelek otuz yaşındayken Reu'nun babası oldu. ¹⁹ Pelek, Reu'nun babası olduktan sonra iki yüz dokuz yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

²⁰ Reu otuz iki yaşındayken Seruk'un babası oldu. ²¹ Seruk'un babası olduktan sonra Reu iki yüz yedi yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

²² Seruk otuz yaşındayken Nahor'un babası oldu. ²³ Seruk, Nahor'un doğumundan sonra iki yüz yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

²⁴ Nahor yirmi dokuz yaşındayken Terah'ın babası oldu. ²⁵ Nahor, Terah'ın doğumundan sonra yüz on dokuz yıl daha yaşadı ve başka oğullar ve kızlar babası oldu.

²⁶ Terah yetmiş yaşındayken Avram, Nahor ve Haran'ın babası oldu.

²⁷ Terah'ın soylarının tarihi budur. Terah Avram, Nahor ve Haran'ın babası oldu. Haran,

Lut'un babası oldu. ²⁸ Haran, babası Terah daha sağken, doğduğu topraklarda, Kildaniler'in Ur şehrinde öldü. ²⁹ Avram ve Nahor kendilerine karılar alarak evlendiler. Avram'ın karısının adı Saray'dı, Nahor'un karısının adı da Milka'ydı. Milka Yiska'nın babası olan Haran'ın kızıydı. ³⁰ Saray kısırdı. Çocuğu yoktu. ³¹ Terah oğlu Avram'ı, Haran'ın oğlu torunu Lut'u ve oğlu Avram'ın karısı gelini Saray'ı yanına aldı. Kenan diyarına gitmek için Kildaniler'in Ur şehrinde ayrıldılar. Haran'a gelip orada yaşadılar. ³² Terah'ın günleri iki yüz beş yıldır. Terah, Haran'da öldü.

12

¹ Yahve Avram'a şöyle dedi: “Ülkeni, akrabalarını, baba evini bırak, sana göstereceğim ülkeye git. ² Seni büyük bir ulus yapacağım. Seni kutsayacak adını büyük yapacağım. Bereket olacaksın. ³ Seni kutsayanları kutsayacağım, Seni lanetleyeni lanetleyeceğim. Yeryüzünün bütün aileleri senin aracılığınla kutsanacak.”

⁴ Böylece Avram, Yahve'nin kendisine söylediği gibi gitti. Lut da onunla gitti. Avram Haran'dan ayrıldığında yetmiş beş yaşındaydı. ⁵ Avram karısı Saray'ı, kardeşinin oğlu Lut'u, Haran'da kazanmış oldukları bütün malları ve edinmiş oldukları canları alıp Kenan ülkesine gittiler. Kenan ülkesine geldiler. ⁶ Avram ülke üzerinden geçerek Şekem bölgesine, More meşesine gitti. O sırada Kenanlılar ülkedeydi.

⁷ Yahve Avram'a görünerek, “Bu toprakları senin soyuna vereceğim” dedi.

Kendisine görünmüş olan Yahve'ye orada bir sunak yaptı. ⁸ Beytel'in doğusunda olan dağa gitmek üzere oradan ayrıldı. Çadırını batıdaki Beytel'le doğudaki Ay Kenti'nin arasına kurdu. Orada Yahve'ye bir sunak yaptı ve Yahve'nin adını çağırdı. ⁹ Avram güneye doğru ilerledi.

¹⁰ Ülkede kıtlık oldu. Avram orada bir yabancısı olarak yaşamak üzere Mısır'a indi, çünkü ülkede kıtlık şiddetliydi. ¹¹ Mısır'a yaklaştıklarında, karısı Saray'a, "İşte, senin görünüşü güzel bir kadın olduğunu biliyorum" dedi. ¹² "Olur ki, Mısırlılar seni görünce, 'Bu onun karısı' derler. Beni öldürürler, ama seni sağ bırakırlar. ¹³ Lütfen kızkardeşim olduğunu söyle ki, senin yüzünden bana iyi davransınlar ve senin sayende canım yaşasın."

¹⁴ Avram Mısır'a geldiğinde Mısırlılar kadının çok güzel olduğunu gördüler. ¹⁵ Firavunun beyleri onu görünce Firavun'a övdüler; ve kadın Firavun'un sarayına götürüldü. ¹⁶ Onun hatırı için Firavun Avram'a iyi davrandı. Avram'ın koyunları, sığırları, eşekleri, erkek hizmetkarları, cariyeleri, dişi eşekleri ve develeri oldu. ¹⁷ Yahve Avram'ın karısı Saray yüzünden Firavun'la ev halkını büyük felaketlerle vurdu. ¹⁸ Firavun Avram'ı çağırarak, "Bana bu yaptığın nedir?" dedi. "Onun karın olduğunu neden bana söylemedin? ¹⁹ Neden, 'O benim kız kardeşim' dedin ben de onu karım olarak aldım? Şimdi işte, karını al ve kendi yoluna git."

²⁰ Firavun adamlarına Avram hakkında buyruk verdi ve onlar da karısı ve sahip olduğu her şeyle birlikte onu gönderdiler.

13

¹ Avram, karısı, sahip olduğu her şey ve Lut'la birlikte Mısır'dan güneye çıktı. ² Avram sürü, gümüş ve altın bakımından çok zengindi. ³ Güneyden Beytel'e, Beytel ile Ay arasındaki başlangıçta çadırının bulunduğu yere, ⁴ oradan ilk yaptığı sunağın bulunduğu yere kadar gitti. Avram orada Yahve'nin adını çağırdı. ⁵ Avram'la birlikte giden Lut'un da davarları, sığırları, çadırları vardı. ⁶ Toprak, birlikte yaşamalarına el vermedi; malları o kadar çoktu ki birlikte yaşayamadılar. ⁷ Avram'ın sürüsünün çobanlarıyla Lut'un sürüsünün çobanları arasında çekişme oldu. O dönemde bu topraklarda Kenanlılar ve Perizliler yaşıyordu. ⁸ Avram Lut'a şöyle dedi: Rica ederim, seninle benim, senin çobanlarınla benim çobanlarımın arasında çekişme olmasın; çünkü biz akrabayız. ⁹ Bütün ülke senin önünde değil mi? Rica ederim benden ayrıl. Sen sola gidersen, ben sağa gideceğim. Ya da sen sağa gidersen, ben sola giderim.”

¹⁰ Lut gözlerini kaldırdı ve bütün Yarden Ovası'nı gördü. Yahve Sodom ve Gomora'yı yok etmeden önce, Yahve'nin bahçesi gibi, Mısır diyarı gibi, Soar'a giderken her yerde bol su vardı. ¹¹ Böylece Lut kendisine Yarden Ovası'nı seçti. Lut doğuya gitti ve birbirlerinden ayrıldılar. ¹² Avram Kenan diyarında, Lut da ovadaki şehirlerde oturdu ve çadırını Sodom'a kadar taşıdı. ¹³ Sodom halkı çok kötü ve Yahve'ye karşı günahkârdılar.

¹⁴ Lut yanından ayrıldıktan sonra Yahve Avram'a şöyle dedi: “Şimdi gözlerini kaldır ve bulunduğun yerden kuzeye, güneye, doğuya ve batıya bak.

¹⁵ Çünkü gördüğün bütün toprakları sonsuza dek sana ve soyuna vereceğim. ¹⁶ Senin soyunu yerin tozu gibi yapacağım. Öyle ki, bir adam yerin tozunu sayabilirse, senin soyun da sayılabilir. ¹⁷ Kalk, toprakları enine boyuna dolaş çünkü onu sana vereceğim.”

¹⁸ Avram çadırını kaldırdı, gelip Hevron'daki Mamre meşeliği yanında yaşadı ve orada Yahve'ye bir sunak yaptı.

14

¹ Şinar Kralı Amrafel'in günlerinde; Ellasar Kralı Ariyok; Elam Kralı Kedorlaomer ve Goyim Kralı Tidal, ² Sodom Kralı Bera ile savaştılar. Gomora Kralı Birşa'ya Adma Kralı Şinav'a, Sevoim Kralı Şemever'e ve Bala (Zoar da denir) Kralı'na karşı savaş açtı. ³ Bunların hepsi Siddim vadisinde (Tuzlu Deniz de denir) birleştiler. ⁴ Kedorlaomer'e on iki yıl hizmet ettiler ve on üçüncü yılda isyan ettiler. ⁵ On dördüncü yılda Kedorlaomer'le kendisiyle beraber olan krallar gelip Aşterot Kar-nayim'deki Refalılar'ı, Ham'daki Zuzlular'ı, Şave Kiryatayim'deki Emliler'i, ⁶ çöl kenarındaki El-Paran'a kadar uzanan dağlık Seir bölgesindeki Horiler'i bozguna uğrattılar. ⁷ Geri dönüp Eyn Mişpat'a (Kadeş de denir) geldiler. Amalekliler'in ve Hazazon Tamar'da yaşayan Amorlular'ın bütün ülkesini vurdular. ⁸ Sodom Kralı, Gomora Kralı, Adma Kralı, Sevoyim Kralı ve Bela (Tsoar da denir) Kralı dışarı çıktılar. ⁹ Elam Kralı Kedorlaomer, Goyim Kralı Tidal, Şinar Kralı Amrafel ve Ellasar Kralı Aryok'a karşı dört kral beşe karşı Siddim

Vadisi'nde savaş düzenine girdiler. ¹⁰ Siddim vadisi zift çukurlarıyla doluydu ve Sodom ve Gomora kralları kaçtı ve bazıları orada düştü. Geri kalanları tepelere kaçtılar. ¹¹ Sodom ve Gomora'nın bütün mallarını, bütün yiyeceklerini alıp gittiler. ¹² Avram'ın kardeşinin Sodom'da yaşayan oğlu Lut'u ve malını da alıp gittiler.

¹³ Kaçıp kurtulan biri gelip İbrani Avram'a durumu bildirdi. O sırada Eşkol'un ve Aner'in kardeşi Amorlu Mamre'nin meşeliğinde yaşıyordu. Bunların hepsi Avram'dan yanaydılar. ¹⁴ Avram akrabasının tutsak alındığını duyunca, evinde doğup yetişmiş üç yüz on sekiz adamını çıkarıp Dan'a kadar kovaladı. ¹⁵ Geceleyin kendisi ve hizmetkârları onlara karşı bölük bölük ayrıldılar ve onları vurup Şam'ın solunda kalan Hova'ya kadar kovaladılar. ¹⁶ Bütün malını, akrabası Lut'u, malını, kadınları ve diğer insanları geri getirdi.

¹⁷ Avram Kedorlaomer ve yanında bulunan kraları bozguna uğrattı dönerken, Sodom Kralı onu karşılamak için Şave vadisine (yani Kral Vadisi'ne) çıktı. ¹⁸ Şalem Kralı Melkisedek ekmek ve şarap çıkardı. Yüce Tanrı'nın kâhiniydi.

¹⁹ Onu kutsayarak şöyle dedi:
“Göğün ve yerin sahibi Yüce Tanrı Avram'ı kutsasın.

²⁰ Düşmanlarını onun eline teslim eden Yüce Tanrı'ya övgüler olsun.”
Avram ona her şeyin onda birini verdi.

²¹ Sodom Kralı Avram'a, “Adamları bana ver, malları kendine al” dedi.

22-23 Avram Sodom Kralı'na şöyle dedi: “Sana ait hiçbir şey, bir iplik, bir çarık bağı bile almaya-
cağıma göğün ve yerin sahibi Yüce Tanrı Yahve'ye
elimi kaldırdım. Öyle ki, ‘Avram'ı zengin ettim’
demeyesin. 24 Gençlerin yediklerinden ve benimle
birlikte gelen Aner, Eşkol ve Mamre'nin payından
başka senden hiçbir şey kabul etmeyeceğim. Pay-
larına düşeni alsınlar.”

15

1 Bu olaylardan sonra bir görünümde Avram'a
Yahve'nin şu sözü geldi: “Korkma, ey Avram. Ben
senin kalkanım, senin çok büyük ödülünüm.”

2 Avram, “Efendim Yahve, bana ne vereceksin?
Ben çocuksuz gidiyorum ve evimin sahibi bu
Damaskus'lu Eliezer olacaktır.” dedi. 3 Avram,
“İşte, bana çocuk vermedin” dedi, “İşte, evimde
doğan mirasçım olacaktır.”

4 İşte, ona Yahve'nin şu sözü geldi: “Bu adam
senin mirasçın olmayacak, fakat kendi bedenin-
den çıkacak olan senin mirasçın olacaktır.” 5 Yahve
onu dışarı çıkarıp, “Gökyüzüne bak” dedi, “Eğer
yıldızları sayabilirsen say.” Avram'a, “Senin soyun
da böyle olacaktır” dedi. 6 Avram Yahve'ye iman
etti ve Yahve bunu ona doğruluk saydı. 7 Avram'a,
“Bu toprakları miras olarak sana vermek için Kil-
daniler'in Ur kentinden seni çıkararak Yahve benim”
dedi.

8 “Efendi Yahve, onu miras alacağımı nereden
bileceğim?” dedi.

9 Ona, “Bana üç yaşında bir düve, üç yaşında bir
keçi, üç yaşında bir koç, bir kumru ve bir güvercin

yavrusu getir” dedi. ¹⁰ Bütün bunları O’na getirdi, ortadan ikiye ayırdı ve her yarımı ötekisinin karşısına koydu; ama kuşları ayırmadı. ¹¹ Yırtıcı kuşlar leşlerin üzerine kondular ve Avram onları kovdu.

¹² Güneş batarken Avram’ın üzerine derin bir uyku çöktü. Üzerine dehşet ve koyu bir karanlık çöktü. ¹³ Avram’a şöyle dedi: “Şunu iyi bil ki, senin soyun, kendilerine ait olmayan bir ülkede yabancı olarak yaşayacak ve onlara kulluk edecekler. Kendilerine dört yüz yıl eziyet edecekler. ¹⁴ Ben de kulluk edecekleri o ulusu yargılayacağım. Sonra büyük bir servetle çıkacaklar.

¹⁵ Ama sen atalarına esenlikle gideceksin. İyi bir yaşta gömüleceksin. ¹⁶ Dördüncü kuşakta buraya tekrar gelecekler. Çünkü Amorlular’ın suçu henüz tamamına ermedi.” ¹⁷ Güneş batıp karanlık çökünce, bu parçaların arasından tüten bir fırın ve yanan bir meşale geçti. ¹⁸ O gün Yahve Avram’la bir antlaşma yaparak şöyle dedi: “Mısır Irmağı’ndan büyük ırmağa, Fırat Irmağı’na kadar bu toprakları ¹⁹ -Ken, Keniz, Kadmon, ²⁰ Hitit, Periz, Refa, ²¹ Amor, Kenan, Girgaş ve Yevus topraklarını senin soyuna verdim.

16

¹ Avram’ın karısı Saray ona çocuk doğurmamıştı. Saray’ın adı Hagar olan Mısırlı bir hizmetçisi vardı. ² Saray Avram’a şöyle dedi: “Bak, Yahve beni doğurmaktan alıkoymuştu. Lütfen hizmetçimin yanına gir. Belki ondan çocuklarım olur.” Avram, Saray’ın sözünü dinledi. ³ Avram’ın karısı Saray, Avram Kenan ülkesinde on yıl yaşadıkdan sonra hizmetçisi

Mısırlı Hagar'ı alıp kocası Avram'a karı olarak verdi. ⁴ Avram Hagar'ın yanına girdi ve Hagar hamile kaldı. Hagar hamile kaldığını görünce kendi hanımını hor gördü. ⁵ Saray Avram'a, "Bu senin suçun" dedi. "Hizmetçimi senin koynuna verdim, hamile kaldığını görünce beni hor gördü. Yahve benimle senin aranda hüküm versin."

⁶ Ama Avram Saray'a, "İşte, hizmetçin senin elinde" dedi. "Gözünde iyi olan neyse onu yap." Saray ona sert davrandı ve Hagar hanımının yanından kaçtı.

⁷ Yahve'nin meleği onu çölde, Şur yolundaki bir pınarın yanında buldu. ⁸ "Saray'ın uşağı Hagar, nereden geldin?" dedi. "Nereye gidiyorsun?" O, "Hanımım Saray'ın yüzünden kaçıyorum" dedi.

⁹ Yahve'nin meleği ona, "Hanımına dön ve kendini onun ellerine teslim et" dedi. ¹⁰ Yahve'nin meleği ona, "Senin soyunu çoğalttıkça çoğaltacağım, sayılamayacak kadar çoğaltacağım" dedi. ¹¹ Yahve'nin meleği ona, "İşte hamilesin, bir oğul doğuracaksın" dedi. "Adını İshmael koyacaksın, çünkü Yahve çektiğin sıkıntıyı işitti. ¹² İnsanlar arasında yaban eşeği gibi olacak. Eli herkese karşı, herkesin eli ona karşı olacak. Kardeşlerinin hepsiyle çekişme içinde yaşayacak."

¹³ Hagar kendisiyle konuşan Yahve'nin adını, "Sen gören Tanrı'sın" diye çağırdı. "O'nu görüp de hayatta mı kaldım?" dedi. ¹⁴ Bu nedenle kuyuya, beni gören ve hayatta kalanın kuyusu anlamına gelen Beer Lahay Roi adı verildi. İşte, bu yer Kadeş ile Bered arasındadır.

15 Hagar Avram'a bir oğul doğurdu. Avram, Hagar'ın doğurduğu oğlunun adını İşmael koydu. 16 Hagar İşmael'i Avram'a doğurduğunda Avram seksen altı yaşındaydı.

17

1 Avram doksan dokuz yaşındayken Yahve Avram'a görünüp ona şöyle dedi: “Ben Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'yım. Önümde yürü ve suçsuz ol. 2 Seninle benim aramda bir antlaşma yapacağım ve seni fazlasıyla çoğaltacağım.”

3 Avram yüzüstü kapandı. Tanrı onunla konuşup şöyle dedi: 4 “Bana gelince, işte, antlaşmam senindir. Birçok ulusun babası olacaksın. 5 Artık adın Avram olarak anılmayacak, adın Avraham olacak. Çünkü seni birçok ulusun babası yaptım. 6 Seni çok verimli kılacağım, senden uluslar ve krallar çıkacak. 7 Senin ve soyunun Tanrısı olmak için benimle ve seninle ve senden sonra gelen soyunla yaptığım antlaşmayı kuşaklar boyu kalıcı bir antlaşma olarak sürdüreceğim. 8 Geçmekte olduğun diyarı, bütün Kenan diyarını sonsuza dek mülk olarak sana ve senden sonraki soyuna vereceğim. Ben onların Tanrısı olacağım.”

9 Tanrı Avraham'a, “Sen ve senden sonra gelen soyun kuşaklar boyu antlaşmama bağlı kalacaksınız. 10 Bu, senin ve senden sonra gelen soyunla benim aramda tutacağın antlaşmadır. Aranızdaki her erkek sünnet edilecek. 11 Sünnet derinizden sünnet edileceksiniz. Bu sizinle benim aramdaki antlaşmanın bir işareti olacak. 12 Aranızda evde doğan ya da soyunuzdan olmayıp bir yabancından parayla satın alınmış olan sekiz

günlük her erkek çocuk kuşaklar boyunca sünnet edilecek. ¹³ Evinizde doğan ve paranızla satın alınan mutlaka sünnet edilmelidir. Antlaşmam sonsuza dek sürecek bir antlaşma olarak bedeninizde olacaktır. ¹⁴ Sünnet derisinden sünnet edilmemiş olan her erkek halkının arasından atılacaktır. O benim antlaşmamı bozmuştur.” dedi.

¹⁵ Tanrı Avraham'a şöyle dedi: “Karın Saray'a gelince, onun adına Saray demeyeceksin, artık onun adı Sarah olacak. ¹⁶ Onu kutsayacağım ve ondan sana bir oğul vereceğim. Evet, onu kutsayacağım ve o ulusların anası olacaktır. Halkların kralları ondan çıkacak.”

¹⁷ Avraham yüzüstü yere kapandı, güldü ve yüreğinde şöyle dedi: “Yüz yaşına gelenin çocuğu olur mu? Doksan yaşındaki Sarah doğurur mu?” ¹⁸ Avraham Tanrı'ya, “Keşke İshmael senin önünde yaşasa!” dedi.

¹⁹ Tanrı, “Hayır, ama Sarah, senin karın sana bir oğul doğuracak” dedi. “Adını İshak koyacaksın. Onunla ve soyuyla antlaşmamı sonsuza dek sürdüreceğim. ²⁰ İshmael'e gelince, seni işittim. İşte, onu kutsadım; onu verimli kılacağım ve onu haddinden fazla çoğaltacağım. On iki beyin atası olacak ve onu büyük bir ulus yapacağım. ²¹ Ama antlaşmamı gelecek yıl bu zamanda Sarah'ın sana doğuracağı İshak'la sürdüreceğim.”

²² Onunla konuşmasını bitirince, Tanrı Avraham'ın yanından yukarı çıktı. ²³ Avraham, oğlu İshmael'i, evinde doğanların hepsini, parasıyla satın alınanların hepsini, evinde bulunan adamlar arasındaki her erkeği aldı ve Tanrı'nın kendisine

buyurduğu gibi aynı gün sünnet derilerinden sünnet etti. ²⁴ Avraham sünnet derisinden sünnet olduğu zaman doksan dokuz yaşındaydı. ²⁵ Oğlu İshmael sünnet derisinden sünnet edildiğinde on üç yaşındaydı. ²⁶ Aynı gün Avraham'la oğlu İshmael sünnet edildi. ²⁷ Evindeki bütün erkekler, evde doğanlar, bir yabancidan parayla satın alınanlar, onunla birlikte sünnet oldular.

18

¹ Mamre meşeliği yanında, günün sıcağında çadırın kapısında otururken Yahve ona göründü. ² Gözlerini kaldırıp baktı ve üç kişinin karşısında durduğunu gördü. Onları görünce çadırın kapısından onları karşılamak için koştu ve yere kapandı. ³ O, “Efendim, eğer gözünüzde lütuf bulduysam, lütfen hizmetkârının yanından ayrılmayın” dedi. ⁴ “Şimdi biraz su getirilsin ayaklarınızı yıkayın ve ağacın altında dinlenin. ⁵ Madem ki, hizmetkârının yanına geldiniz, bir parça ekmek getireyim de yüreğinizi güçlendirin. Ondan sonra yolunuza gidersiniz.” Onlar, “Pekala, dediğin gibi yap” dediler.

⁶ Avraham aceleyle çadıra, Sarah'ın yanına gidip, “Hemen üç ölçek has un hazırla, yoğur ve pide yap” dedi. ⁷ Avraham sığırlara koştu, körpe iyi bir buzağı alıp hizmetçisine verdi. Hizmetçisi hemen hazırladı. ⁸ Ayran, süt ve hazırlamış olduğu buzağıyı alıp önlerine koydu. Onlar yemek yerken o da ağacın altında yanlarında durdu.

⁹ Ona, “Karın Sarah nerede?” diye sordular. “Orada, çadırda” dedi.

¹⁰ O, “Gelecek yıl bu zamanlar mutlaka yanına geleceğim” dedi. “İşte, karın Sarah'ın bir oğlu olacak.”

Sarah, onun arkasındaki çadır kapısından dinliyordu. ¹¹ Avraham'la Sarah yaşlanmış, yaşları iyice ilerlemişti. Sarah çocuk doğurma yaşını geçmişti. ¹² Sarah kendi kendine gülerek, “Bu yaştan sonra böyle bir sevinci tadabilir miyim? Efendim de yaşlandı.” dedi.

¹³ Yahve Avraham'a şöyle dedi: “Sarah, ‘Yaşlılığında gerçekten çocuk doğuracak mıyım?’ diyerek neden güldü? ¹⁴ Yahve için zor bir şey var mı? Belirlenen zamanda, mevsimi geldiğinde sana döneceğim ve Sarah'ın bir oğlu olacak.”

¹⁵ Bunun üzerine Sarah, korktuğu için, “Gülmedim” diyerek bunu inkâr etti.

Yahve, “Hayır, güldün” dedi.

¹⁶ Adamlar oradan kalkıp Sodom'a baktılar. Avraham onları yolcu etmek için onlarla birlikte gitti. ¹⁷ Yahve, “Yapmakta olduğum şeyi Avraham'dan mı gizleyeceğim?” dedi.

¹⁸ “Kesinlikle Avraham büyük ve güçlü bir ulus olacak, yeryüzünün bütün ulusları onda kutsanacaklar. ¹⁹ Çünkü doğru ve adil olanı yaparak yolumda yürümeyi kendisinden sonra çocuklarına ve ev halkına buyursun diye onu tanıdım. Öyle ki, Yahve onun hakkında söylemiş olduğunu Avraham'ın üzerine getirsin.” ²⁰ Yahve şöyle dedi: “Sodom ve Gomora'nın feryadı büyük ve günahları çok ağır olduğundan, ²¹ şimdi aşağı inip yaptıklarının bana gelen haberler kadar kötü olup olmadığına bakacağım. Değilse, bileceğim.”

²² Adamlar oradan dönüp Sodom'a doğru gittiler, ama Avraham hâlâ Yahve'nin huzurunda duruyordu. ²³ Avraham yaklaşıp şöyle dedi: "Doğruyu kötüyle birlikte mi yok edeceksin? ²⁴ Ya kentte elli doğru varsa? O yeri içinde bulunan elli doğru için esirgemeyecek misin? ²⁵ Böyle yapmak senden uzak olsun. Doğru kişiyi kötüyle bir tutup doğruyu kötüyle birlikte öldürmek senden uzak olsun. Tüm dünyanın Yargıcı'nın adil olması gerekmez mi?"

²⁶ Yahve, "Eğer Sodom'da kentin içinde elli doğru kişi bulursam, onların hatırına tüm kenti esirgeyeceğim" dedi. ²⁷ İbrahim şöyle yanıt verdi: "İşte, ben toz ve kül olduğum halde Efendi'yle konuşma cesaretini göstereceğim. ²⁸ Ya elli doğru kişiden beş eksik olursa? Beş kişi eksik diye tüm kenti yok edecek misin?" Yahve, "Eğer orada kırk beş kişi bulursam kenti yok etmeyeceğim" dedi.

²⁹ O'nunla tekrar konuşup, "Ya orada kırk kişi bulunursa?" dedi. Yahve, "Kırk kişinin hatırı için yapmayacağım" dedi.

³⁰ O, "Efendi kızmasın, ben söyleyeceğim" dedi. "Ya orada otuz kişi bulunursa?" Yahve, "Orada otuz kişi bulursam yapmayacağım" dedi.

³¹ O, "İşte, Efendi'yle konuşma cesaretini gösteriyorum" dedi. "Ya orada yirmi kişi bulunursa?" Yahve, "Yirmi kişi için kenti yok etmeyeceğim" dedi.

³² "Efendi kızmasın" dedi, "Bir kez daha konuşacağım. Ya orada on kişi bulunursa?"

Yahve, “On kişinin hatırı için yok etmeyeceğim” dedi.

³³ Yahve, Avraham’la konuşmasını bitirince yoluna gitti, Avraham da yerine döndü.

19

¹ İki melek akşam Sodom'a geldiler. Lut, kentin kapısında oturuyordu. Lut onları gördü ve karşılamak için ayağa kalktı. Yüzüstü yere kapanarak, ² “Efendilerim, şimdi lütfen hizmetkârınızın evine gelin, geceyi geçirin, ayaklarınızı yıkar, erken kalkıp yolunuza gidirsiniz.”

Onlar, “Hayır, biz geceyi meydanda geçireceğiz” dediler.

³ Lut çok ısrar etti ve onunla birlikte içeri gelip evine girdiler. Onlara bir ziyafet verdi ve mayasız ekmek pişirdi ve yediler. ⁴ Ama onlar yatmadan önce kentin erkekleri, Sodom'un erkekleri, genç yaşlı, her mahalleden bütün halk evi kuşattı. ⁵ Lut'a seslenip ona: “Bu gece yanına gelen adamlar nerede? Onları bize getir de onlarla yatalım” dediler.

⁶ Lut kapıya çıktı ve kapıyı arkasından kapattı. ⁷ “Kardeşlerim, lütfen böyle bir kötülük yapmayın” dedi. ⁸ “Bakın, erkek eli değmemiş iki kızım var. Onları size getireyim, ne isterseniz yapın. Yalnız bu adamlara bir şey yapmayın, çünkü onlar benim çatımın gölgesi altına girdiler.”

⁹ “Geri çekil!” dediler. Sonra, “Bu adam yabancı olarak yaşamak için geldi ve kendini yargıç sayıyor. Şimdi seni onlardan beter ederiz!” Lut'u çok zorladılar ve kapıyı kırmak için yaklaştılar. ¹⁰ Ama

adamlar ellerini uzatıp Lut'u eve, yanlarına getirdiler ve kapıyı kapattılar. ¹¹ Evin kapısındaki adamları büyük küçük hepsini körlükle vurdular, öyle ki kapıyı aramaktan bitkin düştüler.

¹² Adamlar Lut'a, "Burada başka kimsen var mı? Damadın, oğulların, kızların ve kentte kimlerin varsa onları oradan çıkar. ¹³ Çünkü burayı yok edeceğiz. Çünkü Yahve'nin önünde onların feryadı çok büyüdü. Yahve kenti yok etmemiz için bizi gönderdi." dedi.

¹⁴ Lut dışarı çıktı, kızlarının sözlüleri olan adamlarla konuştu ve "Kalkın! Buradan uzaklaşın, çünkü Yahve kenti yok edecek!" dedi.

Ama damatları onun şaka yaptığını sandı. ¹⁵ Sabah olunca melekler Lut'a, "Kalk! Karını ve burada olan iki kızını al, öyle ki kentin kötülüğü sizi de yutmasın." dedi. ¹⁶ Ama Lut yavaş davrandı ve adamlar onun, karısının ve iki kızının elinden tutular. Yahve ona merhamet etti, onu tutup kentin dışına koydular. ¹⁷ Onları dışarı çıkardıklarında adamlardan biri, "Hayatını kurtarmak için kaç!" dedi. "Arkana bakma ve ovada hiçbir yerde durma. Dağlara kaçın yoksa, mahvolursunuz!"

¹⁸ Lut onlara, "Aman, efendim!" dedi. ¹⁹ "İşte şimdi, hizmetkârının gözünde iyilik buldu ve hayatımı kurtarmakla bana gösterdiğin lütfunu büyüttün. Dağa kaçamam, yoksa kötülük beni yakalar ve ölürüm. ²⁰ İşte, bu kent kaçmak için yakın ve küçük bir kenttir. O küçük yere kaçmama izin verin ki, canım kurtulsun." ²¹ Ona, "İşte, hakkında söylediğin kenti yıkmayağımıza ilişkin isteğini kabul ettim" dedi. ²² "Acele et, oraya kaç,

“çünkü sen oraya varmadan ben bir şey yapamam.”
Bu nedenle o kente Soar adı verildi.

²³ Lut Soar'a geldiğinde güneş yer üzerine doğmuştu. ²⁴ Yahve Sodom ve Gomora üzerine gökten kükürt ve ateş yağdırdı. ²⁵ O kentleri, bütün ovayı, kentlerde oturanların hepsini, toprakta yetişen her şeyi yerle bir etti. ²⁶ Ama Lut'un karısı onun arkasından bakınca tuzdan bir sütun oldu.

²⁷ Avraham sabah erkenden kalkıp Yahve'nin önünde durmuş olduğu yere gitti. ²⁸ Sodom ve Gomora'ya ve bütün ovaya baktı ve yerden dumanın ocak dumanı gibi yükseldiğini gördü.

²⁹ Tanrı ovadaki kentleri yok ettiğinde, Tanrı Avraham'ı hatırladı ve Lut'un yaşadığı kentleri yerle bir ettiği zaman, Lut'u yıkımın ortasından dışına gönderdi.

³⁰ Lut Soar'dan çıkıp iki kızıyla birlikte dağda yaşadı. Çünkü Soar'da yaşamaktan korkuyordu. İki kızıyla birlikte bir mağarada yaşıyordu. ³¹ Büyük olan küçüğüne, “Babamız yaşlı” dedi, “Yeryüzünde, dünya geleneklerine göre yanımıza girecek kimse yok. ³² Gel, babamıza şarap içirelim ve babamızın soyunu korumak için onunla yatalım.” ³³ O gece babalarına şarap içirdiler. Büyük kız içeri girip babasıyla yattı. Lut yatıp kalktığını bilmiyordu. ³⁴ Ertesi gün büyük olan küçüğüne, “İşte, dün gece babamla yattım. Bu gece ona yine şarap içirelim. Babamızın soyunu koruyabilmek için içeri girip onunla sen de yat.” dedi. ³⁵ O gece de babalarına şarap içirdiler. Küçük kız babasıyla yattı. Ama Lut yatıp kalktığını bilmiyordu. ³⁶ Böylece Lut'un iki kızı da babalarından hamile kaldılar. ³⁷ Büyük

olanın bir oğlu oldu, adını Moav koydu. O bugünkü Moavlılar'ın atasıdır. ³⁸ Küçük olanın da bir oğlu oldu ve adını Ben Ammi koydu. O da bugünkü Ammonlular'ın atasıdır.

20

¹ Avraham oradan Güney bölgesine gitti ve Kadeş ile Şur arasında yaşadı. Gerar'da bir yabancı olarak yaşadı. ² Avraham karısı Sarah için, “O benim kız kardeşimdir” dedi. Gerar Kralı Avimelek adam gönderip Sarah'ı aldı. ³ Ama Tanrı, geceleyin bir düşte Avimelek'e gelip ona şöyle dedi: “Aldığın kadın yüzünden işte, sen bir ölüsün; çünkü o bir adamın karısıdır.”

⁴ Avimelek ona yaklaşmamıştı. Avimelek, “Efendim, doğru bir ulusu da öldürecek misin? ⁵ Bana, ‘Kendisi benim kız kardeşimdir’ demedi mi? Kadın kendisi de, ‘O benim kardeşim’ dedi. Bunu temiz vicdanla, suçsuz ellerle” dedi.

⁶ Tanrı ona düşünde şöyle dedi: “Evet, bunu temiz vicdanla yaptığını biliyorum ve ben de seni bana karşı günah işlemekten alıkoydum. Bu yüzden ona dokunmana izin vermedim. ⁷ Şimdi, adamın karısını geri ver. Çünkü o bir peygamberdir ve sizin için dua edecek ve siz yaşayacaksınız. Onu geri vermezsen, sen ve sana ait olan herkes mutlaka ölecek.”

⁸ Avimelek sabah erkenden kalkıp bütün hizmetkârlarını çağırdı ve bütün bunları onlara söyledi. Adamlar çok korktular. ⁹ Bunun üzerine Avimelek Avraham'ı çağırdı ve ona, “Bize ne yaptın? Sana karşı nasıl günah işledim ki, bana ve krallığıma büyük bir günah getirdin?”

Bana yapılmaması gereken şeyler yaptın!” dedi.
10 Avimelek Avraham’a, “Ne gördün de bu işi yaptın?” dedi.

11 Avraham, “Çünkü, ‘Gerçekten bu yerde Tanrı korkusu yoktur’ diye düşündüm” dedi. “ ‘Karım yüzünden beni öldürecekler.’ 12 Üstelik o gerçekten de benim kız kardeşimdir, babamın kızıdır, ama anemin kızı değildir ve benim karım oldu. 13 Tanrı beni babamın evinden gurbete çıkardığında, ona, ‘Bana göstereceğin iyilik budur’ dedim. Gittiğimiz her yerde benim hakkımda ‘O benim kardeşimdir’ de.”

14 Avimelek davarları, sığırları, köleleri, cariyeleri alıp Avraham’a verdi, karısı Sarah’ı da geri verdi. 15 Avimelek, “İşte, ülkem senin önünde” dedi. “Nerede istersen orada kal.” 16 Sarah’a, “İşte, kardeşine bin parça gümüş verdim” dedi. İşte, bu senin için yanında olanların hepsinin gözünde bir örtüdür. Herkesin önünde suçsuzsun.” dedi.

17 Avraham Tanrı’ya dua etti. Böylece Tanrı Avimelek’i, karısını ve cariyelerini iyileştirdi ve çocuk doğurdular. 18 Çünkü Yahve, Avraham’ın karısı Sarah yüzünden Avimelek’in evindeki bütün rahimleri kapatmıştı.

21

1 Yahve demiş olduğu gibi Sarah’ı ziyaret etti ve Yahve Sarah’a söylemiş olduğu sözü yerine getirdi.

2 Sarah hamile kaldı ve Avraham’ın yaşlılığında, tam Tanrı’nın belirttiği zamanda bir oğul doğurdu.

3 Avraham, Sarah’ın kendisine doğurduğu oğlunun adını İshak koydu. 4 Avraham, Tanrı’nın kendisine

buyurduğu gibi, oğlu İshak'ı sekiz günlükken sünnet etti. ⁵ Avraham, oğlu İshak kendisine doğduğu zaman yüz yaşındaydı. ⁶ Sarah, “Tanrı beni güldürdü” dedi. “Duyan herkes benimle birlikte gülecek.” ⁷ Sarah, “Sarah'ın çocuk emzireceğini Avraham'a kim derdi?” dedi. “Çünkü yaşlılığında ona bir oğul doğurdum.”

⁸ Çocuk büyüdü ve sütten kesildi. Avraham, İshak'ın sütten kesildiği gün büyük bir ziyafet verdi. ⁹ Sarah, Mısırlı Hagar'ın Avraham'a doğurduğu oğlunun alay ettiğini gördü. ¹⁰ Bu nedenle Avraham'a, “Bu hizmetçiyle oğlunu kov!” dedi. “Çünkü bu hizmetçinin oğlu, oğlum İshak'ın mirasçısı olmayacak.”

¹¹ Oğlu olduğunda bu durum Avraham'ı çok üzdü. ¹² Tanrı Avraham'a şöyle dedi: “Oğlun ve hizmetçin için üzülme. Sarah'ın sana söylediği her şeyde, onun sözünü dinle. Çünkü senin soyun İshak'ın adından çıkacak. ¹³ Hizmetçinin oğlundan da bir ulus yaratacağım, çünkü o da senin çocuğundur.” ¹⁴ Avraham sabah erkenden kalktı, ekmekle bir su tulumu aldı ve Hagar'ın omzuna attı, çocuğu da verip onu gönderdi. Hagar gidip Beer-Şeva çölünde dolaştı. ¹⁵ Tulumdaki su bitince çocuğu bir çalının altına bıraktı. ¹⁶ Gidip karşıda bir ok atımı kadar uzakta oturdu. Çünkü, “Çocuğun ölümünü görmeyeyim” dedi. Karşıda oturup yüksek sesle ağladı. ¹⁷ Tanrı çocuğun sesini duydu.

Tanrı'nın meleği gökyüzünden Hagar'a seslenip ona şöyle dedi: “Neyin var, Hagar? Korkma çünkü Tanrı, bulunduğu yerde çocuğun sesini işitti.

¹⁸ Kalk, çocuğu kaldır, elinle tut. Çünkü onu büyük

bir ulus yapacağım.”

¹⁹ Tanrı Hagar'ın gözlerini açtı ve bir su kuyusu gördü. Gidip tulumu suyla doldurdu ve çocuğa içirdi.

²⁰ Tanrı çocukla birlikteydi ve büyüdü. Çölde yaşadı ve büyüyünce okçu oldu. ²¹ Paran Çölü'nde yaşadı. Annesi ona Mısır diyarından bir eş aldı.

²² O sırada Avimelek'le ordusunun komutanı Fikol Avraham'a şöyle dediler: “Yaptığın her şeyde Tanrı seninledir. ²³ Şimdi, ne bana, ne oğluma, ne de oğlumun oğluna karşı haksızlık etmeyeceğine dair Tanrı önünde bana ant iç. Bana ve konuk olarak yaşadığın bu ülkeye, benim sana yaptığım gibi davranacaksın.”

²⁴ Avraham, “Ant içerim” dedi. ²⁵ Avraham, Avimelek'in adamları tarafından zorla ele geçirilen bir su kuyusundan ötürü Avimelek'e yakındı. ²⁶ Avimelek, “Bunu kimin yaptığını bilmiyorum” dedi. “Bana söylemedin ve ben de ancak bugün işittim.”

²⁷ Avraham koyun ve sığır alıp Avimelek'e verdi. İki bir antlaşma yaptılar. ²⁸ Avraham sürüsünden yedi dişi kuzu ayırdı. ²⁹ Avimelek Avraham'a, “Ayırmış olduğun bu yedi dişi kuzu ne anlama geliyor?” dedi.

³⁰ O, “Bu yedi dişi kuzuyu elimden almalısın, öyle ki, bu kuyuyu benim kazdığımıza tanık olsun” dedi.

³¹ Bu yüzden oraya Beer-Şeva adını verdi, çünkü ikisi de orada ant içtiler. ³² Böylece Beer-Şeva'da bir antlaşma yaptılar. Avimelek, ordusunun komutanı Fikol'la birlikte kalkıp Filist ülkesine döndüler.

³³ İbrahim Beer-Şeva'da bir ılgın ağacı dikti ve orada

Ebedi Tanrı Yahve'nin adını çağırıldı. ³⁴ Avraham Filist diyarında uzun süre yabancı olarak yaşadı.

22

¹ Bu şeylerden sonra Tanrı Avraham'ı denedi ve ona, "Avraham!" dedi.

O, "İşte buradayım" dedi.

² Tanrı, "Şimdi oğlunu, sevdiğin biricik oğlun İshak'ı al ve Moriya diyarına git. Sana söyleyeceğim dağların biri üzerinde onu yakmalık sunu olarak sun." dedi.

³ Avraham sabah erkenden kalkıp eşeğine palan vurdu, iki uşağıyla oğlu İshak'ı da yanına aldı. Yakmalık sunu için odunları yardı ve kalkıp Tanrı'nın kendisine söylemiş olduğu yere gitti. ⁴ Üçüncü gün Avraham gözlerini kaldırıp uzaktan o yeri gördü. ⁵ Avraham genç adamlarına, "Eşekle beraber burada kalın" dedi. "Çocukla ben oraya gideceğiz. Tapınıp yanınıza döneceğiz." ⁶ Avraham yakmalık sunu odunlarını alıp oğlu İshak'a yükledi. Ateşi ve bıçağı eline aldı. İkisi birlikte gittiler. ⁷ İshak babası Avraham'a, "Baba?" dedi.

O, "Evet oğlum" dedi.

O, "İşte ateş ve odun, ama yakmalık sunu için kuzu nerede?" dedi.

⁸ Avraham, "Oğlum, yakmalık sunu için kuzuyu Tanrı kendisi sağlayacak" dedi. Böylece ikisi birlikte gittiler. ⁹ Tanrı'nın kendisine söylemiş olduğu yere geldiler. Avraham orada bir sunak yaptı ve odunları üzerine dizdi. Oğlu İshak'ı bağlayıp onu sunağın üzerine yatırdı. ¹⁰ Avraham elini uzattı ve oğlunu öldürmek için bıçağı aldı.

¹¹ Yahve'nin meleği gökten ona, "Avraham, Avraham!" diye seslendi.

Avraham, "İşte buradayım" dedi.

¹² "Çocuğa elini sürme, ona bir şey yapma" dedi. "Şimdi, biricik oğlunu benden esirgemediğin için Tanrı'dan korktuğunu biliyorum."

¹³ Avraham gözlerini kaldırıp baktığında arkasında boynuzlarından çalılara takılmış bir koç gördü. Avraham gidip koçu aldı ve oğlunun yerine onu yakmalık sunu olarak sundu. ¹⁴ Avraham o yerin adını "Yahve Yire -Yahve Sağlar- koydu. Bugüne dek söylendiği gibi, "Yahve'nin dağında sağlanacak."

¹⁵ Yahve'nin meleği gökten Avraham'a ikinci kez seslendi: ¹⁶ "Yahve diyor ki, kendi üzerime ant içiyorum. Bunu yaptığın için, biricik oğlunu benden esirgemediğin için ¹⁷ seni fazlasıyla kutsayacağım ve soyunu göklerin yıldızları ve deniz kıyısındaki kum kadar çoğaltacağım. Senin soyun, düşmanlarının kapısını ele geçirecek. ¹⁸ Dünyanın bütün ulusları senin soyunla kutsanacak, çünkü sözümü dinledin." dedi.

¹⁹ Böylece Avraham genç adamlarının yanına döndü ve birlikte kalkıp Beer-Şeva'ya gittiler. Avraham, Beer-Şeva'da yaşadı.

²⁰ Bundan sonra Avraham'a şu haber verildi: "İşte, Milka, kardeşin Nahor'a çocuklar doğurdu: ²¹ İlk oğlu Uts, kardeşi Buz, Aram'ın atası olan Kemuel, ²² Kesed, Hazo, Pildaş, Yidlaf, Betuel." ²³ Betuel, Rebeka'nın babası oldu. Milka bu sekizi Avraham'ın kardeşi Nahor'a doğurdu. ²⁴ Adı

Reuma olan cariyesi de Tebah, Gaham, Tahaş ve Maaka'yı doğurdu.

23

¹ Sarah yüz yirmi yedi yıl yaşadı. Ömrü bu kadardı. ² Sarah, Kenan ülkesindeki Kiryat-Arba'da (Hebron da denir) öldü. Avraham, Sarah için yas tutmaya ve onun için ağlamaya geldi. ³ Avraham ölüsünün başından kalkıp Het oğullarına şöyle dedi: ⁴ “Ben sizinle yaşayan garip ve bir yabancıyım. Yanınızda bana mülk olarak bir mezar verin ki, ölümü önümden kaldırıp gömeyim.”

⁵ Het oğulları Avraham'a şu karşılığı verdiler: ⁶ “Efendim, bizi dinle. Sen aramızda Tanrı'nın bir beyisin. Ölünü mezarlarımızın en iyisine göm. Ölünü gömmek için hiçbirimiz mezarını senden esirgemez.”

⁷ Avraham ayağa kalkıp ülke halkı olan Het oğullarının önünde eğildi. ⁸ Onlara şunu söyledi: “Ölümü önümden kaldırıp gömmeme razıysanız, beni dinleyin ve benim için Sohar oğlu Efron'a rica edin. ⁹ Tarlasının dibindeki Makpela Mağarası'nı bana satsın. Tam fiyatını huzurunuzda ödeyip mezarlık yeri olarak bana versin.”

¹⁰ Efron, Het oğullarının arasında oturuyordu. Hititli Efron, Het oğullarının, kent kapısından giren herkesin duyacağı biçimde, Avraham'a şu karşılığı verdi: ¹¹ “Hayır, efendim, beni dinle. Sana tarlayı ve içindeki mağarayı veriyorum. Halkımın huzurunda onu sana veriyorum. Ölünü göm.”

¹² Avraham ülke halkının önünde eğildi. ¹³ Ülke halkının önünde Efron'a şöyle dedi: “Lütfen beni

dinle. Tarlanın bedelini ödeyeyim. Onu benden al ki ölümü oraya gömeyim.”

14 Efron Avraham'a şu karşılığı verdi:

15 “Efendim, beni dinle. Seninle benim aramda dört yüz shekel gümüşlük bir toprak parçasının sözü mü olur? Ölünü göm.”

16 Avraham Efron'u dinledi. Avraham, Het oğulları arasında söylemiş olduğu gümüşü Efron'a tartarak, tüccar ölçüsüne göre dört yüz shekel gümüş verdi.

17-18 Böylece Mamre önündeki Makpela'da olan Efron'un tarlası, çevresindeki bütün ağaçlarla ve içindeki mağarayla birlikte, kent kapısında toplanan Heth oğullarının önünde Avraham'a mülk edildi.

19 Bundan sonra Avraham karısı Sarah'ı Kenan ülkesindeki Mamre'nin (yani Hebron'un) önündeki Makpela tarlasında bulunan mağaraya gömdü.

20 Tarla ve içindeki mağara, Het oğulları tarafından mezarlık yeri olmak üzere Avraham'a mülk edildi.

24

1 Avraham kocamış ve yaşı iyice ilerlemişti. Yahve Avraham'ı her şeyde kutsamıştı. 2 Avraham, evindeki en yaşlı ve kendisine ait olan her şeyi idare eden hizmetçisine, “Lütfen elini uyluğumun altına koy. 3 Aralarında yaşadığım Kenanlılar'ın kızlarından oğluma kız almayacağınıza dair göğün Tanrısı ve yerin Tanrısı Yahve adına ant iç. 4 Sen benim ülkeme ve akrabalarımın gideceksin ve oğlum İshak için bir eş alacaksın.” dedi.

5 Hizmetçi, “Ya kız benim ardımca bu ülkeye gelmek istemezse? Oğlunu geldiğin ülkeye geri götürüeyim mi?” dedi.

6 Avraham ona, “Sakın oğlumu oraya götürme” dedi. 7 “Beni babamın evinden ve doğduğum ülkeden alan, benimle konuşup, ‘Bu ülkeyi senin soyuna vereceğim’ diye ant içen göklerin Tanrısı Yahve, senin önünde meleğini gönderecek ve oğlum için oradan bir eş alacaksın. 8 Eğer kız senin ardınca gelmek istemezse, sen de bu anttan özgür olursun. Yalnız oğlumu oraya götürmeyeceksin.”

9 Hizmetçi elini efendisi Avraham’ın uyluğunun altına koydu ve bu konuda ona ant içti. 10 Hizmetçi, efendisinin develerinden on tanesini alıp yanında efendisinden çeşitli güzel şeyler alarak yola çıktı. Kalkıp Mezopotamya’ya, Nahor’un kentine gitti. 11 Akşam vakti, kadınların su çekmek için dışarı çıktıkları sırada, develerini kentin dışında, su pınarının yanına çöktürdü. 12 Hizmetçi, “Efendim Avraham’ın Tanrısı Yahve, lütfen bugün beni başarılı kıl” dedi, “Efendim Avraham’a iyilik et. 13 İşte, pınarının başında duruyorum. Kent halkının kızları su çekmeye çıkıyorlar. 14 Birine, ‘Lütfen testini indir de içeyim’ diyeceğim. O da, “İç, develerine de içireyim’ derse bileceğim ki, hizmetkârın İshak için belirlemiş olduğun kızdır. Bununla efendime iyilik ettiğini anlayacağım.” dedi.

15 O sözünü bitirmeden, işte, Avraham’ın kardeşi Nahor’un karısı olan Milka’nın oğlu Betuel’e doğmuş olan Rebeka, omzunda testisiyle dışarı çıktı. 16 Erkek eli değmemiş olan genç kız çok güzeldi. Pınara indi, testisini doldurup çıktı. 17 Hizmetçi koşup onu karşıladı, “Lütfen testinden bana biraz su ver, içeyim” dedi.

18 “İç, efendim” dedi. Hemen testisini indirdi,

içmesi için ona su verdi. ¹⁹ Ona su verdikten sonra, “Develerin için de doyuncaya dek su çekeyim” dedi. ²⁰ Çabucak testisini tekneye boşalttı ve su çekmek için tekrar kuyuya koştu. Onun bütün develeri için su çekti.

²¹ Adam, Yahve'nin yolunu açık edip etmediğini bilmek için sessizce genç kızı izliyordu. ²² Develer su içmeyi bitirince adam yarım şekel ağırlığında altın bir halka ve kolları için on şekel ağırlığında iki bilezik aldı. ²³ Ona, “Kimin kızıydın? Lütfen söyle. Babanın evinde kalmam için bir yer var mı?” dedi.

²⁴ Adama, “Ben, Milka'nın Nahor'a doğurduğu oğlu Betuel'in kızıyım” dedi. ²⁵ “Hem samanımız hem de yeterince yemimiz ve kalacak yerimiz de var.”

²⁶ Adam başını eğip Yahve'ye tapındı. ²⁷ “Efendim Avraham'ın Tanrısı Yahve'ye övgüler olsun” dedi, “Lütfunu ve içtenliğini efendimden esirgemedi. Bana da, efendimin akrabalarının evine giden yolu Yahve gösterdi.”

²⁸ Genç kız koşarak annesinin evine bu sözleri bildirdi. ²⁹ Rebeka'nın bir erkek kardeşi vardı, adı Lavan'dı. Lavan adama, pınara koştu. ³⁰ Kızkardeşinin burnundaki halkayı, kollarındaki bilezikleri görmüştü. Lavan kızkardeşi Rebeka'nın, “Adam bana böyle söyledi” sözlerini duyunca, adamın yanına geldi. İşte, o pınar başında develerin yanında duruyordu. ³¹ “Ey Yahve'nin kutsadığı adam içeri gel” dedi. “Neden dışarıda duruyorsun? Çünkü senin için evi, develer için de yer hazırladım.”

³² Adam eve girdi ve develerin yüklerini boşalttı. Develere saman ve yem, adamlarla yanındakilere ayaklarını yıkamaları için su verdi. ³³ Önüne yemek konuldu, ama o, “Neden geldiğimi söylemeden yemek yemeyeceğim” dedi.

Lavan, “Öyleyse söyle” dedi. ³⁴ Adam, “Ben Avraham’ın hizmetçisiyim. ³⁵ Yahve efendimi çok kutladı. O büyük oldu. Ona davar, sığır, altın, gümüş, erkek ve kadın hizmetçiler, develer, eşekler verdi. ³⁶ Karısı Sarah ona ileri yaşta bir oğul doğurdu. Efendim sahip olduğu her şeyi oğluna verdi. ³⁷⁻³⁸ Efendim, ‘Ülkelerinden yaşadığım Kenanlılar’dan oğluma kız almayacaksın. Oğluma kız almak için babamın evine, akrabalarımın yanına gideceksin’ diye bana ant içirdi. ³⁹ Efendime, ‘Ya kadın ardımdan gelmezse?’ diye sordum. ⁴⁰ Bana, ‘Huzurunda yürüdüğüm Yahve meleğini seninle gönderecek ve yolunu açık edecek’ dedi. ‘Oğluma akrabalarımın ve babamın evinden bir eş alacaksın. ⁴¹ Akrabalarımın vardığında o zaman andından özgür olacaksın. Eğer onu sana vermezlerse andından özgür olmuş olursun.’ ⁴² Bugün pınara geldim ve şöyle dedim: ‘Efendim Avraham’ın Tanrısı Yahve, şimdi yürüdüğüm yolu aç. ⁴³ İşte, bu pınarın başında duruyorum. Su çekmeğe gelen kızlardan birine, lütfen testinden bana biraz su ver içeyim, diyeceğim. ⁴⁴ O da iç, develerin için de su çekeyim, derse, bileceğim ki efendimin oğlu için Yahve’nin seçtiği kız odur.’ ⁴⁵ Daha yüreğimden bunları söylemeyi bitirmeden, işte, Rebeka testisi omzunda dışarı çıktı. Pınara gitti ve su çekti. Ona, ‘Lütfen su ver içeyim’

dedim. ⁴⁶ Hemen testisini omzundan indirip, ‘İç, develerine de içireyim’ dedi. Ben içtim, develere de su verdi. ⁴⁷ Ona, ‘Kimin kızıydın sen?’ diye sordum. ‘Milka’nın Nahor’a doğurduğu Betuel’in kızıyım’ dedi. Bunun üzerine burnuna halka, kollarına bilezikler taktım. ⁴⁸ Başımı eğip Yahve’ye tapındım ve efendim Avraham’ın Tanrısı Yahve’yi yücelttim. ⁴⁹ Şimdi, efendime karşı iyilik ve içtenlikle davranacaksınız, bana söyleyin. Yoksa, bana bildirin ki, sağa ya da sola döneyim.”

⁵⁰ Lavan’la Betuel, “Bu iş Yahve’den geliyor” diye yanıtladılar. Sana iyi ya da kötü diyemeyiz.

⁵¹ İşte Rebeka karşındadır. Onu al ve git ve Yahve’nin söylediği gibi, efendinin oğlunun karısı olsun.”

⁵² Avraham’ın hizmetçisi onların sözlerini duyunca, Yahve’nin önünde yere kapandı.

⁵³ Hizmetçi gümüş, altın takımlar ve giysiler çıkarıp Rebeka’ya verdi. Erkek kardeşine ve annesine de değerli şeyler verdi. ⁵⁴ Kendisi ve yanındakiler yiyip içtiler ve geceyi orada geçirdiler. Sabah kalktılar ve o, “Beni efendime gönderin” dedi.

⁵⁵ Ağabeyi ve annesi, “Kız birkaç gün bizimle kalsın, hiç olmazsa on gün” dediler. “Ondan sonra gider.”

⁵⁶ Onlara, “Bana engel olmayın” dedi, “Çünkü Yahve yolumu açtı. Beni gönderin de efendime gideyim.”

⁵⁷ Onlar, “Kızı çağırıp ona soralım” dediler.

⁵⁸ Rebeka’yı çağırıp ona, “Bu adamla mı gider misin?” diye sordular Rebeka, “Giderim” dedi.

⁵⁹ Kızkardeşleri Rebeka'yı dadısıyla birlikte, Avraham'ın hizmetçisi ve adamlarıyla birlikte gönderdiler. ⁶⁰ Rebeka'yı kutsayarak ona, "Kızkardeşimiz, binlerin, onbinlerin anası olasın, soyun kendilerinden nefret edenlerin kapılarını sahiplensinler" dediler.

⁶¹ Rebeka genç hizmetçileriyle birlikte kalktı. Develere binip hizmetçiyi izlediler. Hizmetçi, Rebeka'yı alıp gitti. ⁶² İshak, Güney bölgesinde yaşadığı için Beer-Lahai-Roi yolundan geldi. ⁶³ İshak akşama doğru düşünmek için tarlaya gitti. Gözlerini kaldırdı ve baktı. İşte, develer geliyordu. ⁶⁴ Rebeka gözlerini kaldırdı ve İshak'ı görünce deveden indi. ⁶⁵ Hizmetçiye, "Bizi karşılamak için kırdan yürüyen adam kim?" dedi. Hizmetçi, "Efendimdir" dedi.

Peçesini alıp örtündü. ⁶⁶ Uşak yaptığı her şeyi İshak'a anlattı. ⁶⁷ İshak onu annesi Sarah'ın çadırına getirdi, Rebeka'yı aldı ve Rebeka onun karısı oldu. Onu sevdi. Böylece İshak, annesinin ölümünden sonra teselli buldu.

25

¹ Avraham başka bir eş aldı, adı Keturaydı. ² Ona Zimran'ı, Yokşan'ı, Medan'ı, Midyan'ı, İşbak'ı ve Şuah'ı doğurdu. ³ Yokşan, Şeva'yla Dedan'ın babası oldu. Dedan'ın oğulları, Aşurlular, Letuşlular ve Leumlular'dır. ⁴ Midyan'ın oğulları, Efa, Efer, Hanok, Avida, Eldaa'dır. Bunların hepsi Keturanın çocuklarıydı. ⁵ Avraham sahip olduğu her şeyi İshak'a verdi. ⁶ Avraham, cariyelerinin oğullarına ise hediyeler verdi. Henüz hayatta

iken onları oğlu İshak'tan doğuya, doğu ülkesine gönderdi. ⁷ Avraham'ın yaşadığı ömür yıllarının günleri bunlardır: Yüz yetmiş beş yıl. ⁸ Avraham kocamış, yıllara doymuş olarak güzel ihtiyarlıkta ruhunu teslim etti. Ölüp halkına kavuştu. ⁹ Oğulları İshak'la İshmael onu Mamre karşısındaki Makpela Mağarası'na, Hititli Zohar'ın oğlu Efron'un tarlasına gömdüler. ¹⁰ Avraham o tarlayı Hetoğulları'ndan satın almıştı. Avraham, karısı Sarah ile birlikte oraya gömüldü. ¹¹ Tanrı, Avraham'ın ölümünden sonra oğlu İshak'ı kutsadı. İshak, Beer-Lahai-Roi'de yaşıyordu.

¹² Sarah'ın hizmetçisi Mısırlı Hagar'ın Avraham'a doğurduğu Avraham oğlu İshmael'in soylarının öyküsü şöyledir. ¹³ Doğum sırasına göre İshmaeloğulları'nın adları şunlardır: İlk oğlu Nevayot. Sonra Kedar, Adbeel, Mivsam, ¹⁴ Mişma, Duma, Massa, ¹⁵ Hadat, Tema, Yetur, Nafiş ve Kedema'dır. ¹⁶ İshmael'in oğulları bunlardır; köylerine ve ordugâhlarına göre adları şunlardır: Uluslarına göre on iki beydiler. ¹⁷ İshmael'in ömrünün yılları yüz otuz yedi yıldır. Ruhunu teslim edip öldü ve halkına kavuştu. ¹⁸ Havila'dan Asur'a doğru giderken Mısır'ın yakınındaki Şur arasındaki bölgeye yerleştiler. Akralarının hepsinin karşısında yaşadı.

¹⁹ Avraham'ın oğlu İshak'ın soylarının öyküsü şöyledir. Avraham, İshak'ın babası oldu. ²⁰ İshak Aramlı Lavan'ın kızkardeşi Paddan Aram'dan Arami Betuel'in kızı Rebeka'yı kendisine eş olarak aldığı anda kırk yaşındaydı. ²¹ İshak, karısı

kısır olduğu için Yahve'ye yakardı. Yahve yalvarışını kabul etti ve karısı Rebeka hamile kaldı. ²² Çocuklar onun içinde itiştiler. Rebeka, "Madem böyle, ben niye yaşıyorum" dedi. Yahve'ye danışmaya gitti. ²³ Yahve ona şöyle dedi:

"Rahminde iki ulus var.
Bedeninden iki halk ayrılacak.
Biri diğerinden güçlü olacak.
Büyüğü küçüğüne hizmet edecek."

²⁴ Doğum vakti geldiğinde, işte, rahminde ikizler vardı. ²⁵ Birincisinin her yeri kıllı bir giysi gibi kıpkırmızı doğdu. Adını Esav koydular. ²⁶ Bundan sonra kardeşi doğdu ve eli Esav'ın topuğundaydı. Adı Yakov koyuldu. Rebeka onları doğurduğunda İshak altmış yaşındaydı.

²⁷ Çocuklar büyüdüler. Esav yetenekli bir avcıydı, bir kır adamı oldu. Yakov çadırlarda yaşayan sakin bir adamdı. ²⁸ İshak Esav'ı severdi, çünkü onun av etini yedi. Rebeka, Yakov'u severdi. ²⁹ Yakov çorba pişiriyordu. Esav kırdan geldi ve aç ve bitkindi. ³⁰ Esav Yakov'a, "Lütfen bana şu kızıl çorbandan yedir, çünkü aç ve bitkinim" dedi. Bu nedenle ona Edom (kızıl) adı verildi. ³¹ Yakov, "Önce bana ilk oğulluk hakkını sat" dedi.

³² Esav, "İşte, ben ölmek üzereyim" dedi. "İlk oğulluk hakkımın bana ne faydası var?"

³³ Yakov, "Önce ant iç" dedi.

Esav ant içti. İlk oğulluk hakkını Yakov'a sattı. ³⁴ Yakov Esav'a ekmekle mercimek çorbası verdi. Yedi, içti, kalkıp yoluna gitti. Böylece Esav ilk oğulluk hakkını hor gördü.

26

¹ Avraham'ın günlerinde olan ilk kıtlıktan başka, ülkede bir kıtlık daha oldu. İshak, Filist Kralı Avimelek'e, Gerar'a gitti. ² Yahve ona görünüp, "Mısır'a inme" dedi, "Sana söyleyeceğim ülkede yaşa. ³ Bu ülkede yaşa, ben seninle olacağım ve seni kutsayacağım. Çünkü bütün bu toprakları sana ve soyuna vereceğim, baban Avraham'a verdiğim sözü pekiştireceğim. ⁴ Soyunu gökyüzünün yıldızları kadar çoğaltacağım ve bütün bu toprakları senin soyuna vereceğim. ⁵ Çünkü Avraham sözümü dinledi, uyarılarımı, buyruklarımı, kurallarımı, ilkelerimi yerine getirdi."

⁶ İshak Gerar'da yaşadı. ⁷ O yörenin erkekleri ona karısını sordular. "Karım" demekten korktuğu için "O benim kız kardeşimdir" dedi, "Oranın adamları Rebeka için beni öldürebilir, çünkü o çok güzel" diye düşündü. ⁸ Orada uzun süre kaldıktan sonra, Filist Kralı Avimelek pencereden dışarı bakıp gördü ve işte, İshak karısı Rebeka'yı okşuyordu. ⁹ Avimelek İshak'ı çağırıp, "Bak, o gerçekten senin karın" dedi. "Neden 'O benim kız kardeşim' dedin?"

İshak ona, "Çünkü 'Onun yüzünden ölmeyeyim' dedim" dedi.

¹⁰ Avimelek, "Bize bu yaptığın nedir? Halkımdan birisi karınla kolayca yatabilirdi ve sen de suçu üzerimize atmış olurdun!" dedi.

¹¹ Avimelek halka, "Bu adama ya da karısına dokunan kesinlikle öldürülecek" diye buyruk verdi.

¹² İshak o ülkede ekti ve aynı yıl ektiğinin yüz katını biçti. Yahve onu kutsamıştı. ¹³ İshak

büyüdü ve gittikçe daha da büyüdü. ¹⁴ Sürüleri, sığırları ve evinde çok sayıda hizmetçisi vardı. Filistliler onu kıskandılar. ¹⁵ Filistliler, babası Avraham'ın günlerinde babasının hizmetkârlarının kazmış olduğu bütün kuyuları toprakla doldurup kapadılar. ¹⁶ Avimelek, İshak'a, "Yanımızdan git, çünkü bizden daha güçlü oldun" dedi.

¹⁷ İshak oradan ayrılıp Gerar Vadisi'nde konakladı ve orada yaşadı.

¹⁸ İshak, babası Avraham'ın günlerinde kazdıkları su kuyularını yeniden açtı. Çünkü Avraham'ın ölümünden sonra Filistliler onları kapatmışlardı. Babasının onlara verdiği aynı adlarla onları adlandırdı. ¹⁹ İshak'ın hizmetçileri vadide kazdılar ve orada bir kaynak buldular. ²⁰ Gerar'ın çobanları İshak'ın çobanlarıyla tartışıp, "Su bizimdir" dediler. Onunla çekiştikleri için kuyuya Esek (Çekişme) adını verdi. ²¹ Başka bir kuyu kazdılar ve bu kuyu için de kavga ettiler. Sitna (Düşmanlık) adını verdi. ²² Oradan ayrılıp başka bir kuyu kazdılar. Bunun için kavga etmediler. Bu yüzden ona Rehovot (Rahatlık) adını verdi. "Çünkü Yahve bize şimdi yer verdi ve biz bu ülkede verimli olacağız." dedi.

²³ Oradan Beer-Şeva'ya çıktı. ²⁴ Aynı gece Yahve ona görünüp şöyle dedi: "Ben baban Avraham'ın Tanrısı'yım. Korkma, çünkü ben seninleyim ve seni kutsayacağım ve hizmetkârım Avraham'ın hatırı için soyunu çoğaltacağım."

²⁵ İshak orada bir sunak yaptı, Yahve'yi adıyla çağırды ve çadırını oraya kurdu. Orada İshak'ın hizmetkârları bir kuyu kazdılar.

²⁶ Avimelek, dostu Ahuzzat ve ordusunun komutanı Fikol ile Gerar'dan İshak'ın yanına geldiler. ²⁷ İshak onlara, “Benden nefret ettiğiniz halde neden yanıma geldiniz? Üstelik beni yanınızdan göndermişsiniz.” dedi.

²⁸ “Yahve'nin seninle olduğunu açıkça gördük” dediler. ²⁹ “Bizim sana dokunmadığımız, sana hep iyilik edip seni esenlik içinde gönderdiğimiz gibi, senin de bize hiçbir kötülük etmeyeceğine dair seninle bir antlaşma yapalım. Artık sen Yahve'nin kutsadığı kişisin.”

³⁰ İshak onlara bir ziyafet verdi, yiyip içtiler. ³¹ Sabah erken kalkıp birbirlerine ant içtiler. İshak onları yolcu etti ve ondan barış içinde ayrıldılar. ³² Aynı gün İshak'ın hizmetkârları gelip kazdıkları kuyu hakkında ona bilgi verdiler. “Su bulduk” dediler. ³³ Kuyuya “Şiva” (Ant) adını verdi. Bu nedenle kentin adı bugüne dek “Beer-Şeva” (Ant Kuyusu) olarak kaldı.

³⁴ Esav kırk yaşındayken Hititli Beeri'nin kızı Yudit'le Hititli Elon'un kızı Basemat'ı eş olarak aldı. ³⁵ Bu kadınlar İshak'la Rebeka için can sıkıntısı oldular.

27

¹ İshak yaşlanıp gözleri görmez olduğu zaman, büyük oğlu Esav'ı çağırdı ve ona, “Oğlum?” dedi. Ona, “İşte buradayım” dedi.

² “Bak, ben yaşlandım” dedi. “Öleceğim günü bilmiyorum. ³Şimdi silahlarını, ok kılıfını ve yayını al, kıra çıkıp bana av eti getir. ⁴Sevdiğim lezzetli bir

yemek yap ve bana getir de yiyeyim. Ölmeden önce canım seni kutsasın.”

⁵ Rebeka, İshak'ın oğlu Esav'la konuştuklarını duydu. Esav avlanıp avı getirmek için kıra çıktı. ⁶ Rebeka oğlu Yakov'a şöyle dedi: “Babanın kardeşin Esav'a şöyle dediğini duydum: ⁷ ‘Bana av getir ve lezzetli bir yemek yap da yiyeyim ve ölümünden önce seni Yahve'nin önünde kut-sayayım.’ ⁸ Şimdi oğlum, sana vereceğim buyruğu iyi dinle. ⁹ Şimdi sürüye git ve oradan bana iki iyi oğlak getir. Onlarla babanın sevdiği lezzetli bir yemek yapacağım. ¹⁰ Yemesi için onu babana götüreceksin, ölmeden önce seni kutsasın.”

¹¹ Yakov annesi Rebeka'ya şöyle dedi: “Kardeşim Esav kıllı bir adam, bense kılsız bir adamım. ¹² Ya babam bana dokunursa? Ona bir düzenbaz gibi görüneceğim ve üzerime kutsama değil, lanet getireceğim.”

¹³ Annesi, “Senin lanetin benim üzerime olsun oğlum” dedi. “Sadece sözümü dinle ve git onları benim için getir.”

¹⁴ Gidip onları aldı ve annesine getirdi. Annesi, babasının sevdiği gibi lezzetli bir yemek yaptı. ¹⁵ Rebeka büyük oğlu Esav'ın evde yanında bulunan güzel giysilerini alıp küçük oğlu Yakov'a giydirdi. ¹⁶ Elleri ve ensesinin tüysüz kısmına oğlak derisiyle kapladı. ¹⁷ Hazırladığı lezzetli yemeği ve ekmeği oğlu Yakov'un eline verdi.

¹⁸ Yakov babasının yanına varıp, “Baba” dedi. “İşte buradayım. Sen kimsin oğlum?”

¹⁹ Yakov babasına, “Ben senin ilk oğlun Esav'ım” dedi. “Benden yapmamı istediğin şeyi yaptım.

Lütfen kalk, otur ve avımı ye ki canın beni kutsasın.”

²⁰ İshak oğluna, “Oğlum, nasıl bu kadar çabuk buldun?” dedi.

“Çünkü Tanrın Yahve beni başarılı kıldı” dedi.

²¹ İshak Yakov'a, “Lütfen yaklaş, oğlum, gerçekten oğlum Esav mısın, değil misin, dokunayım” dedi.

²² Yakov babası İshak'a yaklaştı. Ona dokundu, “Ses Yakov'un sesi, ama eller Esav'ın elleridir” dedi. ²³ Kardeşi Esav'ın elleri gibi elleri kıllı olduğu için onu tanımadı. Böylece onu kutsadı. ²⁴ “Sen gerçekten oğlum Esav mısın?” dedi.

Yakov, “Benim” dedi.

²⁵ “Onu bana getir, oğlumun avından yiyeyim de canım seni kutsasın” dedi.

Yanına getirdi ve yedi. Ona şarap getirdi ve içti.

²⁶ Babası İshak ona, “Yaklaş, oğlum, beni öp” dedi.

²⁷ Yaklaşıp onu öptü. Elbisesinin kokusunu kokladı ve onu kutsayarak şöyle dedi:

“İşte, oğlumun kokusu

Yahve'nin kutsadığı kırım kokusu gibidir.

²⁸ Tanrı sana göklerin çiyinden,

Yerin veriminden,

Bol miktarda tahıl ve yeni şarap versin.

²⁹ Halklar sana kulluk etsin,

Uluslar sana boyun eğsin.

Kardeşlerinin efendisi ol.

Annenin oğulları sana boyun eğsin.

Sana lanet edenler lanetli olsun.

Seni kutsayanlar kutsansın.” ³⁰ İshak Yakov'u

kutsadıktan ve Yakov babası İshak'ın yanından çıkar çıkmaz, kardeşi Esav avdan döndü. ³¹ Ayrıca lezzetli yemek yapıp

babasına getirdi. Babasına, “Baba kalk ve oğlunun avından ye de canın beni kutsasın” dedi.

³² Babası İshak ona, “Sen kimsin?” dedi. “Ben senin oğlun, ilk oğlun Esav'ım” dedi.

³³ İshak şiddetle titredi ve şöyle dedi: “Öyleyse, av avlayan ve bana getiren kimdi? Sen gelmeden önce hepsini yedim ve onu kutsadım? O da kutsanacaktır.”

³⁴ Esav babasının sözlerini işitince çok büyük ve acı bir feryatla ağladı ve babasına, “Beni de kutsa, ey baba” dedi.

³⁵ “Kardeşin hile ile geldi, kutsamanı elinden aldı” dedi.

³⁶ Esav “Ona boşuna mı Yakov diyorlar? İki kezdir beni aldatıyor. İlk oğulluk hakkımı elimden aldı. Bak, şimdi de benim kutsamamı elimden aldı.” dedi. “Benim için bir kutsama alıkoymadın mı?” dedi.

³⁷ İshak, Esav'a şu karşılığı verdi: “İşte, onu senin efendin yaptım ve bütün kardeşlerini ona hizmetkâr atadım. Onu tahıl ve yeni şarapla besledim. O zaman senin için ne yapayım oğlum?”

³⁸ Esav babasına, “Baba, sende yalnız bir kutsamamı var? Beni kutsa, beni de baba.” dedi. Esav yüksek sesle ağladı.

³⁹ Babası İshak ona şu karşılığı verdi:

“İşte, meskenin göklerin çiğinde, Yerin veriminde olacak. ⁴⁰ Kılıcınla yaşayacak ve kardeşine hizmet edeceksin.

Özgür olmak isteyince,
Onun boyunduruğunu kırıp atacaksın.”

⁴¹ Esav, babasının onu kutsadığı bereket yüzünden Yakov'dan nefret ediyordu. Esav yüreğinde şöyle dedi: “Babamın yas günleri yakındır. O zaman kardeşim Yakov’u öldürürüm.”

⁴² Büyük oğlu Esav'ın sözleri Rebeka'ya iletildi. Rebeka küçük oğlu Yakov'u çağırttı ve ona şöyle dedi: “Kardeşin Esav seni öldürmeyi tasarlayarak kendini avutuyor. ⁴³ Şimdi oğlum, sözümü dinle. Kalk, Haran'daki kardeşim Lavan'a kaç. ⁴⁴⁻⁴⁵ Kardeşinin öfkesi yatışıp kızgınlığı geçinceye ve ona yaptığını unutuncaya dek bir süre onun yanında kal. Sonra birini gönderir, seni oradan aldirtırım. Neden bir günde ikinizden de yoksun kalayım?”

⁴⁶ Rebeka, İshak'a şöyle dedi: “Het'in kızları yüzünden canımdan bezdim. Yakov da Het kızlarından, ülke kızlarından bir eş alırsa, ne diye yaşayayım?”

28

¹ İshak Yakov'u çağırdı, kutsadı ve ona, “Kenan kızlarından kendine eş almayacaksın. ² Kalk, Pad-dan Aram'a, annenin babası Betuel'in evine git. Oradan annenin kardeşi Lavan'ın kızlarından bir eş al. ³ Her Şeye Gücü Yeten Tanrı seni kutsasın, seni verimli kılıp çoğaltsın ki, halklar topluluğu olasınız. ⁴ Avraham kutsamasını sana ve seninle birlikte soyuna versin. Öyle ki, Tanrı'nın Avraham'a verdiği ve üzerinden geçmekte olduğun diyarı miras alsın.” dedi.

⁵ İshak Yakov'u gönderdi. Paddan Aram'a, Yakov'la Esav'ın annesi Rebeka'nın kardeşi Aramlı Betuel'in oğlu Lavan'ın yanına gitti.

⁶⁻⁷ Esav, İshak'ın Yakov'u kutsadığını ve bir eş alması için Paddan-Aram'a gönderdiğini ve onu kutsadığı zaman, Kenan kızlarından kendine eş almayacağını diye buyurduğunu, Yakov'un da anne babasını dinleyerek Paddan-Aram'a gittiğini öğrendi. ⁸ Esav, babası İshak'ın Kenan kızlarından hoşlanmadığını gördü. ⁹ Böylece Esav İshmael'e gitti. Karılarının üzerine Avraham oğlu İshmael'in kızı Nevayot'un kızkardeşi, Mahalat'ı da eş olarak aldı.

¹⁰ Yakov Beer-Şeva'dan Harran'a doğru yola çıktı. ¹¹ Bir yere gelip orada geceledi. Çünkü güneş batmıştı. Yerin taşlarından birini alıp başının altına koydu ve uyumak için o yere yattı. ¹² Düşünde yeryüzünün üzerine dikilmiş, tepesi göğe ulaşan bir merdiven gördü. İşte, Tanrı'nın melekleri onun üzerine inip çıkıyorlardı. ¹³ Yahve onun üzerinde durup, “Ben, atan Avraham'ın, İshak'ın Tanrısı Yahve'yim” dedi. “Üzerinde yatmakta olduğun diyarı sana ve soyuna vereceğim. ¹⁴ Soyun yerin tozu gibi olacak; batıya, doğuya, kuzeye ve güneye yayılacaksınız. Yerin bütün aileleri sende ve soyunda kutsanacaktır. ¹⁵ İşte, ben seninleyim, gideceğin her yerde seni koruyacağım ve seni bu diyara geri getireceğim. Çünkü sana söylediğim şeyi yapana dek seni bırakmayacağım.”

¹⁶ Yakov uykusundan uyanıp, “Yahve gerçekten burada, ben fark edemedim” dedi. ¹⁷ Korktu ve “Bu yer ne heybetli! Burası Tanrı'nın evinden

başka bir yer olamaz. Burası göğün kapısıdır.”

¹⁸ Yakov sabah erkenden kalktı, başının altına koyduğu taşı alıp sütun yaptı, üzerine yağ döktü. ¹⁹ O yere Beytel (Tanrı'nın Evi) adını verdi. Kentin adı ilk adı Luz'du. ²⁰ Yakov adak adayıp şöyle dedi: “Tanrı benimle olursa, gittiğim yolda beni korrursa, bana yiyecek ekmek, giyecek giysi verirse, ²¹ esenlik içinde babamın evine dönersem, o zaman Yahve benim Tanrım olacak. ²² O zaman sütun olarak diktiğim bu taş Tanrı'nın Evi olacak. Bana vereceğin her şeyin ondalığını mutlaka sana vereceğim.”

29

¹ Yakov yola çıkıp Doğuoğulları'nın ülkesine geldi. ² Baktı ve kırdada bir kuyu gördü ve yanında yatan üç koyun sürüsü vardı. Çünkü o kuyudan sürüleri su verirlerdi. Kuyunun ağzındaki taş büyüktü. ³ Bütün sürüler orada toplanırdı. Taşı kuyunun ağzından yuvarlarlar, koyunlara su verdikten sonra taşı tekrar kuyunun ağzına, yerine koyarlardı. ⁴ Yakov onlara, “Kardeşler, nerelisiniz?” dedi. “Biz Harranlı'yız” dediler.

⁵ Onlara, “Nahor'un oğlu Lavan'ı tanır mısınız?” “Tanırız” dediler.

⁶ Onlara, “Kendisi iyi mi?” diye sordu. “İyidir. Bak, kızı Rahel koyunlarla geliyor.” dediler.

⁷ “İşte, daha gün ortası, sürülerin toplanma vakti değil” dedi. “Koyunları su verdikten sonra götürüp otlatın.”

⁸ “Bütün sürüler bir araya toplanmadan ve kuyunun ağzındaki taşı yuvarlamadan olmaz” dediler. “Sonra koyunlara su vereceğiz.”

9 Daha onlarla konuşurken, Rahel babasının koyunlarıyla geldi çünkü o çobandı. 10 Yakov, annesinin kardeşi Lavan'ın kızı Rahel'i ve annesinin kardeşi Lavan'ın koyunlarını görünce yaklaştı, kuyunun ağzındaki taşı yuvarladı. Annesinin kardeşi Lavan'ın sürüsüne su verdi. 11 Yakov Rahel'i öptü, yüksek sesle ağladı. 12 Yakov Rahel'e babasının akrabası ve Rebeka'nın oğlu olduğunu söyledi. O da koşarak babasına haber verdi.

13 Lavan, kızkardeşinin oğlu Yakov'la ilgili haberi duyunca onu karşılamaya koştu. Yakov'u kucaklayıp öptü ve onu evine götürdü. Yakov bütün olanları Lavan'a anlattı. 14 Lavan, "Gerçekten sen benim kemiğim ve etimsin" dedi. Yakov onun yanında bir ay kaldı. 15 Lavan, Yakov'a, "Akrabam olduğun için bana karşılıksız mı hizmet edeceksin?" dedi. "Söyle bana, ücretin nedir?"

16 Lavan'ın iki kızı vardı. Büyüğünün adı Lea, küçüğünün adı Rahel'di. 17 Lea'nın gözleri zayıftı, ama Rahel görünüş açısından güzel ve çekiciydi. 18 Yakov Rahel'i sevdi. "Küçük kızın Rahel için sana yedi yıl hizmet ederim" dedi.

19 Lavan, "Onu başka bir adama vermektense sana vermem daha iyi" dedi. Benimle kal."

20 Yakov Rahel için yedi yıl hizmet etti. Ona duyduğu sevgisinden dolayı birkaç gün gibi geldi ona.

21 Yakov Lavan'a, "Karımı bana ver, günlerim doldu, yanına gireyim" dedi.

22 Lavan yöre halkını toplayıp bir ziyafet verdi. 23 Akşam kızı Lea'yı Yakov'a getirdi. Yakov onun yanına girdi. 24 Lavan hizmetçisi Zilpa'yı kızı Lea'nın hizmetine verdi. 25 Sabah olunca Yakov

bir baktı ki, yanında Lea! Lavan'a, "Bana bu yaptığın nedir?" dedi. "Sana Rahel için hizmet etmedim mi? O zaman neden beni aldattın?"

²⁶ Lavan, "Küçüğü büyüğünden önce vermek bizim buralarda uygun değildir" dedi. ²⁷ "Bu haftayı doldur, yanımda edeceğin başka yedi yıllık hizmete karşılık onu da sana veririz."

²⁸ Yakov öyle yaptı ve haftasını tamamladı. Ona kızı Rahel'i eş olarak verdi. ²⁹ Lavan hizmetçisi Bilha'yı kızı Rahel'in hizmetine verdi. ³⁰ Yakov Rahel'in yanına girdi ve Rahel'i Lea'dan daha çok sevdi. Yakov Lavan'ın yanında yedi yıl daha hizmet etti.

³¹ Yahve Lea'dan nefret edildiğini görünce onun rahmini açtı, ama Rahel kıısrıdı. ³² Lea hamile kaldı ve bir erkek çocuk doğurdu, adını Ruven (Bak erkek çocuk) koydu. Çünkü, "Madem Yahve çektiğim sıkıntıyı gördü. Şimdi kocam beni sevecek." dedi. ³³ Tekrar hamile kaldı ve bir oğul doğurdu. "Yahve benden nefret edildiğini duyduğundan bana bu oğulu da verdi" dedi. Ona Şimon (Duyar) adını verdi. ³⁴ Tekrar hamile kaldı ve bir erkek çocuk doğurdu. "Artık kocam bana bağlanacak, çünkü ona üç oğul doğurdum" dedi. "Bu nedenle çocuğa Levi (Bağlılık) adı verildi. ³⁵ Tekrar hamile kaldı ve bir erkek çocuk doğurdu. "Bu sefer Yahve'yi öveceğim" dedi. Bu nedenle ona Yahuda (Övgü) adını verdi. Sonra doğum yapmayı bıraktı.

30

¹ Rahel Yakov'a çocuk doğuramadığını görünce kız kardeşini kıskandı. Yakov'a, "Bana çocuklar ver, yoksa öleceğim" dedi.

² Yakov Rahel'e öfkeleni ve şöyle dedi: "Ben rahmin meyvesini senden esirgeyen Tanrı'nın yerinde miyim?"

³ "İşte hizmetçim Bilha" dedi. "Yanına gir. Öyle ki, dizlerimin üzerinde doğursun da ondan çocuklarım olsun." ⁴ Hizmetçisi Bilha'yı ona eş olarak verdi ve Yakov onun yanına girdi. ⁵ Bilha hamile kaldı ve Yakov'a bir oğul doğurdu. ⁶ Rahel, "Tanrı davamı gördü, sesimi işitip bana bir oğul verdi" dedi. Bu nedenle onun adını Dan (Haklı) koydu. ⁷ Rahel'in hizmetçisi Bilha yine hamile kaldı ve Yakov'a ikinci bir oğul doğurdu. ⁸ Rahel, "Kız kardeşimle çetin güreşler yaptım ve yendim" dedi. Ona Naftali (Güreşim) adını verdi.

⁹ Lea artık hamile kalamadığını görünce, hizmetçisi Zilpa'yı alıp Yakov'a karı olarak verdi. ¹⁰ Lea'nın uşağı Zilpa Yakov'a bir oğul doğurdu. ¹¹ Lea, "Uğurum!" dedi. Adını Gad (Uğur) koydu. ¹² Lea'nın hizmetçisi Zilpa Yakov'a ikinci bir oğul doğurdu. ¹³ Lea, "Ne mutlu bana, çünkü kadınlar bana mutlu diyecekler" dedi. Ona Aşer (Mutlu) adını verdi.

¹⁴ Ruven buğday hasadı günlerinde gidip tarlada adamotu buldu ve annesi Lea'ya getirdi. Rahel, Lea'ya, "Lütfen bana oğlunun adamotundan biraz ver" dedi.

¹⁵ Lea ona, "Kocamı aldığın yetmiyor mu?" dedi. "Oğlumun adamotunu da mı alacaksın?"

Rahel, "Öyleyse, oğlunun adamotuna karşılık kocam bu gece seninle yatacak" dedi.

¹⁶ Akşam Yakov tarladan geldi. Lea onu karşılamaya çıkıp, "Benim yanıma gireceksin" dedi.

“Çünkü seni oğlumun adamotuyla tuttum.”

O gece onunla yattı. ¹⁷ Tanrı Lea'yı işitti ve hamile kaldı. Yakov'a beşinci bir oğul doğurdu. ¹⁸ Lea, “Hizmetçimi kocama verdiğim için Tanrı bana bedelini verdi” dedi. Ona İsakar (Bedel) adını verdi. ¹⁹ Lea yine hamile kaldı ve Yakov'a altıncı bir oğul doğurdu. ²⁰ Lea, “Tanrı bana güzel bir çeyiz verdi” dedi. “Artık kocam benimle yaşayacak çünkü ona altı erkek çocuk doğurdum.” Adını Zevulun (Saygın mesken) koydu. ²¹ Sonra bir kız doğurdu, adını Dina koydu.

²² Tanrı Rahel'i hatırladı ve onu işitip rahmini açtı. ²³ Hamile kaldı, bir erkek çocuk doğurdu ve “Tanrı utancımı kaldırdı” dedi. ²⁴ “Yahve bana bir oğul daha versin” diyerek çocuğun adını Yosef (Çoğalsın) koydu.

²⁵ Rahel Yosef'i doğurunca Yakov Lavan'a, “Beni gönder de kendi evime, ülkeme gideyim” dedi. ²⁶ “Hizmetime karşılık karılarımı ve çocuklarımı ver, bırak gideyim. Çünkü sana nasıl hizmet ettiğimi biliyorsun.”

²⁷ Lavan, “Eğer şimdi gözünde lütuf bulduysam, burada kal” dedi, “Çünkü Yahve'nin senin sayende beni kutsadığını anladım.” ²⁸ “Ücretini bana bildir de vereyim” dedi.

²⁹ Yakov ona, “Sana nasıl hizmet ettiğimi, sürülerine nasıl baktığımı biliyorsun” dedi. ³⁰ “Çünkü ben gelmeden önce malın azdı, fazlasıyla çoğaldı. Gelişimle Yahve seni kutsadı. Şimdi ben kendi evim için ne zaman çalışacağım?”

³¹ Lavan, “Sana ne vereyim?” dedi.

Yakov, “Bana bir şey vermeyeceksin” dedi. “Eğer bana şunu yaparsan, yine sürünü güderim. ³² Bugün bütün sürünün içinden geçip noktali ve benekli, koyunları, kara kuzuları, benekli ve noktali keçileri ayıracağım. Benim ücretim bu olsun. ³³ Bundan sonra ücretim için geldiğinde, doğruluğum benim hakkında tanıklık edecektir. Yanımda bulunan keçiler arasında noktali ve benekli, kuzularım arasında kara olmayanların hepsi çalıntı sayılacaktır.”

³⁴ Lavan, “İşte, sözüne göre olsun” dedi.

³⁵ O gün benekli ve çizgili tekeleri, noktali ve benekli keçileri, beyaz keçilerin hepsini, bütün kara kuzuları ayırıp oğullarının eline verdi. ³⁶ Kendisiyle Yakov arasında üç günlük yol bıraktı. Yakov Lavan'ın kalan sürülerini güdüyordu.

³⁷ Yakov kavak, badem ve çınar ağaçlarından taze çubuklar aldı. Üzerindeki kabukları soyup beyaz rengini gösteren çizgiler yaptı. ³⁸ Soyduğu çubukları sürülerin su içmek için geldikleri yalaklara, sürülerin önüne koydu. Su içmek için gelince çiftleşiyorlardı. ³⁹ Çubukların önünde çiftleşince sürüler çizgili, noktali ve benekli doğarlardı. ⁴⁰ Yakov kuzuları ayırdı ve sürülerin yüzünü Lavan'ın sürüsünün çizgili ve kara olanlarına çevirdi. Kendi sürülerini ayırdı, onları Lavan'ın sürüsüne koymadı. ⁴¹ Sürünün güçlü olanları kızışınca, Yakov sürünün gözü önünde, yalaklara çubuklar koyuyordu. Öyle ki, çubukların yanında çiftleşsinler. ⁴² Ama sürünün zayıf olanlarının yanına koymazdı. Böylece zayıf olanlar Lavan'ın, güçlüleriye Yakov'un oldu. ⁴³ Yakov alabildiğince

büyüdü. Sürüleri, kadın ve erkek hizmetçileri, develeri, eşekleri oldu.

31

¹ Yakov Lavan'ın oğullarının, “Yakov babamıza ait olan her şeyi aldı. Bütün bu serveti babamızın şeylerinden elde etti.” sözlerini söylediğini işitti. ² Yakov Lavan'ın yüzünü gördü ve kendisine karşı eskisi gibi değildi. ³ Yahve Yakov'a, “Atalarının ülkesine, akrabalarının yanına dön” dedi, “Seninle birlikte olacağım.”

⁴ Yakov Rahel'le Lea'yı sürüsünün yanına, kıra çağırıldı. ⁵ Onlara, “Babanızın yüzünü görüyorum, bana karşı eskisi gibi değil. Ama babamın Tanrısı benimledir. ⁶ Var gücümle babanıza hizmet ettiğimi biliyorsunuz. ⁷ Babanız beni aldattı, ücretimi on kez değiştirdi, ama Tanrı bana kötülük etmesine izin vermedi. ⁸ Benekliler senin ücretin olacak dediğinde, bütün sürü benekli doğurdu. Ücretin çizgililer olacak dediğinde bütün sürü çizgili doğurdu. ⁹ Böylece Tanrı babanızın sürüsünü alıp bana verdi. ¹⁰ Çiftleşme mevsiminde, gözlerimi kaldırdım ve rüyada gördüm. Baktım, çiftleşen tekeler çizgili, noktalı ve kırçıldı. ¹¹ Tanrı'nın meleği rüyada bana, ‘Yakov’ dedi. ‘Burdayım’ dedim. ¹² Bana, ‘Bak, bütün çiftleşen tekeler çizgili, noktalı ve kırçıl’ dedi. ‘Çünkü Lavan'ın sana yaptıklarının hepsini gördüm. ¹³ Sütün üzerine mesh ettiğin, bana adak adadığın Beytel'in Tanrısı benim. Şimdi kalk, bu topraklardan çık ve doğduğun ülkeye dön.’” dedi.

¹⁴ Rahel ile Lea ona şu karşılığı verdiler: “Babamızın evinden payımız ya da mirasımız kaldı

mı? ¹⁵ Onun gözünde artık yabancı sayılmıyor muyuz? Çünkü bizi sattı ve bedelimizi de tamamen yedi. ¹⁶ Tanrı'nın babamızdan aldığı tüm o servet bizim ve çocuklarımızındır. Şimdi, Tanrı sana ne dediyse öyle yap.”

¹⁷ Yakov kalktı, oğullarıyla karılarını develere bindirdi. ¹⁸ Babası İshak'ın yanına, Kenan ülkesine gitmek üzere bütün hayvanlarını, Paddan Aram'da kazandığı davarlar da dahil kazandığı her şeyi aldı. ¹⁹ Lavan koyunlarını kırkmaya gitmişti ve Rahel, babasına ait olan terafimi (Aile putu) çaldı.

²⁰ Yakov kaçacağını söylemeyerek Aramlı Lavan'ı kandırdı. ²¹ Böylece sahip olduğu her şeyle birlikte kaçtı. Kalkıp Irmağı geçti ve Gilad Dağı'na doğru yöneldi.

²² Üçüncü gün Yakov'un kaçtığı Lavan'a bildirildi. ²³ Yakınlarını da yanına alıp yedi gün boyunca onu takip etti. Gilad Dağı'nda ona yetişti. ²⁴ Tanrı geceleyin düşte Aramlı Lavan'a gelip ona, “Dikkat et, Yakov'a iyi, ne de kötü bir şey söyleme” dedi.

²⁵ Lavan Yakov'a yetişti. Yakov çadırını dağa kurmuştu. Lavan da yakınlarıyla birlikte Gilad Dağı'nda çadır kurdu. ²⁶ Lavan Yakov'a, “Nedir bu yaptığın? Beni aldattın.” dedi, “Kızlarımı savaş esirleri gibi alıp götürdün? ²⁷ Niçin gizlice kaçtın ve beni aldattın? Seni sevinçle, ezgilerle, tef ve çenkle yolcu ederdim. ²⁸ Torunlarımı ve kızlarımı öpmeme izin vermedin. Şimdi akılsızca davrandın. ²⁹ Size kötülük etmek elimdedir. Ama bananın Tanrısı dün gece bana görünüp, ‘Dikkat et!’ dedi, ‘Yakov’a ne iyi, ne de kötü bir şey söyleme.’ ³⁰ Babanın

evini çok özlediğin için çıkıp gittin. Ama niçin ilahlarımı çaldın?” ³¹ Yakov Lavan'a şu karşılığı verdi: “Korktum, çünkü, ‘Kızlarını zorla benden alırsın’ dedim. ³² İlahlarını kimde bulursan o kişi sağ kalmayacaktır. Yakınlarımızın önünde kendin ara, eşyalarımın arasında sana ait ne bulursan al.” Yakov onları Rahel’in çaldığını biliyordu.

³³ Lavan Yakov’un çadırına, Lea'nın çadırına ve iki hizmetçinin çadırına girdi, ama onları bulamadı. Lea'nın çadırından çıkıp Rahel'in çadırına girdi. ³⁴ Rahel tarafımı alıp devenin semerine koymuştu ve üzerinde oturuyordu. Lavan bütün çadırı yokladı ama bulamadı. ³⁵ Rahel babasına, “Efendim, senin huzurunda kalkamadığım için bana kızma, çünkü adet görüyorum da” dedi. Araştırdı ama tarafımı bulamadı.

³⁶ Yakov öfkeleni ve Lavan'a çıktı. Yakov Lavan'a şu karşılığı verdi: “Benim suçum ne? Benim günahım ne ki, hararetle peşime düştün? ³⁷ Madem bütün eşyalarımı karıştırdın, kendi eşyalarından ne buldun? Onu burada benim yakınlarımın ve senin yakınlarının önüne koy da aramızda hüküm versinler.” dedi.

³⁸ “Yirmi yıldır yanındayım. Koyunların ve keçilerin hiç düşük yapmadı. Sürülerinden bir koç yemedim. ³⁹ Vahşi hayvanların parçaladıklarını sana getirmedim. Zararını ben çektim. Gerek gündüz gerekse gece, çalınmış hayvanın karşılığını benim elimden istedin. ⁴⁰ Durumum buydu: Gündüz kuraklık, gece ayaz beni yiyip bitirdi. Gözümü kırpmadım. ⁴¹ Yirmi yıldır senin evindeyim. İki kızın için sana on dört yıl, sürün için altı yıl hizmet ettim ve sen benim ücretimi on

kez değiştirdin. ⁴² Babamın Tanrısı, Avraham'ın Tanrısı ve İşhak'ın Korktuğu benimle birlikte olmasaydı, şimdi beni eli boş gönderirdin. Tanrı çektiğim sıkıntıyı ve verdiğim emeği gördü ve dün gece seni azarladı.”

⁴³ Lavan Yakov'a şöyle yanıt verdi: “Kızlar benim kızlarım, çocuklar benim çocuklarım, sürüler benim sürülerim ve bütün gördüklerin benim! Bugün kızlarıma ya da onların doğurduğu çocuklarına ne yapabilirim? ⁴⁴ şimdi gel, seninle bir antlaşma yapalım. Bu, seninle benim aramızda bir tanık olsun.”

⁴⁵ Yakov bir taş alıp onu sütun olarak dikti. ⁴⁶ Yakov yakınlarına, “Taş toplayın” dedi. Taşları alıp bir yığın yaptılar. Orada yığın yanında yemek yediler. ⁴⁷ Lavan oraya Yegar- Sahaduta (Aramice şehadet taşı) adını verdi. Yakov ise ona Galed (İbranice Tanık yığın) adını verdi. ⁴⁸ Lavan, “Bu yığın bugün seninle benim aramızda tanıktır” dedi. Bu nedenle oraya Galed adı verildi. ⁴⁹ Mispa (Gözcü kulesi) diye de bilinir. Çünkü Lavan şöyle dedi: “Birbirimizi gözden kaybettiğimiz zaman Yahve seninle benim aramızda gözcü olsun. ⁵⁰ Kızlarımı incitirsen ya da kızlarımın üzerine başka eşler alırsan, yanımızda kimse olmasa bile Tanrı tanık olacaktır.” ⁵¹ Lavan Yakov'a, “İşte řu yığın ve seninle benim aramızda diktiğim sütun!” dedi. ⁵² “Bu yığın tanık olsun, sütun da tanık olsun ki, bu yığın ötesine geçip sana kötülük etmeyeceğim. Sen de bu yığını ve sütunu geçip bana kötülük etmeyeceksin. ⁵³ Avraham'ın Tanrısı ve Nahor'un Tanrısı, babalarının Tanrısı aramızda yargıç

olsun.” Yakov, babası İshak'ın Korktuğu'nun üzerine ant içti. ⁵⁴ Yakov dağda kurban kesti ve yakınlarını yemeye çağırdı. Yemeği yiyip geceyi dağda geçirdiler. ⁵⁵ Lavan sabah erkenden kalktı. Torunlarını ve kızlarını öptükten sonra onları kutsadı. Lavan gidip kendi yerine döndü.

32

¹ Yakov yola çıktı ve Tanrı'nın melekleri onu karşıladı. ² Yakov onları görünce, “Bu Tanrı'nın ordusu” dedi. O yerin adını Mahanaim (İki orduğah) koydu.

³ Yakov kardeşi Esav'a, Seir ülkesine, Edom bölgesine, önünden ulaklar gönderdi. ⁴ Onlara şöyle buyruk verdi: “Efendim Esav'a şöyle deyin: ‘Hizmetkârın Yakov böyle diyor. Lavan'ın yanında konuk oldum ve şimdiye kadar kaldım. ⁵ Sığırlarım, eşeklerim, davarlarım, erkek ve kadın hizmetçilerim var. Gözünde lütuf bulabileyim diye efendime haber gönderdim.’ ” ⁶ Haberciler Yakov'a dönerek, “Kardeşin Esav'ın yanına vardık” dediler. “Seni karşılamaya geliyor ve yanında dört yüz adam var.” ⁷ O zaman Yakov çok korktu ve sıkıldı. Yanındaki halkı, davarları, sığırları ve develeri iki bölüğe ayırdı. ⁸ “Esav bir bölüğün yanına gelip onu vurursa, kalan bölük kurtulur” dedi. ⁹ Yakov şöyle dedi: “Ey atam Avraham'ın, babam İshak'ın Tanrısı Yahve, bana, ‘Ülkene ve akrabalarının yanına dön ve sana iyilik edeceğim’ dedin. ¹⁰ Hizmetkârına gösterdiğin bunca iyiliğe ve içtenliğe layık değilim. Çünkü Yarden'ü geçtiğimde yalnızca bir değneğim vardı ama şimdi iki ordu oldum. ¹¹ Lütfen kurtar

beni kardeşimin elinden, Esav'ın elinden. Çünkü gelip bana, annelerine ve çocuklara vurmasından korkuyorum. ¹² 'Sana kesinlikle iyilik edeceğim, soyunu deniz kumu gibi sayılamayacak kadar çoğaltacağım' demiştin."

¹³ O gece orada kaldı. Yanında bulunan hayvanlardan kardeşi Esav'a hediye olarak, ¹⁴ iki yüz keçi, yirmi teke, iki yüz koyun, yirmi koç, ¹⁵ yavrularıyla birlikte otuz dişi deve, kırk inek, on boğa, yirmi dişi eşek ve on sıpa ayırdı. ¹⁶ Onları, ayrı sürüler olarak hizmetçilerinin eline teslim etti. Hizmetçilerine, "Önümden gidin, sürüler arasına mesafe koyun" dedi. ¹⁷ Birincisine buyruk verip şöyle dedi: "Kardeşim Esav'la karşılaştığında, 'Sen kiminsin? Nereye gidiyorsun? Önündekiler kimindir?' diye sorduğunda, ¹⁸ 'Bunlar, hizmetkârın Yakov'undur' diyeceksin. 'Efendim Esav'a gönderilmiş bir hediyedir. İşte, kendisi de arkamızda.'" ¹⁹ İkincisine, üçüncüsüne, sürülerin hepsinin ardından gidenlere de buyruk verdi, "Esav'ı bulduğunuzda onunla böyle konuşacaksınız" dedi. ²⁰ " 'Yalnız bu kadar değil, işte, hizmetkârın Yakov arkamızda' diyeceksiniz." Çünkü, "Onu önümden giden hediyeyle yatıştırıp sonra yüzünü göreceğim" dedi. "Belki beni kabul eder."

²¹ Böylece hediye onun önünden geçti ve kendisi o gece ordugâhta kaldı.

²² O gece kalkıp iki karısını, iki hizmetkârını ve on bir oğlunu alıp Yabbok geçidini geçti. ²³ Onları alıp ırmaktan geçirdi ve kendisine ait olan şeyi de geçirdi. ²⁴ Yakov yalnız kaldı ve gün ağarana dek orada bir adamla güreşti. ²⁵ Adam onu

yenemediğini görünce, uyluğunun başına dokundu. Yakov güreşirken uyluğunun başı incindi. ²⁶ Adam, “Bırak gideyim, gün ağarıyor” dedi.

Yakov, “Beni kutsamadıkça seni bırakmam” dedi.

²⁷ Ona, “Adın ne?” dedi.

“Yakov” dedi.

²⁸ “Artık sana Yakov değil, İsrail denecek” dedi. “Çünkü Tanrı’yla ve insanlarla çekişip galip geldin.”

²⁹ Yakov, “Lütfen adını söyle” dedi.

“Adımın ne olduğunu neden soruyorsun?” dedi. Orada Yakov’u kutsadı.

³⁰ Yakov o yerin adını Peniel (Tanrı’nın yüzü) koydu. ³¹ Yakov Peniel’den geçerken güneş üzerine doğdu ve uyluğu yüzünden aksıyordu. ³² Bu nedenle İsrail’in çocukları bugüne dek uyluk kemiğinin üzerindeki siniri yemezler. Çünkü Yakov’un uyluk kemiğinin başındaki sinire dokunulmuştu.

33

¹ Yakov gözlerini kaldırıp baktı ve işte Esav, yanında dört yüz adamla geliyordu. Çocukları Lea, Rahel ve iki hizmetkârına teslim etti.

² Hizmetçilerle çocuklarını öne, Lea’yla çocuklarını arkaya, Rahel’le Yosef’u en arkaya koydu.

³ Kendisi de onların önünden geçerek kardeşinin yanına gelene kadar yedi kez yere eğildi.

⁴ Esav onu karşılamak için koştu. Onu kucakladı, boynuna sarılıp, onu öptü. Birlikte ağladılar.

⁵ Gözlerini kaldırdı, kadınları ve çocukları gördü, “Yanıdaki bunlar kim?” dedi.

“Tanrı’nın hizmetkârına lütfettiği çocuklar” dedi.

⁶ Hizmetçiler çocuklarıyla yaklaşip eğildiler. ⁷ Lea

ve çocukları da yaklaşp eğildiler. Onlardan sonra Yosef, Rahel ile yaklaşp eğildiler.

⁸ Esav, “Karşılaştığım önceki topluluğun anlamı nedir?” dedi.

Yakov, “Efendimin gözünde lütuf bulmak içindir” dedi.

⁹ Esav, “Ben yeterincesine sahibim kardeşim” dedi. “Sahip oldukların senin olsun.”

¹⁰ Yakov, “Hayır, lütfen, eğer şimdi gözünde lütuf bulduysam, hediyemi al” dedi, “Çünkü senin yüzünü görmek Tanrı'nın yüzünü görmek gibi. Sen benden hoşnut oldun. ¹¹ Lütfen sana getirdiğim hediyeyi al. Çünkü Tanrı bana lütufta bulundu ve bende yeterince var.” Onu zorladı ve o aldı.

¹² Esav, “Yola çıkalım, gidelim” dedi, “Ben senin önünden gideceğim.”

¹³ Yakov ona şöyle dedi: “Efendim, çocukların narin olduğunu bilirsin. Yanımdaki davarların ve sığırların yavruları var. Bir gün daha yürümeye zorlanırsa sürünün hepsi ölür. ¹⁴ Lütfen efendim, hizmetkârının önünden geçsin, ben de efendimin yanına, Seir'e varıncaya kadar önümde olan hayvanların hızına ve çocukların hızına göre yavaşça yol alacağım.”

¹⁵ Esav, “Yanımdaki adamlardan bazılarını yanınıza bırakayım” dedi.

Yakov, “Bu niçin? Efendimin gözünde lütuf bulayım.” dedi.

¹⁶ Esav o gün Seir'e dönmek üzere yola çıktı. ¹⁷ Yakov Sukkot'a (Barınak) gitti, kendine bir ev yaptı, hayvanları için barınak yaptı. Bu nedenle o yerin adına Sukkot denilir.

18 Yakov Paddan Aram'dan Kenan ülkesindeki Şekem Kenti'ne esenlikle vardı. Kentin önünde konakladı. 19 Çadırını kurduğu arsayı Şekem'in babası Hamor'un oğullarından yüz parça gümüşe satın aldı. 20 Orada bir sunak kurup adını El Elohe İsrail (İsrail'in Tanrısı) koydu.

34

1 Lea'nın Yakov'a doğurduğu kızı Dina, memleketin kızlarını görmek için dışarı çıktı. 2 Ülkenin önderi Hivli Hamor'un oğlu Şekem onu gördü. Dina'yı alıp onunla yattı ve onu alçalttı. 3 Canı Yakov'un kızı Dina'ya bağlandı. Genç kızı sevdi ve ona nazık davrandı. 4 Şekem babası Hamor'a, "Bana bu kızı eş olarak al" dedi.

5 Yakov kızı Dina'yı kirletildiğini duyduğunda oğulları kırdan hayvanlarının yanındaydı. Yakov onlar gelene kadar sustu. 6 Şekem'in babası Hamor, Yakov'la konuşmak için yanına gitti. 7 Yakov'un oğulları bunu duyunca kırdan geldiler. Üzüntülü ve öfkeliydiler. Çünkü Yakov'un kızıyla yatarak İsrail'de çirkinlik etmişti. Bu yapılmaması gereken bir şeydi. 8 Hamor onlarla konuşup şöyle dedi: "Oğlum Şekem, kızınızı özlüyor. Lütfen onu ona eş olarak verin. 9 Bizimle evlilik yapın. Kızlarınızı bize verin, kızlarımızı da kendinize alın. 10 Bizimle oturursunuz, ülke önünüzdedir. İçinde yaşayın, ticaret yapıp mülk edinin."

11 Şekem kızın babasına ve kardeşlerine, "Gözünüzde iyilik bulmama izin verin" dedi, "Ne isterseniz veririm. 12 Benden büyük bir çeyiz

isteyin, ne dilerseniz veririm. Yeter ki, kızı bana eş olarak verin.”

¹³ Yakov'un oğulları Şekem'le babası Hamor'a hileli bir yanıt verdiler, çünkü kızkardeşleri Dina'yı kirletmişti. ¹⁴ Onlara, “Kız kardeşimizi sünnetli olmayan bir adama vermek bizim için ayıptır. ¹⁵ Yalnızca şu koşulla kabul ederiz. Bütün erkeleriniz sünnet edilip bizim gibi olursanız, ¹⁶ o zaman kızlarımızı size veririz, kızlarınızı kendimize alırız ve sizinle birlikte oturur, tek bir halk oluruz. ¹⁷ Ama bizi dinlemez ve sünnet olmazsanız, kızkardeşimizi alıp gideriz.” dediler.

¹⁸ Sözleri Hamor'la Hamor'un oğlu Şekem'in hoşuna gitti. ¹⁹ Genç adam bunu yapmak için beklemedi. Çünkü Yakov'un kızını çok beğenmişti ve kendisi babasının evindekilerin en saygınıydı. ²⁰ Hamor ve oğlu Şekem, kent kapısına geldiler ve halkla konuşup şöyle dediler: ²¹ “Bu adamlar bizimle barış içindeler. Onun için ülkede yaşasınlar ve ticaret yapsınlar. Bakın, topraklarımız onlar için yeterince geniştir. Kızlarını kendimize eş olarak alalım, kızlarımızı onlara verelim. ²² Ancak aramızdaki her erkeğin onlar gibi sünnet edilmesi koşuluyla bizimle yaşamayı ve bir halk olmayı kabul ediyorlar. ²³ Onların sürüleri, malları ve bütün hayvanları bizim olmayacak mı? Yeter ki onlarla anlaşalım ve bizimle birlikte otursunlar.”

²⁴ Kentin kapısından çıkan herkes Hamor'la oğlu Şekem'in sözünü dinledi. Kent kapısından çıkan her erkek sünnet edildi. ²⁵ Üçüncü gün, Yakov'un oğullarından ikisi, Dina'nın kardeşleri Şimon'la Levi, onlar hala acı çekerken kılıçlarını aldılar, habersiz kente saldırdılar, bütün erkekleri öldürdüler.

²⁶ Hamor'la oğlu Şekem'i de kılıçtan geçirdiler, Dina'yı Şekem'in evinden alıp gittiler. ²⁷ Yakov'un oğulları cesetleri soyup kız kardeşlerini kirlettikleri için kenti yağmaladılar. ²⁸ Sürülerini, sığırlarını, eşeklerini, kentte ve kırdan ne varsa hepsini aldılar. ²⁹ Bütün çocuklarını ve eşlerini esir aldılar, evlerindeki her şeyi yağmaladılar. ³⁰ Yakov Şimon'la Levi'ye şöyle dedi: “Ülkede yaşayan Kenanlılar'la Perizliler'i bana düşman ettiniz, başımı belaya sokunuz. Sayıca azım. Bana karşı birleşip beni vuracaklar ve ben ve ev halkım yok olacağız.”

³¹ “Kızkardeşimize bir fahişeye olduğu gibi mi davranmalıydı?” dediler.

35

¹ Tanrı Yakov'a, “Kalk, Beytel'e git ve orada yaşa” dedi. Orada, kardeşin Esav'ın yüzünden kaçtığı zaman sana görünen Tanrı'ya bir sunak yap.”

² Yakov ailesine ve yanındakilerin hepsine şöyle dedi: “Aranızdaki yabancı ilahları atın, kendinizi arındırın, giysilerinizi değiştirin. ³ Kalkıp Beytel'e gidelim. Sıkıntılı günümde bana yanıt veren, gittiğim yolda benimle birlikte olan Tanrı'ya orada bir sunak yapacağım.”

⁴ Elleriindeki bütün yabancı ilahları, kulaklarındaki küpeleri Yakov'a verdiler. Yakov onları Şekem yanındaki meşe ağacının altına gömdü. ⁵ Yola çıktılar ve çevrelerindeki kentlerin üzerinde Tanrı'nın dehşeti vardı. Yakovoğulları'nın peşine düşmediler. ⁶ Yakov, yanındakilerle birlikte Kenan ülkesindeki Luz'a, yani Beytel'e geldi. ⁷ Orada bir sunak yapıp oraya El-Beytel (Beytel'in Tanrısı)

adını verdi. Çünkü kardeşinden kaçtığı zaman Tanrı orada kendisine görünmüştü. ⁸ Rebeka'nın dadısı Debora öldü ve Beytel'in alt tarafındaki meşe ağacının altına gömüldü. Oraya Allon-Bakut (Yas meşesi) adı koyuldu.

⁹ Yakov Paddan-Aram'dan gelince, Tanrı ona yine görünerek onu kutsadı. ¹⁰ Tanrı ona, “Adın Yakov'dur” dedi. “Artık adın Yakov olmayacak, adın İsrail olacak.” Adını İsrail koydu. ¹¹ Tanrı ona, “Ben Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'yım” dedi. “Verimli ol ve çoğal. Senden bir ulus ve uluslar topluluğu olacak ve bedeninden krallar çıkacak. ¹² Avraham'la İshak'a verdiğim diyarı sana vereceğim ve senden sonra senin soyuna vereceğim.”

¹³ Tanrı, Yakov'la konuştuğu yerden, onun yanından yukarıya çıktı. ¹⁴ Yakov onunla konuştuğu yere taştan bir sütun dikti. Üzerine dökmelik sunu ve üzerine zeytinyağı döktü. ¹⁵ Yakov, Tanrı'nın kendisiyle konuştuğu yerin adını “Beytel” koydu.

¹⁶ Beytel'den yola çıktılar. Efrata'ya hâlâ biraz mesafe vardı. Rahel doğum yaptı ve ağır sancılı bir doğumdu. ¹⁷ Doğum sancısı çekerken ebe, “Korkma, bir oğlun daha oluyor” dedi.

¹⁸ Canı ayrılırken (çünkü öldü), adını Benoni (Kederimin oğlu) koydu. Ama babası ona Benyamin (Sağ elimin oğlu) adını verdi. ¹⁹ Rahel öldü ve Efrat (Beytlehem de denir) yolunda gömüldü. ²⁰ Yakov onun mezarına bir sütun dikti; bugüne dek Rahel'in mezar taşıdır. ²¹ İsrail göç edip çadırını Eder kulesinin ötesine kurdu. ²² İsrail

o ülkede yaşarken Ruven gidip babasının cariyesi Bilha'yla yattı. İsrail bunu duydu.

Yakov'un on iki oğlu vardı. ²³ Lea'nın oğulları: Ruven (Yakov'un ilk oğlu), Şimon, Levi, Yahuda, İssakar, Zevulun. ²⁴ Rahel'in oğulları: Yosef ve Benyamin. ²⁵ Rahel'in cariyesi Bilha'nın oğulları: Dan, Naftali. ²⁶ Lea'nın cariyesi Zilpa'nın oğulları: Gad, Aşer. Bunlar Yakov'un Paddan Aram'da doğan oğullarıdır. ²⁷ Yakov babası İshak'ın yanına, Avraham'la İshak'ın yabancı olarak yaşadığı Mamre'ye, Kiryat-Arba'ya (Hevron denir) geldi.

²⁸ İshak'ın günleri yüz seksen yıldır. ²⁹ İshak kocamış, günlere doymuş olarak ruhunu teslim etti ve halkının arasına katıldı. Oğulları Esav ve Yakov onu gömdüler.

36

¹ Esav (yani Edom'un) kuşaklarının öyküsü budur. ² Esav eşlerini Kenan'ın kızlarından aldı: Hititli Elon'un kızı Âda ve Hivli Sivon'un kızı Âna'nın kızı Oholivama; ³ İşmael'in kızı, Nevayot'un kızkardeşi Basemat. ⁴ Ada, Esav'a Elifaz'ı, Basemat Reuel'i, ⁵ Oholivama Yeuş, Yalam ve Korah'ı doğurdu. Esav'ın Kenan diyarında dünyaya gelen oğulları bunlardır. ⁶ Esav eşlerini, oğullarını, kızlarını, evindeki bütün adamlarını, hayvanlarının tümünü, Kenan diyarında topladığı bütün malını alıp kardeşi Yakov'dan uzak bir diyara gitti. ⁷ Çünkü malları bir arada oturamayacakları kadar çoktu ve sürüleri yüzünden gelip geçtikleri toprak onları taşıyamadı.

⁸ Esav Seir'in dağlık bölgesinde yaşıyordu. Esav, Edom'dur.

⁹ Seir dağlık bölgesinde Edomlular'ın babası Esav kuşaklarının öyküsü şunlardır: ¹⁰ Esav'ın oğullarının adları: Esav'ın karısı Ada oğlu Elifaz ve Esav'ın karısı Basemat'ın oğlu Reuel'dir. ¹¹ Elifaz'ın oğulları: Teman, Omar, Sefo, Gatam ve Kenaz. ¹² Timna, Esav'ın oğlu Elifaz'ın hizmetçisiydi ve Elifaz Amalek'i doğurdu. Bunlar Esav'ın karısı Ada'nın soyundandır. ¹³ Reuel'in oğulları: Nahat, Zerah, Şamma, Mizza. Bunlar Esav'ın karısı Basemat'ın soyundandır. ¹⁴ Esav'ın karısı Sivon'un kızı Ana'nın kızı Oholivama'nın Esav'a doğurduğu oğulları şunlardı: Yeuş, Yalam, Korah.

¹⁵ Esav oğullarının beyleri şunlardır: Esav'ın ilk oğlu Elifaz'ın oğulları: Teman, Omar, Sefo, Kenaz, ¹⁶ Korah, Gatam, Amalek. Edom diyarına Elifaz'dan gelen beyler bunlardır. Bunlar Ada'nın oğullarıdır. ¹⁷ Esav oğlu Reuel'in oğulları şunlardır: Nahat, Zerah, Şamma, Mizza. Edom diyarına Reuel'den gelen beyler bunlardır. Bunlar Esav'ın karısı Basemat'ın oğullarıdır. ¹⁸ Esav'ın karısı Oholivama'nın oğulları şunlardır: Yeuş, Yalam, Korah. Esav'ın karısı Ana'nın kızı Oholivama'dan gelen beyler bunlardır. ¹⁹ Bunlar Esav (yani Edom'un) oğulları ve onların beyleri bunlardır.

²⁰ Ülkede yaşayan Horlu Seir'in oğulları şunlardır: Lotan, Şoval, Sivon, Ana, ²¹ Dişon, Eser, Dişan. Edom diyarında Horlular'dan gelen Seiroğulları'nın beyleri bunlardır. ²² Lotan'ın oğulları: Hori ve Heman. Lotan'ın kız kardeşi Timna'dır. ²³ Şoval'ın oğulları şunlardır: Alvan,

Manahat, Eval, Şefo, Onam. ²⁴ Sivon'un oğulları: Aya ve Âna. Bu, babası Sivon'un eşeklerini güderken çölde kaplıcaları bulan Ana'dır. ²⁵ Âna'nın çocukları şunlardır: Dişon ve Âna'nın kızı Oholivama. ²⁶ Dişon'un oğulları şunlardır: Hemdan, Eşban, İtran, Keran. ²⁷ Eser'in oğulları şunlardır: Bilhan, Zaavan, Akan. ²⁸ Dişan'ın oğulları: Uz ve Aran. ²⁹ Horlular'dan gelen beyler şunlardır: Lotan, Şoval, Sivon, Ana, ³⁰ Dişon, Ezer, Dişan. Seir diyarındaki beylerine göre Horlular'dan gelen beyler bunlardır.

³¹ Bunlar, İsrail'in çocukları üzerinde herhangi bir kral saltanat sürmeden önce, Edom diyarında hüküm sürmüş olan krallardır. ³² Beor oğlu Bala Edom'da kral oldu. Kentinin adı Dinhava'ydı. ³³ Bala ölünce, yerine Bosralı Zerah'ın oğlu Yovav kral oldu. ³⁴ Yovav ölünce, onun yerine Temaniler diyarından Huşam kral oldu. ³⁵ Huşam ölünce, Midyan'ı Moav kırlarında vuran Bedat oğlu Hadat kral oldu. Şehrinin adı Avit'ti. ³⁶ Hadat ölünce, onun yerine Masrekalı Samla kral oldu. ³⁷ Samla ölünce onun yerine ırmak kıyısındaki Rehovotlu Şaul kral oldu. ³⁸ Şaul ölünce, yerine Akbor oğlu Baal Hanan kral oldu. ³⁹ Akbor oğlu Baal Hanan ölünce yerine Hadar kral oldu. Kentinin adı Pau'ydu. Karısının adı Mezahav'ın kızı Matret'in kızı Mehetavel'di.

⁴⁰ Esav'dan gelen beylerin boylarına, yerlerine ve adlarına göre adları şunlardır: Timna, Alva, Yetet, ⁴¹ Oholivama, Ela, Pinon, ⁴² Kenaz, Teman, Mivsar, ⁴³ Magdiel ve İram. Sahip oldukları diyardaki yerlerine göre Edom beyleri bunlardı. Edomlular'ın atası Esav'dır.

37

¹ Yakov babasının gelip geçtiği Kenan diyarında yaşadı. ² Yakov soyunun öyküsü budur. On yedi yaşındaki Yosef, kardeşleriyle birlikte sürüyü güdüyordu. Yosef babasının eşleri Bilha ve Zilpa'nın oğullarıyla birlikteydi. Yosef onların yaptığı kötülükleri babasına ulaştırırdı. ³ İsrail Yosef'i bütün çocuklarından daha çok severdi. Çünkü o yaşlılığının oğluydu ve ona rengârenk uzun bir giysi yaptı. ⁴ Kardeşleri, babalarının onu bütün kardeşlerinden daha çok sevdiğini gördüler, ondan nefret ettiler ve onunla hoş konuşmaz oldular.

⁵ Yosef bir düş gördü, kardeşlerine anlattı ve ondan daha çok nefret ettiler. ⁶ Onlara, "Lütfen gördüğüm bu düşü dinleyin. ⁷ İşte, tarlanın ortasında biz demetler bağlıyorduk ve benim demetim kalktı ve dikildi. Sizin demetleriniz çevresine toplanıp benim demetime eğildiler." dedi.

⁸ Kardeşleri, "Gerçekten bize kral mı olacaksın? Üzerimizde gerçekten hüküm mü süreceksin?" dediler. Düşleri ve sözleri yüzünden ondan daha çok nefret ettiler. ⁹ Başka bir düş daha gördü ve onu kardeşlerine anlatıp, "Bakın, ben yine bir düş gördüm" dedi, "İşte, güneş, ay ve on bir yıldız önümde eğildiler." ¹⁰ Bunu babasına ve kardeşlerine anlattı. Babası onu azarladı ve ona, "Gördüğün bu düş nedir? Ben, annen ve kardeşlerin gerçekten gelip önünde yere mi kapanacağız?" dedi. ¹¹ Kardeşleri onu kıskandılar, ama babası bu sözü yüreğinde sakladı.

¹² Kardeşleri babalarının sürüsünü gütmek için Şekem'e gittiler. ¹³ İsrail Yosef'a şöyle dedi:

“Kardeşlerin Şekem'de sürüyü güdüyor mu? Gel, seni onlara göndereyim.” Ona, “İşte buradayım” dedi.

¹⁴ Ona, “Şimdi git, kardeşlerinin ve sürünün iyi olup olmadığına bak ve bana bildir” dedi. Onu Hebron vadisinden gönderdi ve Şekem'e vardı. ¹⁵ Bir adam onu bulduğunda o kırdan dolanıyordu. Adam, “Ne arıyorsun?” diye ona sordu.

¹⁶ “Kardeşlerimi arıyorum” dedi. “Lütfen bana sürüyü nerede güttüklerini söyle.”

¹⁷ Adam, “Buradan ayrıldılar” dedi, “‘Dotan'a gidelim’ dediklerini duydum.”

Yosef kardeşlerinin peşine düştü ve onları Dotan'da buldu. ¹⁸ Onu uzaktan gördüler. Yosef kendilerine yaklaşmadan onu öldürmek için düzen kurdular. ¹⁹ Birbirlerine, “İşte bu düşü geliyor” dediler. ²⁰ “Şimdi gelin, onu öldürelim ve kuyulardan birisinin içine atalım, ‘Onu vahşi bir hayvan yedi’ deriz. Bakalım düşleri ne olacak.”

²¹ Ruven bunu işitti, onu ellerinden kurtardı. “Canına kıymayın” dedi. ²² Ruven onlara, “Kan dökmeyin” dedi. “Onu çölde olan bu kuyuya atın, ama ona el sürmeyin.” Niyeti onu ellerinden kurtarıp babasına geri götürmekti. ²³ Yosef kardeşlerinin yanına varınca, Yosef'in üzerindeki rengârenk uzun giysiyi çıkardılar. ²⁴ Onu alıp kuyuya attılar. Kuyu boştu ve içinde su yoktu.

²⁵ Ekmek yemek için oturduklarında gözlerini kaldırıp baktılar. İşte, Gilat'dan İshmaeli kervanı geliyordu. Develerin baharat, pelesenk ve mür yüklüydü. Mısır'a götürmek için gidiyorlardı.

²⁶ Yahuda kardeşlerine şöyle dedi: “Kardeşimizi

öldürüp kanını gizlersek bize ne faydası var?
27 Gelin, onu İŖmaeloğulları'na satalım ve elimiz ona bulaşmasın. Çünkü o bizim kardeşimiz, etimizdir.” Kardeşleri onu dinlediler. 28 Tüccar olan Midyanlılar geçiyordu. Yosef'i çukurdan çekip çıkardılar ve onu yirmi gümüşe İŖmaeloğulları'na sattılar. Tüccarlar Yosef'i Mısır'a götürdüler.

29 Ruven kuyuya döndü ve Yosef'in kuyuda olmadığını gördü. Giysilerini yırttı. 30 Kardeşlerinin yanına dönerek, “Artık çocuk yok” dedi. “Ben, nereye gideyim?” 31 Yosef'in gömleğini alıp bir teke kestiler ve giysisini kana batırdılar. 32 Rengârenk giysiyi alıp babalarına getirdiler ve ona, “Bunu bulduk” dediler. “Bak, bakalım, oğlunun mu değil mi?”

33 Yakov onu tanıdı ve “Oğlumun giysisidir” dedi. “Vahşi bir hayvan onu yemiş. Yosef'i kesin parçalamış.” 34 Yakov giysilerini yırttı, beline çul sardı ve günlerce oğlu için yas tuttu. 35 Bütün oğulları ve kızları onu teselli etmeye çalıştılar, ama o teselli edilmek istemedi. “Çünkü oğlumun yanına, ölüler diyarına yas tutarak ineyeğim” dedi. Babası onun için ağladı. 36 Midyanlılar onu Mısır'da, Firavun'un bir memuruna, muhafız birliği komutanı Potifar'a sattılar.

38

1 O sırada Yahuda kardeşlerinden ayrılarak Adullamlı, adı Hira olan birini ziyaret etti. 2 Yahuda orada Şua adında Kenanlı bir adamın kızını gördü. Onu aldı ve yanına girdi. 3 Kız hamile kaldı ve bir erkek çocuk doğurdu. Yahuda çocuğa Er adını verdi. 4 Tekrar hamile kaldı ve

bir erkek çocuk doğurdu ve ona Onan adını verdi. ⁵ Yine bir erkek çocuk doğurdu, adını Şela koydu. Onu doğurduğu zaman, Yahuda Keziv'deydi. ⁶ Yahuda ilk oğlu Er için bir kadın aldı. Adı Tamar'dı. ⁷ Yahuda'nın ilk oğlu Er, Yahve'nin gözünde kötüydü. Bu nedenle Yahve onu öldürdü. ⁸ Yahuda Onan'a, "Kardeşinin karısının yanına gir" dedi, "Kardeşine kayınbiraderlik görevini yap ve kardeşine soy yetiştir." ⁹ Onan, soyun kendisinin olmayacağını biliyordu. Kardeşinin karısının yanına girince, erkek kardeşine soy vermesin diye menisini yere döküyordu. ¹⁰ Yaptığı şey Yahve'nin gözünde kötüydü ve onu da öldürdü. ¹¹ Yahuda gelini Tamar'a, "Oğlum Şela büyüünceye kadar babanın evinde dul kal" dedi. "Çünkü, kardeşleri gibi o da ölmesin" dedi. Tamar gidip babasının evinde yaşadı.

¹² Çok zaman sonra Yahuda'nın karısı Şua'nın kızı öldü. Yahuda teselli bulduktan sonra arkadaşı Adullamlı Hira ile koyun kırkıcılarının yanına, Timna'ya gitti. ¹³ Tamar'a, "Bak, kayınpederin koyunlarını kırkmak için Timna'ya gidiyor" dendi. ¹⁴ Üzerindeki dulluk giysisini çıkardı. Peçesini örtüp sarındı ve Timna yolu üzerindeki Enaim Kapısı'nda oturdu. Çünkü Şela'nın büyüdüğünü ve kendisinin ona eş olarak verilmediğini gördü. ¹⁵ Yahuda onu görünce fahişe sandı, çünkü yüzünü örtmüştü. ¹⁶ Yolda ona dönerek, "Lütfen gel, yanına gireyim" dedi. Çünkü onun gelini olduğunu bilmiyordu.

O, "Yanıma girmek için bana ne verirsin?" dedi.

¹⁷ "Sana sürüden bir oğlak gönderirim" dedi.

“Gönderinceye kadar bana bir rehin verir misin?” dedi.

¹⁸ “Sana ne rehin vereyim?” dedi.

“Mührünü, ipini ve elindeki değneği” dedi.

Onları ona verip yanına girdi. Kadın ondan hamile kaldı. ¹⁹ Kalkıp gitti ve peçesini çıkardı. Dulluk giysilerini giydi. ²⁰ Yahuda, kadının elinden rehini alması için Adullamlı dostunun eliyle oğlağı gönderdi, ama onu bulamadı. ²¹ Sonra orada yaşayanlara, “Enayim'de yol kenarındaki fahişe nerede?” diye sordu.

Onlar “Burada fahişe yok” dediler.

²² Yahuda'ya döndü ve şöyle dedi: “Onu bulamadım ve yöre halkı da, ‘Burada fahişe yok’ dedi.” ²³ Yahuda, “Bırak eşyalar yanında kalsın” dedi, “Kendimizi utandırmayalım. Bak, ben bu oğlağı gönderdim, ama sen bulamadın.”

²⁴ Yaklaşık üç ay sonra Yahuda'ya, “Gelinin Tamar zina etti” diye haber geldi. “Üstelik bak, o zinadan hamile kalmış.”

Yahuda, “Onu dışarı çıkarın yakılsın” dedi. ²⁵ Dışarı çıkarıldığı zaman kayınpederine haber göndererek, “Bunların sahibinden hamileyim” dedi. Ayrıca, “Lütfen şunlara bak. Mühür, ipler ve değnek kimin?” dedi.

²⁶ Yahuda onları tanıyarak, “O benden daha doğru birisi, çünkü onu oğlum Şela'ya vermedim” dedi. Artık bir daha onu bilmedi.

²⁷ Doğum vakti geldiğinde, işte, rahminde ikizler vardı. ²⁸ Doğum sırasında biri elini uzattı. Ebe, “Önce bu doğdu” diyerek onun eline kırmızı bir iplik bağıladı. ²⁹ Çocuk elini geri çekerken, işte, kardeşi doğdu ve ebe, “Neden kendine gedik açtın?” dedi.

Bu nedenle ona Peres (Gedik açmak) adı koyuldu.
³⁰ Sonra elinde kırmızı iplik olan kardeşi doğdu ve ona Zerah (Kırmızı) adı konuldu.

39

¹ Yosef Mısır'a getirildi. Firavun'un bir memuru, muhafız birliği komutanı, Mısırlı Potifar, onu oraya getiren İşmaelliler'in elinden satın aldı.
² Yahve Yosef'le birlikteydi ve o bolluk içindeydi. Yosef Mısırlı efendisinin evinde kalıyordu.
³ Efendisi, Yahve'nin onunla birlikte olduğunu ve yaptığı her şeyde Yahve'nin ona bolluk verdiğini gördü. ⁴ Yosef onun gözünde lütuf buldu ve onu hizmetine aldı. Potifar onu evinin sorumlusu yaptı ve sahip olduğu her şeyi eline verdi. ⁵ Yahve onu evinde ve sahip olduğu her şeyin üzerinde sorumlu atadığı andan itibaren Yosef'in hatırı için Mısırlı'nın evini kutsadı. Yahve, evde ve tarlada sahip olduğu her şeyi bereketledi. ⁶ Potifar sahip olduğu her şeyi Yosef'in eline bıraktı. Yediği yemek dışında hiçbir şeyle ilgilenmezdi.
Yosef güzel yapılı ve yakışıklıydı. ⁷ Bir süre sonra efendisinin karısı Yosef'e göz dikip, "Benimle yat" dedi.

⁸ Ama o reddedip efendisinin karısına şöyle dedi: "Bak, ben evde olduğum için efendim evde ne olduğuyla ilgilenmez. Sahip olduğu her şeyi benim elime verdi. ⁹ Bu evde benden daha büyük kimse yok ve senden başka benden hiçbir şeyi esirgemedi. Çünkü sen onun karısısın. O zaman nasıl bu büyük kötülüğü yapar ve Tanrı'ya karşı günah işlerim?"

¹⁰ Her gün Yosef'e söylese de, yanında yatmak ya da onunla birlikte olma isteğini dinlemedi. ¹¹ Bir gün işini yapmak için eve girdiğinde ev halkından içeride kimse yoktu. ¹² “Benimle yat!” diyerek onu giysisinden yakaladı. Yosef elbisesini onun elinde bırakıp dışarı kaçtı.

¹³ Onun giysisini elinde bırakıp dışarı kaçtığını görünce, ¹⁴ ev halkına seslenip onlara şöyle dedi: “Bakın, bizi aşağılamak için bize bir İbrani getirdi. Benimle yatmak için yanıma geldi ve ben yüksek sesle bağırdım. ¹⁵ Sesimi yükseltip bağırdığımı duyunca giysisini yanımda bırakıp dışarı kaçtı.” ¹⁶ Efendisi eve gelinceye dek giysisini yanında tuttu. ¹⁷ Ona da aynı şeyi anlattı: “Bize getirdiğin İbrani hizmetçi beni aşağılamak için yanıma geldi. ¹⁸ Sesimi yükseltip bağırınca giysisini yanıma bırakıp dışarı kaçtı.”

¹⁹ Efendisi, karısının kendisine söylediği, “Hizmetçinin bana yaptığı buydu” sözlerini duyunca, öfkesi alevlendi. ²⁰ Yosef'in efendisi onu alıp zindana, kralın tutuklularının tutulduğu yere koydu. Orada zindanda kaldı. ²¹ Ama Yahve Yosef'le birlikteydi, ona lütfetti ve zindan müdürünün gözünde ona lütuf verdi. ²² Zindan müdürü, zindandaki bütün tutukluları Yosef'in eline teslim etti. Orada yapılan her şeyden o sorumluydu. ²³ Zindan müdürü onun elinde olan hiçbir şeye bakmazdı. Çünkü Yahve onunla birlikteydi ve yaptığı her işte ona bolluk veriyordu.

40

¹ Bu olaylardan sonra Mısır Kralı'nın sakisiyle fırıncısı, efendileri Mısır Kralı'nı gücendirdiler.

² Firavun iki görevlisine, baş sakiyle fırıncıbaşına öfkeleni.

³ Onları, Yosef'in tutuklu olduğu zindana, muhafız birliği komutanının evine hapsetti.

⁴ Muhafız birliği komutanı Yosef'i onların üzerine atadı ve Yosef onlarla ilgilendi. Bir süre cezaevinde kaldılar.

⁵ Mısır Kralı'nın zindanda tutuklu olan sakisi ve fırıncısı, aynı gece düşlerinin yorumlarına göre birer düş gördüler.

⁶ Sabahleyin Yosef yanlarına geldiğinde üzgün olduklarını gördü.

⁷ Efendisinin evinde, kendisiyle birlikte tutuklu bulunan Firavun'un görevlilerine, "Bugün neden bu kadar üzgün görünüyorsunuz?" diye sordu.

⁸ Ona, "Biz bir düş gördük, onu yorumlayacak kimse yok" dediler.

Yosef onlara, "Yorum Tanrı'ya ait değil mi? Lütfen düşününüzü bana anlatın." dedi.

⁹ Baş saki Yosef'e düşünüyü anlatıp ona şöyle dedi:

"Düşümde önümde bir asma vardı. ¹⁰ Asmada üç dal vardı. Sanki tomurcuklanmış gibiydi. Çiçek açtı, salkımları olgun üzümler verdi. ¹¹ Firavun'un kâsesi elimdeydi. Üzümleri alıp Firavun'un kâsesine siktim ve kâseyi Firavun'un eline verdim."

¹² Yosef ona, "Onun yorumu şudur" dedi, "Üç çubuk üç gündür. ¹³ Üç güne kadar Firavun senin başını yükseltecek ve eski görevini iade edecek. Firavun'un kadehini, eskiden kadeh taşıyıcısı olduğun zamanki gibi yine onun eline vereceksin.

¹⁴ Ama senin için her şey yoluna girdiğinde lütfen

beni hatırla. Lütfen bana iyilik et. Firavun'a benden söz et ve beni bu evden çıkar. ¹⁵ Gerçekten de İbraniler diyarından kaçırıldım ve burada da beni zindana atmaları için hiçbir şey yapmadım.”

¹⁶ Fırıncıbaşı yorumun iyi olduğunu görünce Yosef'e, “Ben de düşümdedim” dedi, “İşte, başımın üstünde üç sepet beyaz ekmeğe vardı. ¹⁷ En üstteki sepette Firavun için her çeşidinden ekmeğe işleri vardı. Kuşlar başımdaki sepette onları yiyorlardı.”

¹⁸ Yosef, “Onun yorumu budur” diye yanıtladı. “Üç sepet üç gündür. ¹⁹ Üç güne kadar Firavun başını üzerinden kaldıracak ve seni bir ağaca asacak. Kuşlar senin etini yiyecekler.” ²⁰ Üçüncü günde, Firavun'un doğum gününde, bütün görevlilerine bir ziyafet verdi. Görevlilerinin ortasında baş sakisiyle başfırıncının başını yükseltti. ²¹ Baş sakiyi sakiliğe geri döndürdü ve kâseyi Firavun'un eline verdi. ²² Ama Yosef'in yorumladığı gibi fırcıbaşıyı astı. ²³ Ancak baş saki Yosef'i hatırlamadı, onu unuttu.

41

¹ Tam iki yılın sonunda, Firavun bir düş gördü ve işte, ırmağın yanında duruyordu. ² İrmaktan yedi inek çıktı. Güzel ve besiliydiler ve sazlar arasında otluyorlardı. ³ Onlardan sonra ırmaktan çirkin ve cılız yedi inek daha çıktı. Nehrin kıyısında diğer ineklerin yanında durdular. ⁴ Çirkin ve cılız inekler yedi güzel ve besili ineği yedi. Böylece Firavun uyandı. ⁵ Uyudu ve ikinci kez düş gördü. İşte, bir saptaki güzel ve dolgun yedi başak bitti. ⁶ Onlardan sonra, cılız ve doğu rüzgarıyla kavrulmuş yedi

başak daha bitti. ⁷ Cılız başaklar yedi güzel ve dolgun başakları yuttular. Firavun uyandı ve işte, bu bir düşü. ⁸ Sabahleyin canı sıkıldı ve Mısır'ın bütün büyücülerini ve bilgelerini çağırttı. Firavun onlara düşünüy anlatmış, fakat düşünüy Firavun'a yorumlayacak kimse çıkmamıştı.

⁹ Baş saki Firavun'a şöyle dedi: “Bugün suçlarımı hatırlıyorum. ¹⁰ Firavun hizmetkârlarına öfkeli olduğunda beni fırıncıbaşının yanında, muhafız komutanının evinde zindana atmıştın. ¹¹ Aynı gece ben ve o birer düş gördük. Herkes kendi düşünüyün yorumuna göre bir düş görmüşü. ¹² Yanımızda muhafız birliği komutanının hizmetkârı İbrani bir genç vardı, ona anlattık ve bize düşlerimizi yorumladı. Her birimize düşünüy göre bir yorum verdi. ¹³ Bize nasıl yorumladıysa öyle oldu. Ben görevime geri döndüm, o asıldı.”

¹⁴ Bunun üzerine Firavun adam gönderip Yosef'i çağırttı. Onu hemen zindandan çıkardılar. Yosef tıraş olup giysilerini değiştirdikten sonra Firavun'un huzuruna geldi. ¹⁵ Firavun, Yosef'e, “Bir düş gördüm” dedi, “Onu yorumlayacak kimse yok. Senin duyduğun düşleri yorumlayabildiğinin söylendiğini duydum.”

¹⁶ Yosef, Firavun'a, “Bende yok” diye yanıtladı. “Esenlik yanıtını Tanrı Firavun'a verecektir.”

¹⁷ Firavun Yosef'e şöyle dedi: “Düşümde ırmağın kıyısında duruyordum. ¹⁸ İşte, ırmaktan besili ve güzel yedi sığır çıktı. Sazlıklar arasında otlanıyorlardı. ¹⁹ Onlardan sonra, çirkinlikte onlar gibi tüm Mısır ülkesinde hiç görmediğim, zavallı, çirkin ve cılız yedi inek daha çıktı. ²⁰ Cılız ve çirkin

inekler ilk yedi besili ineği yedi. ²¹ Onları yediklerinde, yedikleri belli olmadı, hala başlangıçtaki kadar çirkindiler. Sonra uyandım. ²² Düşümde, işte, bir sapta dolgun ve güzel yedi başak bittiğini gördüm. ²³ İşte, onlardan sonra solgun, cılız ve doğu rüzgarıyla kavrulmuş yedi başak daha bitti. ²⁴ Cılız başaklar yedi iyi başağı yuttu. Büyücelere bunu anlattım, bana yorumlayabilen kimse çıkmadı.”

²⁵ Yosef, Firavun'a, “Firavun'un gördüğü düş birdir” dedi. “Tanrı yapmak üzere olduğu şeyi Firavun'a bildirdi. ²⁶ Yedi iyi sığır, yedi yıldır ve yedi iyi başak yedi yıldır. Düş birdir. ²⁷ Onlardan sonra çıkan yedi cılız ve çirkin inek ve doğu rüzgarıyla kavrulmuş yedi boş başak da yedi yıldır. Yedi yıl kıtlık olacak. ²⁸ Firavun'a söylediğim şey budur. Tanrı, Firavun'a yapmak üzere olduğu şeyi göstermiştir. ²⁹ İşte, bütün Mısır diyarında yedi büyük bolluk yılı geliyor. ³⁰ Onlardan sonra yedi kıtlık yılı çıkacaktır. Mısır'da bolluk unutulacaktır. Kıtlık diyarı kasıp kavuracaktır. ³¹ Ülkeyi kıtlık kaplayacak, ardından gelen kıtlık nedeniyle ülkede bolluk bilinmeyecektir. Çünkü çok şiddetli olacaktır. ³² Düş Firavun'a iki kez tekrar edildi. Çünkü bu olay Tanrı tarafından sabitlendi ve Tanrı yakında onu gerçekleştirecektir.”

³³ “Şimdi Firavun akıllı ve bilge bir adam arasın ve onu Mısır ülkesinin başına koysun. ³⁴ Firavun bunu yapsın ve ülkeye gözetmenler atasın ve yedi bolluk yılında Mısır ülkesinin ürününün beşte birini alsın. ³⁵ Gelecek bu iyi yılların bütün yiyeceğini toplansınlar. Kentlerde yiyecek olmak üzere Fi-

ravun'un eli altında tahılı depolayıp saklasınlar. ³⁶ Bu yiyecek Mısır'da olacak olan yedi yıllık kıtlığa karşı ülkeyi doyurmak için erzak olacak, öyle ki, ülke kıtlık yüzünden mahvolmasın.”

³⁷ Bu söz Firavun'un ve bütün görevlilerinin gözünde iyiydi. ³⁸ Firavun görevlilerine, “Bunun gibi, kendisinde Tanrı'nın Ruhü olan bir adam bulabilir miyiz?” dedi. ³⁹ Firavun Yosef'e, “Mademki Tanrı sana bütün bunları gösterdi, senin kadar akıllı ve bilgisi yoktur” dedi. ⁴⁰ “Evimin başında olacaksın. Bütün halkım senin sözüne göre yönetilecek. Ben yalnız tahtta senden daha büyük olacağım.” ⁴¹ Firavun Yosef'e, “İşte, seni bütün Mısır ülkesi üzerine atadım” dedi. ⁴² Firavun mühür yüzüğünü elinden çıkarıp Yosef'in eline taktı, ona ince ketenden kaftan giydirdi. Boynuna altın bir zincir taktı. ⁴³ Onu kendisinin ikinci arabasına bindirdi. Onun önünde “Diz çökün!” diye bağıldılar. Onu bütün Mısır ülkesinin üzerine koydu. ⁴⁴ Firavun Yosef'e, “Ben Firavun'um” dedi. “Mısır diyarında sensiz hiç kimse elini ve ayağını kaldırmayacak.” ⁴⁵ Firavun Yosef'in adını Safenat-Paneah koydu. On Kenti kâhini Potifera'nın kızı Asenat'ı ona eş olarak verdi. Yosef Mısır diyarını boydan boya dolaştı.

⁴⁶ Yosef Mısır Firavunu'nun huzuruna çıktığında otuz yaşındaydı. Yosef Firavun'un huzurundan çıkıp bütün Mısır diyarını dolaştı. ⁴⁷ Yedi bol-luk yılında toprak bol bol ürün verdi. ⁴⁸ Yedi yıl boyunca Mısır'da olan bütün yiyeceği toplayıp kentlere yığıdı. Her kentte o kentin çevresinde tarlalardan yiyecek depoladı. ⁴⁹ Yosef denizin kumu

kadar çok tahıl biriktirdi, öyle ki artık saymayı bıraktı. Çünkü sayısızdı. ⁵⁰ Kıtık yılı gelmeden önce Yosef'in iki oğlu oldu. On Kenti'nin kâhini Potifera'nın kızı Asenat ona doğurdu. ⁵¹ Yosef ilk oğlunun adını Manaşşe (Unutturan) koydu, “Çünkü” dedi, “Tanrı bana bütün sıkıntılarımı ve babamın evini unutturdu.” ⁵² İkincisinin adını Efraim (İki kat) koydu. “Çünkü Tanrı sıkıntı çektiğim diyarda beni verimli kıldı.” dedi.

⁵³ Mısır'da yedi bolluk yılı sona erdi. ⁵⁴ Yosef'in söylediği gibi yedi kıtlık yılı başladı. Bütün ülkede kıtlık vardı, ama bütün Mısır diyarında ekmek vardı. ⁵⁵ Mısır'ın tamamı aç kalınca, halk ekmek için Firavun'a yakardı. Firavun tüm Mısırlılar'a, “Yosef'e gidin” dedi. “O size ne derse öyle yapın.” ⁵⁶ Kıtlık bütün yeryüzünü kaplamıştı. Yosef erzak depolarının hepsini açtı ve Mısırlılar'a satmaya başladı. Mısır diyarında kıtlık şiddetliydi. ⁵⁷ Bütün ülkeler tahıl satın almak için Yosef'in yanına, Mısır'a geldiler. Çünkü bütün yeryüzünde kıtlık şiddetliydi.

42

¹ Yakov Mısır'da buğday olduğunu görünce oğullarına, “Niçin birbirinize bakıyorsunuz?” dedi. ² “İşte, Mısır'da tahıl olduğunu duydum. Oraya gidin, satın alın ki, yaşayalım ve ölmeyelim.” ³ Yosef'in on erkek kardeşi tahıl almak için Mısır'a gittiler. ⁴ Ama Yakov Yosef'in kardeşi Benyamin'i kardeşleriyle birlikte göndermedi. Çünkü, “Başına bir zarar gelebilir” dedi. ⁵ Gelenler arasında İsrail'in oğulları da satın almak için geldiler. Çünkü Kenan diyarında kıtlık vardı. ⁶ Yosef

ülkenin valisiydi. Ülkenin bütün insanlarına satan oydu. Yosef'in kardeşleri geldiler ve onun önünde yere kapandılar. ⁷ Yosef kardeşlerini gördü ve onları tanıdı. Ancak onlara bir yabancı gibi davranıp onlarla sert konuştu. Onlara, “Nereden geliyorsunuz?” dedi.

“Yiyecek satın almak için Kenan ülkesinden” dediler.

⁸ Yosef kardeşlerini tanıdı, ama onlar onu tanımadı. ⁹ Yosef onlar hakkında gördüğü düşleri hatırladı ve onlara, “Siz casussunuz! Ülkenin açığını görmeye geldiniz.” dedi.

¹⁰ Ona, “Hayır, efendim” dediler, “Hizmetkârın yiyecek almaya geldiler. ¹¹ Hepimiz bir adamın oğullarıyız, bizler dürüst insanlarız. Hizmetkârların casus değildir.”

¹² Onlara, “Hayır, siz ülkenin açıklarını görmek için geldiniz!” dedi.

¹³ Onlar, “Biz hizmetkârların, Kenan diyarında bir adamın oğulları, on iki kardeşiz” dediler. “En küçüğü bugün babamızın yanındadır, biri de yoktur.” dedi.

¹⁴ Yosef onlara şöyle dedi: “‘Siz casussunuz’ dediğim budur! ¹⁵ Bununla sınanacaksınız. Firavun'un hayatı üzerine ant içerim ki, küçük kardeşiniz buraya gelmedikçe buradan çıkmayacaksınız. ¹⁶ Sizden birini gönderin de kardeşinizi getirsin. Sözlerinizin doğru olup olmadığı sınanacak ve geri kalanınız gözaltında tutulacak. Yoksa Firavun'un hayatı üzerine ant içerim ki, sizler casussunuz.” ¹⁷ Hepsini üç gün boyunca gözaltında tuttu.

18 Üçüncü gün Yosef onlara şöyle dedi: “Bunu yapın ve yaşayın, çünkü ben Tanrı'dan korkarım. 19 Eğer dürüst insanlarsanız, kardeşlerinizden biri hapiste tutuklu kalsın. Siz gidin, evlerinizdeki kıtlık için tahıl götürün. 20 Küçük kardeşinizi bana getirin. Böylece sözleriniz doğrulanacak ve ölmeyeceksiniz.” Öyle yaptılar.

21 Birbirlerine, “Kardeşimiz konusunda kesinlikle suçluyuz” dediler, “Bize yalvardığı zaman canının sıkıntısını gördük ve dinlemedik. Onun için bu sıkıntı başımıza geldi.” 22 Ruven onlara şu karşılığı verdi: “Ben size, ‘Çocuğa karşı günah işlemeyin’ demedim mi? Dinlemediniz. Bu nedenle, işte, kanının hesabı soruluyor.” 23 Yosef'in onları anladığını bilmiyorlardı, çünkü aralarında bir tercüman vardı. 24 Onlardan uzaklaştı ve ağladı. Sonra onlara dönüp kendileriyle konuştu. Aralarından Şimon'u aldı ve gözleri önünde onu bağladı. 25 Yosef, torbalarına tahıl doldurulmasını, herkesin parasının kesesine koyulmasını ve yol için onlara yiyecek verilmesini buyurdu. Onlara böyle yapıldı.

26 Tahıllarını eşeklerine yükleyip oradan ayrıldılar. 27 İçlerinden biri konakladıkları yerde eşeğine yem vermek için çuvalını açınca parasını gördü. Hemen çuvalının ağzındaydı. 28 Kardeşlerine, “Param geri verilmiş” dedi. “İşte, çuvalımda!” Yürekleri yerinden oynadı ve titreyerek birbirlerine dönüp, “Tanrı'nın bize bu yaptığı nedir?” dediler. 29 Kenan diyarına, babaları Yakov'a gelip başlarına gelen her şeyi ona anlatıp şöyle dediler: 30 “Ülkenin efendisi olan adam bizimle sert konuştu ve

bizi ülkenin casusları sandı. ³¹ Biz ona, ‘Biz dürüst insanlarız’ dedik. ‘Casus değiliz. ³² Biz babamızın oğulları, on iki kardeşiz. Biri yoktur ve en küçüğü de bugün Kenan diyarında babamızın yanındadır.’ ³³ Ülkenin efendisi olan adam bize dedi ki, ‘Bununla sizin dürüst insanlar olup olmadığınızı bileceğim. Kardeşlerinizden birini yanımda bırakarak evlerinizdeki kıtlık için buğday alın ve yolunuza gidin. ³⁴ En küçük kardeşinizi bana getirin. O zaman casus olmadığınızı, dürüst insanlar olduğunuzu bileceğim. Ben de kardeşinizi size teslim edeceğim ve siz de ülkede ticaret yaparsınız.’

³⁵ Torbalarını boşaltırken, işte, her adamın para kesesi çuvalındaydı. Kendileri ve babaları, para keselerini görünce korktular. ³⁶ Babaları Yakov onlara, “Beni çocuklarımdan ettiniz” dedi. “Artık Yosef yok, Şimon da yok ve siz Benyamin’i alıp götürmek istiyorsunuz. Bütün bunlar benim başıma geliyor.”

³⁷ Ruven babasına şöyle dedi: “Onu sana getirmemsem iki oğlumu öldür. Onu bana emanet et, ben de onu sana tekrar getiririm.”

³⁸ O, “Oğlum sizinle gitmeyecek. Çünkü kardeşi öldü ve geriye sadece o kaldı. Eğer gideceğiniz yolda ona bir zarar gelirse, benim ak saçlarımı kederle ölümler diyarına indireceksiniz.” dedi.

43

¹ Ülkede kıtlık şiddetliydi. ² Mısır'dan getirdikleri buğdayları yiyip tükettikten sonra babaları onlara, “Yine gidin, bize biraz daha yiyecek satın alın” dedi.

³ Yahuda ona şöyle dedi: “O adam, ‘Kardeşiniz yanınızda olmadan yüzümü göremezsiniz’ diyerek bizi ciddi bir şekilde uyardı. ⁴ Kardeşimizi bizimle gönderirsen, gideriz ve sana yiyecek satın alırız. ⁵ Ama onu göndermezsen gitmeyiz. Çünkü adam bize, ‘Kardeşiniz yanınızda olmadıkça yüzümü göremezsiniz’ dedi.”

⁶ İsrail, “Adama başka bir kardeşinizin olduğunu söyleyerek neden bana bu kötülüğü ettiniz?” dedi.

⁷ Onlar, “Adam doğrudan bizim ve akrabalarımız hakkında, ‘Babanız yaşıyor mu? Başka kardeşiniz var mı?’ diyerek sorular sordu. Biz de yanıt verdik. ‘Kardeşinizi getirin’ diyeceğini nereden bilebilirdik?” dediler.

⁸ Yahuda, babası İsrail'e, “Çocuğu benimle gönder” dedi, “Sen de biz de çocuklarımız da yaşar ölmeyiz. ⁹ Ona ben kefil olurum. Beni sorumlu tut. Eğer onu sana getirmez ve karşına çıkarmazsam, o zaman sonsuza dek suçlu sayılayım. ¹⁰ Çünkü gecikmemiş olsaydık, şimdiye dek kesinlikle ikinci kez dönmüş olurduk.”

¹¹ Babaları İsrail onlara şöyle dedi: “Öyleyse böyle yapın: Torbalarınıza ülkenin seçkin meyvelerinden alın ve adama hediye olarak biraz pelesenk, biraz bal, baharat, mür, fıstık ve badem götürün. ¹² Yanınıza iki katı para alın ve çuvallarınızın ağzında geri verilmiş olan parayı geri götürün. Belki bir yanlışlık olmuştur. ¹³ Kardeşini de alıp götürün ve adamın yanına dönün. ¹⁴ Her Şeye Gücü Yeten Tanrı, adamın önünde size merhamet etsin de, diğer kardeşinizi ve Benyamin'i size teslim etsin. Ben çocuklarımdan olacaksam olayım.”

15 Adamlar bu hediyeyi, ellerine iki kat parayı ve Benyamin'i alıp kalktılar ve Mısır'a gittiler. Yosef'in önünde durdular. 16 Yosef Benyamin'i yanlarında görünce, evinin kâhyasına şöyle dedi: "Adamları eve götür, bir hayvan kesip hazırla. Çünkü onlar öğle yemeğini benimle birlikte yiyecekler."

17 Kâhya Yosef'in dediğini yaptı ve adamları Yosef'in evine götürdü. 18 Adamlar korktular, çünkü Yosef'in evine götürülmüşlerdi. Onlar, "İlk seferinde çuvalarımıza geri verilmiş olan para yüzünden getirildik" dediler. "Fırsat kollayıp saldıracak, ele geçirip eşeklerimizle birlikte bizi köle edecek." 19 Yosef'in evinin kâhyasına yaklaşp evin kapısında onunla konuştu. 20 "Aman efendim" dediler. "İlk defa yiyecek almak için gelmiştik. 21 Konaklama yerine vardığımızda çuvalarımızı açtık ve işte, herkesin parası eksiksiz olarak çuvalının ağzındaydı. Onu elimizle geri getirdik. 22 Yiyecek satın almak için başka paralar getirdik. Paramızı çuvalarımıza kimin koyduğunu bilmiyoruz."

23 Kâhya, "Esenlik olsun size" dedi. "Korkmayın Tanrınız, babanızın Tanrısı size çuvallarınızda hazine verdi. Paranızı aldım." Şimon'u yanlarına getirdi. 24 Birisi, adamları Yosef'in evine getirdi, onlara su verdi ve ayaklarını yıkadılar. Eşeklerine yem verdi. 25 Öğleyin Yosef'in gelişine kadar hediyeler hazırladılar. Orada ekmek yiyeceklerini duymuşlardı.

26 Yosef eve gelince ellerindeki hediyeyi eve getirdiler ve önünde yere kapandılar. 27 Onlara hal

hatır sordu, “Sözünü ettiğiniz ihtiyar babanız iyi mi? Yaşıyor mu?” dedi.

²⁸ “Babamız hizmetkârın iyi” dediler. “O hala yaşıyor.” Saygıyla eğilip yere kapandılar. ²⁹ Yosef gözlerini kaldırdı ve annesinin oğlu olan kardeşi Benyamin'i görünce, “Bana sözünü ettiğiniz en küçük kardeşiniz bu mu?” dedi. “Tanrı sana lütfetsin oğlum” dedi. ³⁰ Yosef acele etti. Çünkü yüreği kardeşi için yanıyordu ve ağlayacak bir yer aradı. Odasına girdi ve orada ağladı. ³¹ Yüzünü yıkayıp dışarı çıktı. Kendini tuttu ve “Yemek koyun” dedi.

³² Yosef'e ayrı, kardeşlerine ayrı ve Yosef'le yemek yiyen Mısırlılar'a ayrı hizmet edildi. Çünkü Mısırlılar İbraniler'le yemek yemezlerdi ve bunu iğrençlik sayarlardı. ³³ Kardeşleri onun önünde büyükten küçüğe doğru yaş sırasına göre oturdular. Birbirlerine bakıp şaşırıldılar. ³⁴ Yosef önünden onlara pay ayırdı, ama Benyamin'in payı onların her birinin payından beş kat daha fazlaydı. İçtiler ve onunla birlikte hoş vakit geçirdiler.

44

¹ Evinin kâhyasına şu buyruğu verdi: “Adamların çuvallarına taşıyabilecekleri kadar yiyecek doldur ve her birinin parasını çuvalının ağzına koy. ² Benim kâsemi, gümüş kâseyi, tahıl parasıyla birlikte en küçüğünün çuvalının ağzına koy.” Yosef'in söylediği söze göre yaptı. ³ Sabah olur olmaz adamlar, eşekleriyle birlikte gönderildiler. ⁴ Şehirden henüz çıkmışlar daha uzaklaşmamışlardı, Yosef kâhyasına, “Kalk, adamların peşinden git” dedi. “Onlara yetiştiğiniz zaman onlara de ki: ‘Niçin iyiliğe

kötülükle karşılık verdiniz? ⁵ Bu, efendimin ondan içtiği hem de fal baktığı kâse değil mi? Bunu yapmakla kötülük ettiniz.’” ⁶ Onlara yetiştii ve kendilerine bu sözleri söyledi.

⁷ Ona, “Efendim neden böyle sözler söylüyor? Böyle bir şey yapmak hizmetkârlarından uzak olsun! ⁸ İşte, çuvallarımızın ağzında bulmuş olduğumuz parayı Kenan diyarından sana geri getirdik. O halde nasıl efendinizin evinden gümüş ya da altın çalalım? ⁹ Hizmetkârlarından kimde bulunursa, öldürülsün, biz de efendimin köleleri oluruz.” dediler.

¹⁰ Kâhya, “Peki, şimdi, sözlerinize göre olsun” dedi. “Kimin yanında bulunursa, o benim kölem olur. Siz de suçsuz olursunuz.”

¹¹ Sonra aceleyle herkes çuvalını yere indirip kendi çuvalını açtı. ¹² En büyüğünden en küçüğüne kadar aradı. Kâse Benyamın'ın çuvalında bulundu. ¹³ Sonra giysilerini yırttılar ve her biri eşeğini yükleyip kente döndüler.

¹⁴ Yahuda ve kardeşleri Yosef'in evine geldiler, Yosef hâlâ oradaydı. Onun önünde yere kapandılar. ¹⁵ Yosef onlara, “Yaptığımız bu iş nedir? Benim gibi bir adamın elbet fala bakabileceğini bilmiyor muydunuz?” dedi.

¹⁶ Yahuda, “Efendime ne diyelim? Ne söyleyelim? Kendimizi nasıl aklayalım? Tanrı, hizmetkârlarının suçunu ortaya çıkardı. Bakın, hem biz hem de kendisinde kâse bulunan efendimin köleleriyiz.” dedi.

¹⁷ Yosef, “Böyle yapmak benden uzak olsun. Kâse elinde bulunan adam benim kölem olacak, ama siz esenlikle babanızın yanına gidin.” dedi.

18 Yahuda ona yaklaşıp şöyle dedi: “Efendim, lütfen hizmetkârların efendimin kulağına bir söz söylesin ve hizmetkârına karşı öfken alevlenmesin. Çünkü sen Firavun gibisin. 19 Efendim hizmetkârlarına sorup demişti: ‘Babanız ya da erkek kardeşiniz var mı?’ diye. 20 Biz de efendime, ‘Yaşlı bir babamız ve onun yaşlılığında doğan küçük bir kardeşimiz var. O çocuğun kardeşi öldü, annesinden yalnız o kaldı. Babası onu sever.’ demiştik. 21 Hizmetkârlarına, ‘Onu bana getirin de bir göreyim’ demiştiniz. 22 Efendime, ‘Çocuk babasını bırakamaz, babasını bırakırsa babası ölür.’ demiştik. 23 Hizmetkârlarına, ‘Küçük kardeşiniz sizinle birlikte gelmezse, bir daha yüzümü göremezsiniz’ demiştin. 24 Hizmetkârın babamızın yanına vardığımızda, ona efendimin sözlerini iletтік. 25 Babamız, ‘Yine gidip bize biraz yiyecek satın alın’ dedi. 26 ‘Gidemeyiz’ dedik. ‘En küçük kardeşimiz bizimle olursa gideriz. Çünkü en küçük kardeşimiz yanımızda olmazsa adamın yüzünü göremeyiz.’ 27 Hizmetkârın babam bize, ‘Karımın bana iki oğul doğurduğunu biliyorsunuz. 28 Biri yanımdan gitti ve ben, Kesin parçalanmış dedim ve o zamandan beri onu görmedim. 29 Bunu da benden alırsanız ve ona bir zarar gelirse, ak saçımı kederle ölümler diyarına indirirsiniz. 30 Şimdi hizmetkârın babamın yanına vardığımızda, çocuk bizimle birlikte olmazsa, onun hayatı, çocuğun hayatına bağlı olduğundan, 31 çocuğun artık olmadığını görünce ölür. Hizmetkârların, hizmetkârın babamın ak saçlarını kederle ölümler diyarına indirirler. 32 Çünkü hizmetkârın babama

çocuk için kefil oldu. ‘Onu sana getirmezsem, sonsuza dek babama karşı suçlu olayım’ dedim. ³³ Bu nedenle, lütfen efendimin kölesi olan çocuğun yerine ben hizmetkârın kalayım. Çocuk kardeşleriyle birlikte çıkıp gitsin. ³⁴ Çocuk yanımda olmadan babamın yanına nasıl giderim? Babamın başına gelecek kötülüğü görmeyeyim.”

45

¹ Bunun üzerine Yosef, yanında duranların hepsinin önünde kendini tutamayıp, “Herkesi yanımdan çıkarın!” diye bağırdı. Yosef kendisini kardeşlerine tanıttığı zaman yanında hiç kimse yoktu. ² Yüksek sesle ağladı. Mısırlılar duydu ve Firavun'un ev halkı da duydu. ³ Yosef kardeşlerine, “Ben Yosef'im” dedi. “Babam hâlâ yaşıyor mu?” Kardeşleri ona yanıt veremedi. Çünkü onun önünde dehşete kapıldılar. ⁴ Yosef kardeşlerine, “Lütfen bana yaklaşın” dedi.

Yaklaştılar. “Ben Mısır'a sattığınız kardeşiniz Yosef'im” dedi. ⁵ “Şimdi beni buraya sattığınız için üzülme ve kendinize kızmayın. Çünkü Tanrı, yaşamı korumak için beni önünüzden gönderdi. ⁶ Bu iki yıldır ülkede kıtlık var ve daha beş yıl daha var ki, bu süre içinde ne sürme ne de biçme olacaktır. ⁷ Tanrı yeryüzünde sizin için bir bakiye saklamak ve sizi büyük bir kurtuluşla yaşatmak için beni önünüzden gönderdi. ⁸ Şimdi beni buraya siz değil, Tanrı gönderdi ve beni Firavun'a baba, bütün evine efendi ve tüm Mısır diyarının hükümdarı yaptı. ⁹ Hemen babama gidin ve ona deyin, ‘Oğlun Yosef şöyle diyor: Tanrı beni Mısır'ın efendisi yaptı. Yanıma gel, durma ¹⁰ Goşen diyarında

oturursunuz; sen ve çocukların, çocuklarının çocukları, davarların, sığırların ve sahip olduğun her şeyle birlikte bana yakın olursunuz. ¹¹ Orada sana bakarım, çünkü daha beş yıl kıtlık olacak. Yoksa sen ve ev halkın, senin olanların hepsi yoksulluk çekersiniz.’ ¹² İşte, gözleriniz ve kardeşim Benyamin’in gözleri görüyor ki, sizinle konuşan benim ağzımdır. ¹³ Mısır’daki bütün görkemimi ve bütün gördüklerinizi babama söyleyin. Acele edip babamı buraya getirin.” ¹⁴ Kardeşi Benyamin’in boynuna kapanıp ağladı, Benyamin de onun boynunda ağladı. ¹⁵ Bütün kardeşlerini öptü ve onlarla ağladı. Ondan sonra kardeşleri kendisiyle konuştu.

¹⁶ Firavun’un evinde, “Yosef’in kardeşleri geldi” diye haber duyuldu. Firavun ve görevlileri hoşnut oldu. ¹⁷ Firavun Yosef’e şöyle dedi: “Söyle kardeşlerine, ‘Hayvanlarınızı yükleyip Kenan ülkesine gidin. ¹⁸ Babanı ve ev halkını alıp yanıma gelin. Size Mısır diyarında iyi olanı vereceğim, ülkenin yağından yiyeceksiniz.’ ¹⁹ Şimdi size şöyle yapmanız buyruluyor: Yavrularınız ve karılarınız için Mısır diyarından kendinize arabalar alın ve babanızı da alıp getirin. ²⁰ Ayrıca kendi malınız için endişelenmeyin, çünkü bütün Mısır diyarının iyi şeyleri sizindir.”

²¹ İsrail’in oğulları böyle yaptılar. Yosef, Firavun’un buyruğu uyarınca onlara arabalar verdi ve yol için yiyecek sağladı. ²² Her birine yedek giysi verdi. Benyamin’e ise üç yüz parça gümüşle beş kat yedek giysi verdi. ²³ Babasına, Mısır’ın iyi mallarıyla yüklü on eşek, tahıl, ekmek ve ayrıca erzak

yüklü on dişi eşek gönderdi. ²⁴ Böylece kardeşlerini gönderdi ve onlar da gittiler. Onlara, “Yolda kavga etmeyin” dedi.

²⁵ Mısır'dan çıkıp Kenan ülkesine, babaları Yakov'un yanına vardılar. ²⁶ Ona, “Yosef hâlâ yaşıyor ve tüm Mısır ülkesinin hükümdarı” dediler. Yüreği kendinden geçti çünkü onlara inanmadı. ²⁷ Yosef'in kendilerine bildirdiği bütün sözleri ona söylediler. Yosef'in kendisini taşımak için gönderdiği arabaları görünce, babaları Yakov'un ruhu canlandı. ²⁸ İsrail, “Yeter artık” dedi. “Oğlum Yosef hâlâ yaşıyor. Ölmeden önce gidip onu göreceğim.”

46

¹ İsrail sahip olduğu her şeyle birlikte göç ederek Beer-Şeva'ya geldi. Babası İshak'ın Tanrısı'na kurbanlar sundu. ² Tanrı gece görümlerinde İsrail'le konuşarak, “Yakov, Yakov!” dedi.

O, “İşte buradayım” dedi.

³ “Ben Tanrı'yım. Babanın Tanrısı'yım.” dedi. “Mısır'a gitmekten korkma, çünkü seni orada büyük bir ulus yapacağım. ⁴ Ben seninle birlikte Mısır'a geleceğim. Seni mutlaka tekrar çıkaracağım. Senin gözlerini Yosef'in eli kapatacak.”

⁵ Yakov Beer-Şeva'dan kalktı. İsrail'in çocukları babaları Yakov'u yavrularını, karılarını, onu taşımak için Firavun'un göndermiş olduğu arabalarda taşıdılar. ⁶ Hayvanlarını, Kenan diyarından edindikleri malları, Yakov'la bütün soyunu alıp Mısır'a geldiler. ⁷ Kendisiyle birlikte oğullarını, oğullarının oğullarını, kızlarını, oğullarının kızlarını ve bütün soyunu Mısır'a getirdi.

⁸ Mısır'a gelen İsrail'in çocuklarının adları şöyledir: Yakov'la oğulları, Yakov'un ilk oğlu Ruven. ⁹ Ruven'in oğulları: Hanok, Pallu, Hesron, Karmi. ¹⁰ Şimon'un oğulları: Yemuel, Yamin, Ohat, Yakın, Sohar ve Kenanlı bir kadının oğlu olan Şaul. ¹¹ Levi'nin oğulları: Gerşon, Kehat, Merari. ¹² Yahuda'nın oğulları: Er, Onan, Şela, Peres, Zerah. Ancak Er ve Onan, Kenan diyarında öldüler. Peres'in oğulları: Hesron ve Hamul. ¹³ İssakar'ın oğulları: Tola, Puva, Yov, Şimron. ¹⁴ Zevulun'un oğulları: Seret, Elon, Yahleel. ¹⁵ Bunlar Lea'nın Paddan-Aram'da kızı Dina'yla birlikte Yakov'a doğurduğu oğullarıdır. Oğullarının ve kızlarının toplam canları otuz üçtü. ¹⁶ Gad'ın oğulları: Sifyon, Hagi, Şuni, Ezbon, Eri, Arodi, Areli. ¹⁷ Aşer'in oğulları: İmna, Yişva, Yişvi, Beria ve kız kardeşleri Serah. Beria'nın oğulları: Hever ve Malkiel. ¹⁸ Bunlar, Lavan'ın kızı Lea'ya verdiği Zilpa'nın Yakov'a doğurduğu oğulları, on altı candır. ¹⁹ Yakov'un karısı Rahel'in oğulları: Yosef ve Benyamin. ²⁰ Mısır diyarında Yosef'e Manaşşe ve Efraim doğdu. Onları kendisine On Kenti'nin kâhini Potifera'nın kızı Asenat doğurdu. ²¹ Benyamin'in oğulları: Bala, Beker, Aşbel, Gera, Naaman, Ehi, Roş, Muppm, Huppm, Ard. ²² Rahel'in Yakov'a doğurduğu oğulları şunlardır: Toplam on dört candı. ²³ Dan'ın oğlu: Huşim. ²⁴ Naftali'nin oğulları: Yahseel, Guni, Yeser, Şillem. ²⁵ Lavan'ın kızı Rahel'e verdiği Bilha'nın oğulları bunlardır. Bunları Yakov'a doğurdu, toplam yedi candı. ²⁶ Bütün canlar, Yakov'un oğullarının karılarından başka Yakov'un soyundan

olup kendisiyle Mısır'a gelmiş olan bütün canların toplamı altmıştı. ²⁷ Yosef'e Mısır'da doğan oğulları iki candı. Mısır'a gelen Yakov'un ev halkının toplam canları yetmiş kişiydi.

²⁸ Yakov, Goşen'e giden yolu göstermesi için Yahuda'yı kendisinden önce Yosef'e gönderdi. Goşen diyarına geldiler. ²⁹ Yosef arabasını hazırlayıp babası İsrail'i karşılamak için Goşen'e gitti. Kendisini ona takdim edip boynuna kapandı ve bir süre boynunda ağladı. ³⁰ İsrail, Yosef'e, "Hâlâ yaşıyorsun yüzünü de gördüğüme göre, şimdi bırak öleyim" dedi.

³¹ Yosef kardeşlerine ve babasının ev halkına şöyle dedi: "Gidip Firavun'la konuşacağım ve ona, 'Kenan ülkesinde olan kardeşlerim ve babamın ev halkı bana geldi' diyeceğim. ³² 'Bu adamlar çobandır, çünkü davar sahibidirler ve davarlarını, sığırlarını ve sahip oldukları her şeyi getirdiler.' ³³ Firavun sizi çağırıp da, 'Ne iş yaparsınız?' diye sorarsa, ³⁴ Goşen diyarında oturabilesiniz diye, 'Gençliğimizden beri biz hizmetkârların, atalarımız gibi hayvancılıkla uğraşırız' diyeceksiniz. Çünkü Mısırlılar için her çoban iğrençtir."

47

¹ Yosef içeri girdi ve Firavun'a haber verip şöyle dedi: "Babam ve kardeşlerim davarları, sığırları ve sahip oldukları her şeyle birlikte Kenan diyarından geldiler. İşte, Goşen diyarındalar." ² Kardeşlerinden beşini alıp Firavun'un huzuruna çıkardı. ³ Firavun kardeşlerine, "Ne iş yaparsınız?" dedi.

Firavun'a, "Hizmetkârların, hem biz hem de atalarımız çobandır" dediler. ⁴ Firavun'a, "Biz bu ülkeye yabancı olarak yaşamaya geldik" dediler, "Çünkü hizmetkârlarının sürüleri için otlak yoktur. Çünkü Kenan diyarında kıtlık şiddetlidir. Şimdi lütfen hizmetkârlarının Goşen diyarında oturmasına izin ver."

⁵ Firavun Yosef'e şöyle dedi: "Baban ve kardeşlerin sana geldiler. ⁶ Mısır diyarı senin önündedir. Babanı ve kardeşlerini ülkenin en iyi yerinde oturt. Goşen diyarında otursunlar. Eğer onlar arasında becerikli adamlar tanıyorsan, onları davarlarıma bakmakla görevlendir."

⁷ Yosef babası Yakov'u getirip Firavun'un huzuruna çıkardı. Yakov Firavun'u kutsadı. ⁸ Firavun Yakov'a, "Kaç yaşındasın?" dedi.

⁹ Yakov, Firavun'a, "Yolculuk yıllarım yüz otuz yıldır" dedi. "Ömrümün yıllarının günleri az ve kötüydü. Atalarımın yolculuk günlerinde yaşadıkları yıllara ulaşamadı." ¹⁰ Yakov Firavun'u kutsadı ve Firavun'un huzurundan ayrıldı.

¹¹ Yosef babasını ve kardeşlerini yerleştirdi ve Firavun'un buyurduğu gibi Mısır diyarında, ülkenin en iyi yerinde, Ramses diyarında onlara mülk verdi. ¹² Yosef babasına, kardeşlerine ve babasının bütün ev halkına ailelerinin sayısına göre yiyecek sağladı.

¹³ Bütün ülkede ekmek yoktu. Çünkü kıtlık çok şiddetliydi, öyle ki Mısır diyarı ve Kenan diyarı kıtlıktan kırılıyordu. ¹⁴ Yosef satın aldıkları tahıl bedeli olarak Mısır ve Kenan diyarında bulunan bütün parayı onlardan topladı. Yosef

parayı Firavun'un evine getirdi. ¹⁵ Mısır ve Kenan diyarındaki paranın tamamı tükenince, bütün Mısırlılar Yosef'e gelip şöyle dediler: "Bize ekme ver, senin önünde ölelim mi? Çünkü paramız bitti."

¹⁶ Yosef, "Davarlarınızı bana verin" dedi. "Eğer paranız bittiyse, hayvanlarınıza karşılık yiyecek veririm."

¹⁷ Davarlarını Yosef'e getirdiler. Yosef atlara, davarlara, sığırlara ve eşeklere karşılık olarak ekme verdi. O yıl için bütün davarlarına karşılık onları ekmeyle besledi. ¹⁸ O yıl sona erince, ikinci yıl da ona gelip dediler: "Paramızın nasıl tükendiğini efendimden gizlemeyeceğiz, sürüler de efendimindir. Efendimin önünde bedenlerimizden ve topraklarımızdan başka bir şeyimiz kalmadı.

¹⁹ Hem biz hem de toprağımız senin gözlerinin önünde niçin ölelim? Bizi ve toprağımızı ekme karşılığında satın al, toprağımızla birlikte Firavun'un hizmetkârı olalım. Bize tohum ver ki, yaşayalım, ölmeyelim ve ülke ıssız kalmasın."

²⁰ Böylece Yosef Mısır'ın bütün toprağını Firavun için satın aldı. Çünkü Mısırlılar'ın her biri kendi tarlasını sattı. Çünkü kıtlık onları zorluyordu ve toprak Firavun'un oldu. ²¹ Yosef, halkı Mısır'ın bir ucundan öbür ucuna kadar kentlere göçtürdü.

²² Ancak kâhinlerin toprağını satın almadı. Çünkü kâhinler Firavun'dan bir pay aldılar ve Firavun'un kendilerine verdiği paydan yediler. Bu yüzden toprak satmadılar. ²³ Yosef halka, "İşte, bugün sizi ve toprağınızı Firavun'a satın aldım" dedi.

"İşte, size tohum ve toprağı ekeceksiniz. ²⁴ Hasat zamanı, beşte birini Firavun'a vereceksiniz. Tarlanın tohumu, kendi yiyeceğiniz, evinizde bulu-

nanlara, küçük çocuklarınıza yiyecek olmak üzere dört pay sizin olacak.”

²⁵ Onlar, “Hayatımızı kurtardın! Efendimizin gözünde lütuf bulalım, Firavun'a hizmetkârlar oluruz.” dediler.

²⁶ Yosef Mısır toprağı için bunu yasa haline getirdi. Bugüne dek beşte biri Firavun'undur. Yalnızca kâhinlerin toprağı Firavun'un olmadı.

²⁷ İsrail Mısır ülkesinde, Goşen diyarında yaşıyordu. Orada kendilerine mal mülk edindiler, verimli olup fazlasıyla çoğaldılar. ²⁸ Yakov Mısır'da on yedi yıl yaşadı. Böylece Yakov'un günleri, ömrünün yılları yüz kırk yedi yıl sürdü. ²⁹ İsrail'in öleceğı zaman yaklaştığında oğlu Yosef'u çağırdı ve ona şöyle dedi: “Eğer şimdi gözünde lütuf buldumsa, lütfen elini uyluğumun altına koy ve bana karşı nezaket ve içtenlikle davran. Lütfen beni Mısır'a gömme. ³⁰ Ama atalarımınla birlikte uyuduğum zaman beni Mısır'dan çıkarıp onların mezarına göm.”

Yosef, “Dediğın gibi yapacağım” dedi.

³¹ İsrail, “Ant iç” dedi. Yosef ant içti. Sonra İsrail yatağın başucunda eğildi.

48

¹ Bu şeylerden sonra biri Yosef'e, “Bak, baban hasta” dedi. Yosef iki oğlu Manaşşe ve Efraim'i yanına aldı. ² Biri Yakov'a, “İşte, oğlun Yosef geliyor” dedi. İsrail kendini toparlayıp yatağın üzerine oturdu. ³ Yakov Yosef'e şöyle dedi: “Her Şeye Gücü Yeten Tanrı, Kenan diyarında, Luz'da bana görünerek beni kutsadı. ⁴ Bana, ‘Seni verimli

kılacağım ve çoğaltacağım. Seni uluslar topluluğu yapacağım. Bu diyarı senden sonra sonsuzda dek mülk olarak senin soyuna vereceğim' dedi. ⁵ Şimdi, ben senin yanına Mısır'a gelmeden önce Mısır ülkesinde doğmuş olan iki oğlun benimdir. Efraim ve Manaşşe, Ruven ve Şimon gibi benim olacaklar. ⁶ Onlardan sonra sana doğacak olan soyun senin olacaklar. Miraslarında kardeşlerinin adına göre çağırılacaklardır. ⁷ Bana gelince, Padan'dan geldiğimde, Efrat'a daha biraz mesafe varken, Kenan diyarında, yolda Rahel yanımda öldü ve onu Efrat (Beytlehem de denir) yolunda oraya gömdüm."

⁸ İsrail Yosef'in oğullarını görünce, "Bunlar kim?" dedi.

⁹ Yosef babasına, "Tanrı'nın burada bana verdiği oğullarımdır" dedi.

İsrail, "Lütfen onları bana getir de kutsayayım" dedi. ¹⁰ İsrail'in gözleri ihtiyarlıktan iyi göremiyordu. Yosef onları yanına getirdi ve onları öptü ve kucakladı. ¹¹ İsrail Yosef'e, "Senin yüzünü göreğimi sanmıyordum" dedi, "İşte, Tanrı senin soyunu bile görmeme izin verdi." ¹² Yosef onları onun dizlerinin arasından çıkardı ve yere kapandı. ¹³ Yosef, Efraim'i sağ eline İsrail'in sol eline doğru, Manaşşe'yi sol eline İsrail'in sağ eline doğru ikisini alıp ona yaklaştırdı. ¹⁴ İsrail sağ elini uzatıp küçüğü olan Efraim'in başına koydu, sol elini Manaşşe'nin başına koydu ve ellerini kasten değiştirdi, çünkü Manaşşe ilk doğandı. ¹⁵ Yosef'i kutsayarak şöyle dedi:

“Atalarım Avraham ve İshak'ın önünde yürüdükleri Tanrı,
bugüne dek hayatım boyunca beni güden Tanrı,
16 Beni tüm kötülüklerden kurtaran melek, bu çocukları kutsasın,

Benim adım ve atalarım Avraham'la İshak'ın adları onların üzerlerinde anılsın,
Yeryüzünde çoğaldıkça çoğalsınlar.” 17 Yosef babasının sağ elini Efraim'in başına koyduğunu görünce, bu hoşuna gitmedi. Efraim'in başından Manaşşe'nin başına getirmek için babasının elini kaldırdı. 18 Yosef babasına, “Öyle değil baba” dedi, “Çünkü bu ilk doğandır. Sağ elini onun başının üzerine koy.”

19 Babası koymak istemedi ve “Biliyorum oğlum, biliyorum” dedi. “O da bir halk olacak ve o da büyük olacak. Ancak küçük kardeşi ondan daha büyük olacak ve onun soyu uluslar topluluğu olacak.” 20 O gün onları kutsayarak, “Tanrı seni Efraim ve Manaşşe gibi etsin’ diyerek İsrail sizin adınızla kutsayacak” dedi. Efraim'i Manaşşe'nin önüne geçirdi. 21 İsrail Yosef'e, “Ben ölüyorum” dedi, “Ama Tanrı sizinle olacak ve sizi yeniden atalarınızın ülkesine götürecektir. 22 Ben sana kardeşlerinden bir pay fazla veriyorum, onu kılıcım ve yayımla Amorlular'ın elinden aldım.”

49

1 Yakov oğullarına seslenip şöyle dedi: “Toplanın da, gelecekte başınıza gelecekleri size bildireyim.

2 Toplanın ve dinleyin, ey Yakov'un oğulları.

Babanız İsrail'i dinleyin.”

- 3 “Ruven, sen benim ilk oğlum, gücüm, gücümün başlangıcısın.
Saygı ve güçte birincisin.
- 4 Ama su gibi oynaksın, birinci olmayacaksın,
Çünkü babanın yatağına girdin,
Önu kirlettin. O benim yatağıma çıktı.”
- 5 “Şimon'la Levi kardeştir.
Kılıçları şiddet silahlarıdır.
- 6 Ey canım, onların toplantılarına katılma.
Ey yüceliğim, toplantılarında onlarla bir olma
Çünkü öfkelerinde adam öldürdüler.
İsteyerek sığırları sakatladılar.
- 7 Lanet olsun öfkelerine, çünkü şiddetlidir.
Lanet olsun gazaplarına, çünkü zalimcedir.
Onları Yakov'da böleceğim,
Onları İsrail'de dağıtacağım.”
- 8 “Yahuda, kardeşlerin seni övecekler.
Elin düşmanlarının boynunda olacaktır.
Babanın oğulları önünde eğilecekler.
- 9 Yahuda bir aslan yavrusudur.
Oğlum benim! Avından yukarı çıktın.
O yere çöktü, aslan gibi, dişi aslan gibi yattı.
Kim onu kaldıracabilir?
- 10 Sahibi gelinceye dek,
Saltanat asası Yahuda'dan,
Hükümdarlık asası ayaklarının arasından
ayrılmayacak.
Ulusların itaati ona olacaktır.
- 11 Sıpasını asmaya,
Eşeğinin yavrusunu seçme bir asmaya
bağlayarak,
Giysilerini şarapta,
Kaftanını üzümün kanında yıkadı.

- 12 Gözleri şaraptan kızıl,
Dişleri süttten beyaz olacak.”
- 13 “Zevulun deniz kıyısında oturacak.
Gemilere liman olacak.”
Sınırı Sayda'nın yanında olacak.
- 14 “İssakar heybelerin arasında yatan,
Güçlü bir eşektir.
- 15 İyi bir dinlenme yeri,
Hoşuna giden bir memleket görürse,
Omzunu yüke eğer,
Ağır işte çalışan bir hizmetçi olur.”
- 16 “Dan İsrail oymaklarından biri olarak,
Halkını yönetecek.
- 17 Dan yolda bir yılan,
Toprak yolda bir engerek olacak,
Atın topuklarını ısran,
Böylece binicisini sırtüstü düşüren bir engerek
olacak. 18 Ben senin kurtuluşunu bekledim,
ey Yahve.”
- 19 “Bir birlik Gad'a saldıracak,
Ama onların topuklarını ezecek.”
- 20 “Aşer'in yiyeceği zengin olacak.
Kraliyet lezzetleri üretecek.”
- 21 “Naftali salıverilmiş bir geyiktir,
Güzel yavrular doğurur.”
- 22 “Yosef verimli bir asmadır,
Kaynak başında verimli bir asma.
Onun dalları duvarın üzerinden aşar.
- 23 Okçular onu çok hırpaladılar,
Ok atıp ona zulmettiler.
- 24 Ama onun yayı sağlam,
Ellerinin kolları güçlü çıktı,

Yakov'un Kudretlisi'nin elleriyle,
(İsrael'in çobanı ve kayası oradandır),

²⁵ Sana yardım edecek olan babanın Tanrısı'dır,
Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'dır seni kutsayacak
olan.

Yukarıdaki göğün,
Aşağıda yatan derinliğin bereketleriyle,
Memelerin ve rahmin bereketleriyle seni kut-
sayacak.

²⁶ Babanın kutsamaları,
Eski tepelerin sınırları üzerinden,
Atalarının kutsamalarından üstün geldi.
Yosef'in başında olacak.”

Önderlik kardeşlerinden ayrı olanın başı
üzerinde olacak.

²⁷ “Benyamın yırtıcı bir kurttur.
Sabah avını yutar.
Akşam ganimeti paylaşır.”

²⁸ Bunların hepsi İsrail'in on iki oymağıdır.
Babaları bunları söyleyip onları kutsadı. Herkesi
kendi bereketine göre kutsadı. ²⁹ Onlara buyruk
verip şöyle dedi: “Ben halkımın arasına katılmak
üzereyim. Beni atalarımın yanına Hititli Efron'un
tarlasındaki mağaraya, ³⁰ Avraham'ın mezar
yeri olarak tarlasıyla birlikte Hititli Efron'dan
satın almış olduğu Kenan diyarındaki, Mamre
yakınlarında Makpela tarlasındaki mağaraya gömün.
³¹ Avraham'la karısı Sarah'ı oraya gömdüler.
İshak'la karısı Rebeka'yı da oraya gömdüler. Ben de
Lea'yı oraya gömdüm. ³² Tarla ve içindeki mağara
Het'in çocuklarından satın alınmıştı. ³³ Yakov
oğullarına verdiği buyrukları bitirdikten sonra

ayaklarını yatağın içine çekti, son nefesini vererek halkına kavuştu.

50

¹ Yosef babasının yüzü üzerine kapandı. Onun üzerinde ağladı ve onu öptü. ² Yosef hekim hizmetkârlarına babasını mumyalamalarını buyurdu. Hekimler İsrail'i mumyaladılar. ³ Onun için kırk günlük bir süre kullanıldı. Çünkü mumyalamak için gereken gün sayısı bu kadardı. Mısırlılar İsrail için yetmiş gün yas tuttular.

⁴ Onun için yas günleri geçince, Yosef Firavun'un ev halkına, “Eğer şimdi gözünüzde lütuf bulduysam, lütfen Firavun’un kulağına seslenip şöyle deyin, ⁵ ‘Babam, İşte, ben ölüyorum. Beni Kenan diyarında kendim için kazdığım mezara gömeceksin diyerek bana ant içtirdi. Bu nedenle, lütfen izin verin şimdi çıkıp babamı gömüp geleyim.’ ” dedi.

⁶ Firavun, “Git, babanı sana ant içirdiği gibi göm” dedi.

⁷ Yosef babasını gömmek için çıktı. Firavun’un bütün hizmetkârları, evinin ileri gelenleri, Mısır diyarının bütün ileri gelenleri, ⁸ Yosef’in bütün ev halkı, kardeşleri ve babasının ev halkı onunla birlikte çıktılar. Goşen diyarında yalnızca çocuklarını, sürülerini ve sığırlarını geride bıraktılar. ⁹ Savaş arabaları ve atlılar onunla birlikte çıktılar. Kalabalık bir topluluk oldular. ¹⁰ Şeria Irmağı'nın ötesindeki Atad'ın harman yerine varınca, yüksek sesle acı acı ağıt yaktılar. Babası için yedi gün yas tuttular. ¹¹ Ülkede yaşayan Kenanlılar, Atad'ın harman yerindeki yası görünce, “Bu, Mısırlılar'ın

hüzünlü yasıdır” dediler. Bu nedenle Yarden'ün ötesinde olan o yere Avel-Misrayim (Mısırlılar'ın yası) adı verildi. ¹² Oğulları ona tam kendilerine buyurduğu gibi yaptı. ¹³ Onu Kenan ülkesine götürdüler. Avraham'ın mezar yeri olarak Hititli Efron'dan tarlasıyla birlikte mülk olarak satın almış olduğu Mamre karşısında Makpela Tarlası'ndaki mağaraya gömdüler. ¹⁴ Yosef, kendisi, kardeşleri ve babasını gömmek için onunla birlikte gelenlerin hepsi babasını gömdükten sonra Mısır'a döndüler.

¹⁵ Yosef'in kardeşleri babalarının öldüğünü görünce, “Belki Yosef bizden nefret edecek ve ona yaptığımız bütün kötülüklerin karşılığını bize ödetecek” dediler. ¹⁶ Yosef'e haber gönderip şöyle dediler: “Baban ölmeden önce şöyle buyurmuştu: ¹⁷ ‘Yosef'e şunu söyleyin: Şimdi lütfen kardeşlerinin itaatsizliğini ve günahlarını bağışla. Çünkü sana kötülük ettiler.’ Şimdi, lütfen babanın Tanrısı'nın hizmetkârlarının itaatsizliğini bağışla.” Yosef onlar kendisiyle konuşurken ağladı. ¹⁸ Kardeşleri de gidip onun önünde yere kapandılar ve şöyle dediler: “Bak, biz senin hizmetkârlarınız.” ¹⁹ Yosef onlara, “Korkmayın, çünkü ben Tanrı'nın yerinde miyim? ²⁰ Siz bana kötülük düşündünüz, ama Tanrı bugün olduğu gibi birçok halkın yaşamını kurtarmak için bunu iyiliğe çevirdi. ²¹ Bu nedenle şimdi korkmayın. Size ve çocuklarınıza bakacağım.” Onları teselli ederek yumuşak bir şekilde onlarla konuştu.

²² Yosef, babasının ev halkıyla birlikte Mısır'da yaşıyordu. Yosef yüz on yıl yaşadı. ²³ Yosef üçüncü kuşaktan Efraim'in çocuklarını gördü. Manaşşe oğlu Makir'in çocukları da Yosef'in dizleri üzerinde

doğdu. ²⁴ Yosef kardeşlerine, “Ben ölüyorum” dedi, “Tanrı sizi mutlaka ziyaret edecektir ve sizi bu ülkeden Avraham’a, İshak’a ve Yakov’a ant içerek söz verdiği ülkeye götürecektir.” ²⁵ Yosef İsraililer'den, “Tanrı mutlaka sizi ziyaret edecektir, kemiklerimi buradan çıkaracaksınız” diye ant içirdi. ²⁶ Böylece Yosef yüz on yaşında öldü. Onu mumyaladılar ve Mısır'da bir tabuta koydular.

Yeni Türkçe Kutsal Kitap Çevirisi (YTC)
The Holy Bible in the Turkish Language, translated
from the World English Bible

Copyright © 2023, 2024 İsmail Serinken

Language: Türkçe (Turkish)

Bu çeviride Tanrı'nın Çıkış 3:14-15 ayetlerinde Moşe'ye açıklamış olduğu, değişmez ve ebedi adı "Yahve" kullanılmıştır. Yine Tanrı'nın kutsal adından gelen ve bütün adların üzerindeki en yüce ad olan Mesih'in adı da, özgün haliyle, Yeşua" olarak kullanılmıştır. Kutsal Kitap'ta bulunan tüm diğer adlar da özgün halleriyle kullanılmıştır. Bu çeviri yapılırken çevirinin yapıldığı ana metin olan World English Bible (WEB) çevirisi gibi, metni daha anlaşılır hale getirme çabasıyla yapılan yorumlardan kaçınılmış, metin mümkün olduğu kadarıyla, kelime kelime, yani literal olarak çevrilmiştir.

CC-BY-ND

Bu İncil tercümesi kontrol ediliyor. Eğer herhangi bir hata bulursanız lütfen turytc@eBible.org adresinden bize bildirin.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2024 from source files dated 6 May 2024

19fdae70-69be-522d-9a4e-8538db60f3c5